

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO—FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND
XVII B:4

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
STATE BOARD OF FORESTRY

KERTOMUS METSÄHALLINNON TOIMINNASTA V 1965
BERÄTTELSE ÖVER FORSTFÖRVALTNINGENS VERKSAMHET ÅR 1965
REPORT ON THE ACTIVITY OF THE STATE BOARD OF FORESTRY IN 1965

HELSINKI 1967

Metsähallitus on päättänyt jakaa tilastojulkaisunsa kahteen osaan, tilastotaulukoita sisältävään suoritetilastoon ja toimintaa kuvaavaan toimintakertomukseen. Metsäntutkimuslaitos ja Tilastokeskus ovat suostuneet järjestelyyn, että metsähallituksen suoritetilasto julkaistaan tästä lähtien metsätilastollisen vuosikirjan lopussa erillisenä osana. Metsähallituksen tilastojulkaisuista on yksityiskohtaisempi selvitys metsähallituksen suoritetilaston alussa.

Metsähallitus

Metsäntutkimuslaitos

The National Board of Forestry has decided to divide its statistical publication into two parts: operational statistics which contains statistical tables, and an operation report on activity. The Finnish Forest Research Institute and the Central Statistical Office of Finland have agreed that the Board of Forestry's operational statistics will be published henceforth as a separate section at the end of the Yearbook of Forest Statistics. A more detailed description of the statistical publications of the National Board of Forestry appears at the beginning of its operational statistics.

National Board of Forestry

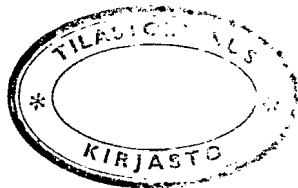
Finnish Forest Research
Institute

METSÄHALLITUS FORSTSTYRELSEN *STATE BOARD OF FORESTRY*

KERTOMUS METSÄHALLINNON TOIMINNASTA V 1965
BERÄTTELSE ÖVER FORSTFÖRVALTNINGENS VERKSAMHET ÅR 1965
REPORT ON THE ACTIVITY OF THE STATE BOARD OF FORESTRY IN 1965

HELSINKI 1967

18625

Helsinki 1968. Valtion painatuskeskus

Alkulause

Noudattaen niitä ohjeita, jotka valtiovarainministeriö on valtion virastojen ja laitosten vuosikertomusten painattamisesta esittänyt, metsähallitus julkaisee elokuun 24 päivänä 1922 annetun metsähallinnon johtosäännön mukaisen kertomuksen metsähallinnon toiminnasta vuodelta 1965. Julkaisu kuuluu numerona 4 Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XVII B.

Helsingissä, syyskuun 30 päivänä 1966

Metsähallitus.

Förord

I enlighet med de anvisningar som finansministeriet framställt rörande tryckningen av ämbetsverkens och inrättningarnas årsberättelser, publicerar forststyrelsen härmed i forstförvaltningens instruktion av den 24 augusti 1922 förutsatt berättelse över forstförvaltningens verksamhet under år 1965. Publikationen ingår som nummer 4 i serien XVII B av Finlands Officiella Statistik.

Helsingfors, den 30 september 1966

Forststyrelsen.

Foreword

Following the directions issued by the Ministry of Finance on the printing of annual reports of state agencies and institutions the State Board of Forestry publishes this report on its activities for the year 1965, according to the instructions of the State Forest Administration of August 24th, 1922. The Publication is included as Number 4 in series XVII B of the Official Statistics of Finland.

Helsinki, the 30th September, 1966.

State Board of Forestry.

Antero Piha

Eino Virtala

Sisältö

Alkulause	Sivu
I. Metsähallinto	9
1. Metsähallitus	9
2. Aluehallinto	9
3. Metsähallinnon toimihenkilöt	11
4. Henkilökunnan ammatillinen kehittäminen ja kansainvälinen yhteistoiminta	11
5. Aloitustoiminta	12
6. Tutkimustoiminta	12
7. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous	13
II. Valtionmetsät ja valtion metsätalous	15
1. Pinta-ala	15
2. Metsien arvioiminen ja metsätalouden järjestely	17
Metsätalouden tarkastukset ja taloussuunnitelmat	17
Kartoitustyöt	17
Uudistusalojen inventointi	17
Erikoismetsät	17
3. Liiketoiminta	18
Yleinen tilanne	18
Huutokaupat	19
Hankintatoiminta	19
Puutavaran luovutusmäärät ja niistä saadut hinnat	21
Hakkuupoistuma	26
Luovutuskertymä, hakkuupoistuma ja tulojäämä hoitoalueittain	26
4. Kulku- ja kuljetussuhteiden parantaminen	32
Konetoiminta	32
Tietyöt	32
Uittoväylätyöt	33
5. Metsien hoito	34
Puiden siemensato	34
Siementen ja taimien hankinta	34
Metsänuudistus- ja -hoitotyöt	35
Metsäpuiden rodunjalostus	37
Hakkuutavat	37
6. Suonkuivaustyöt	38
Ojitukset	38
Suunnitelmatyöt	39
Soiden lannoitukset	40
Muu toiminta	40
7. Metsävahingot	40
Metsäpalot	40
Myrskyvahingot	41
Lumivahingot	41
Hirvi- ja majavavahingot	41
Hyönteis- ja sienivahingot	42
Hallavahingot	42
Metsänanastukset	42

Innehåll

Förord	Sida
I. Forstförvaltningen	9
1. Forststyrelsen	9
2. Revirförvaltningen	9
3. Funktionärerna vid forstförvaltningen ..	11
4. Förkovrande av personalens fackliga utbildning samt det internationella samarbetet ..	11
5. Förslagsverksamhet	12
6. Forskningsverksamhet	12
7. Den allmänna forstförvaltningen samt den privata skogshushållningen	13
II. Statsskogarna och statens skogshushållning ..	15
1. Areal	15
2. Skogstaxering och skogsindelning	17
Skogshushållningsrevisioner och hushållningsplaner	17
Kartläggningsarbeten	17
Inventering av föryngringsytor	17
Specialskogar	17
3. Affärsverksamhet	18
Det allmänna läget	18
Auktioner	19
Leveransverksamhet	19
De utlevererade virkesmängderna och erhållna pris	21
Virkesavgång	26
Utleveringsmängd, virkesavgång och netto revirvis	26
4. Förbättrande av kommunikations- och transportförhållanden	32
Maskinell verksamhet	32
Vägarbeten	32
Flottledsarbeten	33
5. Skogsvård	34
Frösättning	34
Anskaffning av frö och plantor	34
Skogsföryngrings- och skogsvårdsarbeten ..	35
Rasförädling av skogsträd	37
Avverkningsmetoder	37
6. Torrlägningsarbeten	38
Dikningar	38
Uppgörande av dikningsförslag	39
Gödsling av kärrmarker	40
Övrig verksamhet	40
7. Skogsskador	40
Skogseldar	40
Stormskador	41
Snöskador	41
Skador förorsakade av älg och bäver ..	41
Insekt- och svampskador	42
Frostskador	42
Skogsåverkan	42

	Sivu		Sida
8. Työvoima	42	8. Arbetskraft	42
Työvoiman määrä ja työpalkat	42	Arbetskraftens storlek och arbetslöner	42
Tapaturmat	45	Olycksfall	45
Sairaudet	46	Sjukdomar	46
9. Asutustoiminta ja maan luovutukset	46	9. Kolonisation och jordöverlåtelse	46
Tilojen, lisämaiden ym. alueiden muo-		Bildande av lägenheter, tillskottsjordar	
dostaminen	46	m.fl. områden	46
Maanhankintalain mukainen asuttami-		Kolonisation enligt jordanskaffnings-	
nen	46	lagen	46
Kuusamon ja Sallan kuntien maan-		Kolonisation enligt jordanskaffnings-	
hankintalain mukainen asuttaminen .	46	lagen för Kuusamo och Salla kommuner	46
Kemijärven ja Sallan lisämaalain mu-		Kolonisation enligt tilläggsjordanskaff-	
kainen asuttaminen	46	ningslagen för Kemijärvi och Salla	46
Maankäyttölainsäädännön mukainen		kommuner	46
asuttaminen	46	Kolonisation enligt jorddispositionslag-	
Valtion metsämailla olevien vuokra-		stiftningen	46
alueiden itsenäistyminen	47	Å statens skogsmarker belägna lego-	
Valtionmaan vuokraaminen	48	områden som ombildats till självständiga	
Metsähallituksen alaisten valtionmaiden		lägenheter	47
luovuttaminen muihin kuin asutus-		Utarrendering av statens marker	48
tarkoituksiin	48	Överlåtelse av forststyrelsen underlydande	
Isojakotomitukset Pohjois-Suomessa ...	49	statsmarker till andra än kolonisations-	
Alue- ja tilusvaihdot	49	ändamål	48
Asutukseen otetut alueet yhteensä	49	Storskiftesförrättningarna i Nord-Finland	49
10. Hoitoalueiden virka- ja vuokra-asunnot ..	52	Område- och ägobyten	49
11. Maan ja muiden kiinteistöjen joutuminen		Till kolonisation tagna områden, inalles ..	49
metsähallituksen alaisuuteen	52	10. Revirens tjänstebostäder och hyrda lägen-	
Maan ostot	52	heter	52
Muulla tavoin metsähallitukselle joutu-		11. Jord- och andra fastigheter som under-	
neet alueet	52	ställdes forststyrelsen	52
12. Laiduntaminen	52	Jordinköp	52
13. Riistanhoito ja metsästys	53	Jordområden som på annat sätt tillfallit	
14. Kalavesien hoito ja kalastus	54	forststyrelsen	52
15. Luonnonsuojelu	55	12. Mulbete	52
16. Leirintä	55	13. Viltvård och jakt	53
17. Valtion metsätalouden verotus	55	14. Skötsel av fiskevatten och fiske	54
		15. Naturskydd	55
		16. Camping	55
		17. Beskattning av statens skogshushållning ..	55
III. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous	57	III. Den allmänna forstförvaltningen och den en-	
1. Varsinaiset yhteismetsät	57	skilda skogshushållningen	57
2. Yksityismetsätalouden edistäminen ja val-		1. Samfällda skogar	57
vonta	57	2. Övervakning och befrämjande av den	
3. Metsäopetus	58	enskilda skogshushållningen	57
Metsäopistot	58	3. Den forstliga undervisningen	58
Valtion metsäopistot	58	Forstinstituten	58
Sippolan metsäkoulu	60	Statens forstinstitut	58
Kurssitoiminta	60	Sippola forstskola	60
Puutalousopisto	61	Kursverksamhet	60
Metsätyönjohtajien ammattikoulutus	61	Tråhushållningsinstitutet	61
Maatilametsätalouden harjoittajain kou-		Skogsarbetsledarnas yrkesutbildning ...	61
lutus	62	Skolning av idkare av hemmansskogbruk	
Metsätyön ammattiopetus	63	Skoglig yrkesundervisning	63
4. Metsänparannustoiminta	64	4. Skogsförbättringsverksamhet	64
5. Jäkälän ja puolukan viennin valvonta	65	5. Övervakning av lav- och lingonexport ..	65
6. Kulonvartiointi	66	6. Skogsbrandsövervakning	66
7. Yleinen kuljetuspolitiikka, metsätalouden		7. Allmän transportpolitik, övervakning av	
edun valvominen kuljetus-, tie- ja vesi-		skogshushållningsintressen i transport-, väg-	
asioissa	66	och vattenfrågor	66
8. Vesilain mukainen uitonvalvonta ja uitto-		8. Flottningsövervakning och flottledssyneför-	
väyläkatselmukset	66	rättningar enligt vattenlagen	66

	Sivu		Sida
IV. Metsähallinnon tulot ja menot	68	IV. Forstförvaltningens inkomster och utgifter ...	68
1. Valtion metsätalous	68	1. Statens skogshushållning	68
Valtionmetsien tulot	68	Inkomster av statsskogarna	68
Valtionmetsien menot	68	Utgifter för statskogarna	68
Valtion metsätalouden ylijäämä	69	Vinst av statens skogshushållning	69
Valtion metsätalouden pääomamenot ..	69	Kapitalutgifter i statens skogshushållning	69
2. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsä-		2. Den allmänna forstförvaltningen och den	
talous	69	enskilda skogshushållningen	69
Hallinto- ja avustusmenot	69	Förvaltnings- och understödskostnader .	69
Metsäopetusmenot	70	Utgifter för den forstliga undervisningen	70
Pääomamenot	70	Kapitalutgifter	70
		Inkomster av kapitalkaraktär och övriga	
Pääomaluontoiset ja muut yleiseen metsä-		inkomster som hänföra sig till den all-	
hallintoon kuuluvat tulot	70	männa skogshushållningen	70

Report on the Activity of the State Board of Forestry in 1965 71

Taulukoissa käytetyt lyhennykset ja symbolit:

I tabeller använda förkortningar och symboler:

Explanations of Abbreviations and Symbols:

j^3 = englannin kuutiojalkaa

f^3 = engelsk kubikfot

cu.ft = english cubic foot

$k-m^3$ = todellista kiintokuutiometriä kuoretta

fm^3 = verklig fastkubikmeter utan bark

cu.m. = cubic metre solid measure excl. bark

pm^3 = pinokuutiometriä

lm^3 = kubikmeter löst mått

cu.m. = cubic metre piled measure

mmk = miljoonaa markkaa

= miljoner mark

= million marks

— = ei mitään ilmoitettavaa
intet att redovisa
magnitude nil

.. = tietoa ei ole saatu
uppgift ej tillgänglig
data not available

. = loogisesti mahdoton esitettäväksi
logiskt omöjlig uppgift
category not applicable

0(0.0) = suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
storheten mindre än hälften av den använda
enheten
magnitude less than half of unit employed

Kaikki rahamäärät on käsitelty uusina markkoina (= 100 vanhaa markkaa)

Alla penningbelopp äro angivna i nya mark (= 100 gamla mark)

All sums of money are given in new marks (= 100 old mark)

I. Metsähallinto

1. Metsähallitus

Metsähallituksen järjestysmuodon perusteena ja työtavan ohjeena ovat asetus metsähallinnosta (167/21) ja valtioneuvoston päätös metsähallinnon johtosäännöksi (212/22) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Metsähallituksen jaosto- ja yhteisistuntojen lukumäärät ilmenevät seuraavasta asetelmasta:

	1965
Valtionmetsäin jaoston istuntoja	92
Yksityismetsäin jaoston istuntoja	43
Yhteisistuntoja	16
Istuntoja yhteensä	151

2. Aluehallinto

Metsähallituksen alaiset valtionmaat jakaantuvat neljään piirikuntaan, joista Perä-Pohjolan, Pohjanmaan ja Länsi-Suomen piirikunnissa on kolme ja Itä-Suomen piirikunnassa kaksi tarkastuspiiriä.

Hoitoalueita oli v. 1965 alussa kaikkiaan 75. Kertomusvuonna yhdistettiin Ranuan itäinen hoitoalue ja Ranuan läntinen hoitoalue uudeksi Ranuan hoitoalueeksi; Haapaveden, Haapajärven ja Kalajoen hoitoalueet yhdistettiin uudeksi Keski-Pohjan hoitoalueeksi; Alajärven hoitoalue yhdistettiin Karstulan, Perhon ja Virtain hoitoalueisiin; Keuruun hoitoalue yhdistettiin Karstulan, Tuomarniemen ja Virtain hoitoalueisiin; Parkanon hoitoalue liitettiin Aureen hoitoalueeseen ja Uudenmaan hoitoalue yhdistettiin Tammelan, Tammisaaren ja Heinolan hoitoalueisiin. Tämän jälkeen kuuluu Perä-Pohjolan piirikuntaan 19 hoitoaluetta, Pohjanmaan piirikuntaan 20, Länsi-Suomen piirikuntaan 17 ja Itä-Suomen piirikuntaan 12.

Länsi-Suomen piirikunnassa ovat Evon, Kuru, Tammelan, Tammisaaren ja Tuomarniemen hoitoalueet sekä Perä-Pohjolan piirikunnassa oleva Rovaniemen ja Itä-Suomen piirikunnassa oleva Nikkarilan hoitoalue ovat samannimisten metsäopistojen ja Korkeakosken hoitoalue Helsingin yliopiston metsätutkintoon kuuluvien käytännöllisten töiden harjoittelun ja havainnollisen opetuksen harjoitusalueina. Näiden hoitoalueiden hallintoa ja hoitoa varten antaa opetustoiminnasta johtuvat soveltamismääräykset metsähallitus.

I. Forstförvaltningen

1. Forststyrelsen

Forststyrelsens organisation och arbetssätt grundas sig på förordningen beträffande forstförvaltningen (167/21) och statsrådets beslut innefattande instruktion för forstförvaltningen (212/22) med i dem senare gjorda förändringar.

Av följande uppställning framgår antalet sektionens- och gemensamma sammanträden:

	1965
Sektionen för statsskogarna	92
Sektionen för privatskogarna	43
Gemensamma sammanträden	16
Sammanträden inalles	151

2. Revirförvaltningen

Forststyrelsens underställda statsjordar äro indelade i fyra distrikt, av vilka i det Nordiska distriktet samt i Österbottens och Västra Finlands distrikt finns tre och i Östra Finlands distrikt två inspektionsområden.

Revirens antal vid ingången av år 1965 var sammanlagt 75. Under berättelseåret incorporerades Ranua itäinen och Ranua läntinen till Ranua nya revir samt Haapavesi, Haapajärvi och Kalajoki revir till Keski-Pohja nya revir. Alajärvi revir införlivades med Karstula, Perho och Virrat revir; tillika införlivades Keuruu revir med Karstula, Tuomarniemi och Virrat revir samt Parkano revir med Aure revir. Uusimaa revir incorporerades med Tammela, Tammisaari och Heinola revir. Efter denna åtgärd höra 19 revir till Norra Finlands distrikt, till Österbottens distrikt 20, till Västra Finlands distrikt 17 och till Östra Finlands distrikt 12.

De i Västra-Finlands distrikt belägna Evo Kuru, Tammela, Ekenäs och Tuomarniemi revir, det i Norra Finlands distrikt belägna Rovaniemi och i Östra Finlands distrikt belägna Nikkarila revir äro övningsområden för forstinstitutet med samma namn, samt Korkeakoski revir övningsområde för de praktiska övningsarbeten och den åskådningsundervisning som hör till Helsingfors Universitetets fordringar för forstexamen. För förvaltningen och skötseln av dessa revir utfärdar forststyrelsen av undervisningsverksamheten påkallade tillämpningsdirektiv.

Metsähallinnon virat ja toimet vuoden 1965 lopussa

Tjänster och befattningar vid forstförvaltningen i slutet av år 1965.

Toimet Befattningar	Metsähallituksessa Vid forststyrelsen	Piirikunta- konttorissa Vid distriktskontoren	Muulla metsä- hallinnossa I revirförvaltningen	Yhteensä Summa
Pääjohtaja — Generaldirektör	1	—	—	1
Ylijohtaja — Överdirektör	1	—	—	1
Metsänhoidon ylitarkastaja — Skogsvårdsöverinspektör	1	—	—	1
Assessor — Assessor	1	—	—	1
Asianvalvoja — Ombudsman	1	—	—	1
Ylikamreeri — Överkamrer	1	—	—	1
Ylireviisori — Överrevisor	1	—	—	1
Kamreerit ja apukamreeri — Kamrerer och kammarförvandt	4	4	—	8
Tilastokonttorin johtaja — Direktören för statistiska kontoret	1	—	—	1
Aktuaari — Aktuarie	1	—	—	1
Osastopäälliköt — Avdelningschefer	6	—	—	6
Metsätalouden tarkastajat — Skogshushållningsinspektörer	4	2	—	6
Metsänarvostelijat — Taxatorer	1	15	—	16
Insinöörit ja apul.insinöörit — Ingenjörer och bitr. ingenjörer	8	9	—	17
Metsäojituksen ylitarkastaja — Överinspektör för dikningsarbetena	1	—	—	1
Hankintatoiminnan johtajat — Direktörer för leveransverksamheten	3	—	—	3
Metsänmyyntitoiminnan johtajat — Direktörer för skogsförsäljnings- verksamheten	2	—	—	2
Huoltopäälliköt ja apul.huoltopäällikkö — Försörjningschefer och bitr.försörjningschef	2	3	—	5
Metsänparannustöiden ylitarkastaja — Överinspektör för skogsförbät- ringsarbetena	1	—	—	1
Yksityismetsäin tarkastajat — Privatskogsinspektörer	3	—	—	3
Metsänhoitajia metsähallituksessa — Forstmästare vid forststyrelsen	17	—	—	17
Piirikuntapäälliköt — Distriktschefer	—	4	—	4
Piiritarkastajat — Distriktsinspektörer	—	11	—	11
Arviomistoimiston johtajat — Taxeringsbyråchefer	—	4	—	4
Aluemetsänhoitajat — Revirforstmästare	—	—	61	61
Apulaismetsänhoitajat — Bitr.forstmästare	—	—	78	78
Ylim.apulaismetsänhoitajat — Extraord.bitr.forstmästare	2	—	76	78
Suonkuivausmetsänhoitajat — Dikningsforstmästare	—	9	—	9
Suonkuivaustöiden tarkastaja — Dikningsinspektör	—	—	1	1
Koulutuspäällikkö — Skolningschef	—	—	1	1
Konepäälliköt — Maskinchefer	—	3	—	3
Konetarkastajat — Maskininspektörer	—	3	—	3
Metsäteknikot — Forsttekniker	—	—	285	285
Rakennusmestarit — Byggmästare	1	19	—	20
Metsäopistojen johtajat — Forstinstitutsföreståndare	—	—	7	7
Metsäopistojen metsänhoitajaopettajat — Lärare (forstmästare) vid forstinstituten	—	—	13	13
Metsäopistojen metsäteknikko-opettajat — Lärare (forsttekniker) vid forstinstituten	—	—	7	7
Metsäopistojen koneteknikko-opettajat — Lärare (maskintekniker) vid forstinstituten	—	—	4	4
Varastonhoitaja ja varastomestarit — Lagerföreståndare och lagerförmän	1	3	—	4
Rahastonhoitaja ja kassanhoitajat — Huvudkassör och kassörer	1	7	—	8
Muuta konttorihenkilökuntaa — Övrig kontorspersonal	78	22	95	195
Vahtimestarit — Vaktmästare	4	4	—	8
Autonkuljettajat — Chaufförer	3	4	—	7
Yhteensä — Summa	151	126	628	905

3. Metsähallinnon toimihenkilöt

Kertomusvuonna on perustettu insinööriosastolle 2 ylimääräistä metsänhoitajan tointa, 1 ylimääräinen rakennusmestarin toimi, 1 ylimääräinen apulaiskanslistin ja 3 ylimääräistä toimistoapulaisen tointa. Arvioimisosastolle on perustettu 1 ylimääräinen toimistoapulaisen toimi. Aluehallintoon on perustettu 2 apulaisinsinöörin, 3 rakennusmestarin, 3 kassanhoitajan, 3 piirtäjän ja 22 toimistoapulaisen ylimääräistä tointa.

Lakkautettu on Ranuan itäisen, Haapajärven, Kalajoen, Alajärven, Keuruun, Parkanon ja Uudenmaan hoitoalueiden aluemetsänhoitajien virat. Samaten on lakkautettu Pohjanmaan piirikunnasta 5 ja Länsi-Suomen piirikunnasta 3 metsäteknikon tointa.

Julkisoikeudellisessa virkasuhteessa olevien (905) lisäksi metsähallituksella on työmäärärahoilla palkattuja tilapäisiä toimihenkilöitä kuten hankintateknikan ylitarkastaja, kustannuslaskentapäällikkö, metsätyön ammattiopetuksen ylitarkastaja ja piirikuntakonttoreissa 8 hankintametsänhoitajaa. Yksityisoikeudellisessa työsuhteessa olevien työnjohtajien määrä on vaihdellut vuodenajasta riippuen 400—500.

4. Henkilökunnan ammatillinen kehittäminen ja kansainvälinen yhteistoiminta

Hirvaan kurssikeskuksessa, joka sijaitsee Rovaniemen metsäopiston yhteydessä, pidettiin metsähallinnon henkilökunnalle kertomusvuonna 7 erilaista kurssia ja koulutustilaisuutta, muualla kuten eri metsäopistoissa ja kämpillä 37 eli yhteensä 44. Tilaisuuksiin sisältyi yhteensä 198 koulutuspäivää ja osallistui niihin 1 187 henkilöä. Näiden koulutustilaisuuksien aiheina oli m.m.:

yleiskurssit (työnjohtajien peruskurssi, aluemetsänhoitajien neuvottelupäivät, metsänhoitajien johtamistaidolliset kurssit),

metsänhoito ja ojitus (metsänhoidolliset retkeilyt).

puutavaran hankinta (hankintateknilliset retkeilyt ja kurssit),

kirjanpito (aluekassanhoitajien kurssi),

konekurssit (traktorinkuljettajakurssi, metsänhoitajien konekurssi, konetyömaan vast. työnjohtajien kurssi),

muut kurssit (työmaamäntäkurssi, räjäytyskurssi, ulkoilua ja retkeilyä käsittelevä retkeily).

Edellä mainittuihin koulutustilaisuuksiin osallistui 408 metsänhoitajaa, 3 insinööriä tai muun akat.tutk. suorittanutta, 223 metsäteknikkaa, 456 työnjohtajaa ja rak. mestaria, 43 työmaamäntää, 32 metsätyömiestä ja 22 kassanhoitajaa.

3. Funktionäerina vid forstförvaltningen

Under berättelseåret har vid forststyrelsens ingenjörsvdelning inrättats tvenne extraordinarie forstmästarebefattningar, en extraordinarie byggmästarbefattning, en extraordinarie biträdande kanslibiträdesbefattning samt tre extraordinarie kanslibiträdesbefattningar. Vid taxeringsavdelning inrättades en extraordinarie kanslibiträdesfattning. Vid revirförvaltningen inrättades följande extraordinarie befattningar: tvenne biträdande ingenjörbefattningar, tre byggmästarbefattningar, tre kassörskobefattningar, tre ritarbefattningar samt 22 kanslibiträdesbefattningar.

Ranua itäinen, Haapajärvi, Kalajoki, Alajärvi, Keuruu, Parkano och Uusimaa revirforstmästarejänster indrogs under berättelseåret. Tillika indrogs i Österbottens distrikt 5 samt i Västra-Finlands distrikt 3 forstteknikerbefattningar.

Utom de i offentligrättslig ställning stående (905) har i forststyrelsens tjänst stått ur arbetslagen avlönade extraordinarie befattningshavare såsom överinspektör vid utdrivningsteknik, kostnadsberäkningschef, överinspektör för den skogliga yrkesundervisningen samt 8 anskaffningsforstmästare i distriktskontoren. Antalet i privaträttsligt tjänsteförhållande stående skogsarbetsledare har varierat enligt säsongen mellan fyra och fem hundra.

4. Förkovrande av personalens fackliga utbildning samt det internationella samarbetet

Revircentral som är belägen på Rovaniemi forstinstituts område avhölls under berättelseåret 7 kurser och skolingstillfällen av olika slag, på andra platser såsom vid olika forstinstitut och skogshärbärgen 37, eller inalles 44. Tillfällena innehöll inalles 198 kursdagar och deltagarantalet uppgick till 1 187. Ämnena vid dessa skolingstillfällen voro bl.a.:

allmänna kurser (grundkurser för arbetsledare, rådplägningsdagar för revirforstmästare, kurser för forstmästare för utvecklande av ledarförmåga),

skogsskötsel och dikning (skogsskötselkursationer),

virkesanskaffning (exkursjoner och kurser i utdrivningsteknik),

bokföring (kurs för distriktskassörer),

maskinkurser (kurs för traktorkörare, maskinkurs för forstmästare, samt kurs för maskinarbetsplatsernas arbetsledare),

övriga kurser (kurs för skogshärbärgvärdinnor, sprängämnekurs samt exkursion beträffande friluftsliv och utflykter).

I ovan nämnda skolingstillfällen deltog 408 forstmästare, 3 ingenjörer eller andra som avlagt akad. slutexamen, 223 forsttekniker, 456 arbetsledare och byggmästare, 43 arbetsplatsvärdinnor, 32 skogsarbetare och 22 kassörer.

Suomen Metsänhoitajaliiton järjestämille oppi- tuolipäiville ja eri järjestöjen toimeenpanemille kursseille ja retkeilyihin osallistui runsaasti henkilöuntaa.

Ylijohtaja M. Lappi-Seppälä osallistui Pohjoismaiden Metsäunionin työjaoston kokoukseen Tanskassa 18—19. 6.

Yksityismetsäin tarkastaja Osmo Varsta osallistui 31. 3.—3. 4. Ruotsin metsähallituksen järjestämään retkeilyyn sekä neuvotteluihin metsäalan koulutus- ja työvoimakysymyksistä.

Metsänhoitajat U. Silvennoinen ja A. Lifländer osallistuivat Pohjoismaiden Metsäunionin retkeilyyn Norjassa 11—15. 10.

Lisäksi 22 metsähallinnon muuta viran- tai toimenhaltijaa osallistui metsäalan kursseihin tai teki opintoretkeilyyn Ruotsiin, Norjaan tai Tanskaan.

Metsäviikon tilaisuuksiin ja syysmetsäpäiville osallistui entiseen tapaan runsaasti myös aluehallinnon henkilökuntaa.

Metsähallituksen tiedonanto- lehteä, joka sisältää sekä ajankohtaisia ammattiasioita käsitteleviä artikkeleita että metsähallitusta koskevia uutisia, julkaistiin kertomusvuonna 3 numeroa. Kertomusvuonna oli lehdellä 11. vuosikerta.

5. Aloitetoiminta

Vuoden 1965 aikana saapui metsähallituksen aloitetoimikunnalle 9 aloitetta. Toimikunta käsittelee loppuun 8 aloitetta, joista yksi oli tehty edellisenä vuonna. Käsitteilyn alaisena siirtyi kaksi aloitetta vuodelle 1966. Kertomusvuonna palkittiin 3 aloitetta. Metsäteknikko Pentti Väänänen sai 100 mk:n rahapalkinnon sekä kunniakirjan väriwasaraa ja leimauskirvestä koskevasta aloitteesta, metsänhoitaja Uno Lampinen kunniakirjan suunnitelmastaan pinotavarakuormien mittaustalitteesta ja metsänhoitajat Eero Heino ja Matti Multamäki kunniakirjat yhteisesti suunnitelmastaan metsäojien perkaus- ja naverointi- aurasta.

6. Tutkimustoiminta

Metsähallinnon hankintateknillisen toimiston päätehtävä on puutavaran korjuun rationalisointi siihen liittyvine tutkimustehtävineen ja kokeilui- neen. Seuraavat tutkimusllostukset valmistui- vat kertomusvuonna ja on ne julkaistu sarjassa »Metsähallinnon hankintateknil- lisen toimiston tutkimusllostuksia.»

I av Finlands Forstmästareförbund arrange- rade lärostolsdagar och i av olika organisationer anordnade kurser och exkursioner var deltagar- antalet stort.

Överdirektör M. Lappi-Seppälä deltog i arbets- sektionens möte den 18—19. 6. i Danmark arrangerat av Nordiska Skogsunionen.

Inspektör för privatskogarna Osmo Varsta del- tog i en exkursion den 31. 3—3. 4 arrange- rad av Kungliga Domänstyrelsen samt i råd- plängningar beträffande forstliga skolnings- och arbetskraftfrågor.

Forstmästarna U. Silvennoinen och A. Liflän- der deltog i Nordiska Skogsunionens exkursion den 11—15. 10. i Norge.

Dessutom deltog 22 tjänste- och befattnings- havare inom forstförvaltningen i forstliga kurser eller studie-exkursioner i Sverige, Norge och Dan- mark.

I skogsveckans och höstskogsdagarnas olika tillfällen deltog som förr stort antal även av perso- nal från forstförvaltningen.

Forststyrelsens informations- blad, som innehåller både artiklar beträffande aktuella fackfrågor och forststyrelsens berörande nyheter, utkom under berättelseåret med 3 num- mer. Berättelseåret var tidningens 11:te årgång.

5. Förslagsverksamhet

Under år 1965 inlämnades till forststyrelsens förslagsnämnd nio förslag. Åtta förslag blevo slutbehandlade av vilka ett var från föregående år. Tvenne under behandling varande förslag blev uppskjutna till följande år. Under berättelseåret blev tre förslag prisbelönade. Forst- tekniker Pentti Väänänen erhöill 100 marks pen- ningpris jämte diplom för sitt förslag beträff- ande färghammare och stämplingsyxa. Forst- mästare Uno Lampinen erhöill diplom för sitt förslag beträffande anläggning vid travvirkesmät- ning. Tillika tilldelades forstmästarna Eero Heino och Matti Multamäki diplomer för deras gemen- samma förslag beträffande plogen som används vid rensning av skogsdiken samt vid utförande av förberedande vattenfåror för desamma.

6. Forskningsverksamhet

Den huvudsakliga uppgiften för forstförvaltningens byrå för utdrivningsteknik består i forsk- ning berörande rationalisering och mekanisering av utdrivningsmetoder. Följande forskning har slutförts under berättelseåret och resultatet har publicerats i serien »Forskningsredogörelser av forstförvaltningens byrå för utdrivningsteknik.»

- N:o 64 Runko- ja latvuspinotavaran hakkuu erilaisiin metsävarastomuodostelmiin.
 65 Metsätyökoneiden käyttö hankintakautena 1963—64.
 66 Kokorunkojen vinssaus 2-rumpuisella Joutsa/Hirvasvintturilla.
 67 Sulfaattipuukelpoisen sahatukin tyveysosan hankinta sahatukin yhteydessä.
 68 Pinotavaran lähikuljetus Volvo H—10 yleiskuormajalla perävaunua käyttäen.

Hakkuun yleistutkimusta jatkettiin vakinaistuvan työntekijäkunnan työtulosten ja ansioiden selvittämiseksi erilaisissa olosuhteissa.

Moottorisahakustannusten selvittämiseksi keuhattiin eräältä työmaalta moottorisahojen kustannuksia ja suoritettiin tutkimus sahan käyntiajan määrittämiseksi.

Lähikuljetuksen kehittämistyössä keskityttiin pääasiassa kourakuljetuksen kehittämiseen sekä lähi- ja kaukokuljetuksen yhteen niveltämiseen.

Yleistutkimusta koetyömaiden koneiden tuoksista ja kustannuksista jatkettiin.

Kertomusvuonna aloitettiin moottorivarsitietutkimus, jonka tarkoitus on selvittää kevytrakenteisen kesäajokelpoisen moottorivarsitien rakennustekniikkaa.

Lisäksi tutkittiin kämppäkeittiön palvelumahdollisuuksien ja taloudellisuuden tehostamista.

7. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous

Varsinaiset yhteismetsät, joihin kuuluvat muut paitsi asutusyhteismetsät, ovat metsähallituksen yksityismetsätalouden osaston valvonnassa (184/25). — Varsinaisista yhteismetsistä esitetään pinta-aratiedot jäljempänä luvussa III.1.» Varsinaiset yhteismetsät».

Yksityismetsätalouden edistäminen ja valvonta kuuluu metsähallituksen yksityismetsätalouden osastolle. Osaston alaisina toimivista keskusmetsäseuroista ja metsänhoitolautakunnista mainitaan luvussa III.2.»Yksityismetsätalouden edistäminen ja valvonta».

Laki metsäoppilaitoksista (141/64) tuli voimaan kertomusvuoden alusta. Lain nojalla annettiin 19. 2. 1965 asetuksessa (82/65) tarkemmat säännökset oppilaitosten järjestämisestä, rahoittamisesta ja täytäntöönpanosta. Valtion metsäkoulut muuttuivat metsäopistoiksi, sekä 10 metsänhoitolautakuntien omistamaa metsänhoitokoulua metsäkouluiksi. Kotkassa toimiva sahateollisuuskoulu muuttui valtion omistamaksi

- N:o 64 Upphuggning av stam- och krontravvirke i olika skogsupplag.
 65 Användning av arbetsmaskiner under anskaffningsperiod 1963—64.
 66 Vinschning av hela stammar med Joutsa/Hirvas-vinsch försedd med tvenne trummor.
 67 Anskaffning av sågstockslumpar dugliga till sulfatved (i sammanhang av sågstocksanskaffning)
 68 Närtransport av travvirke med vanlig lastningsaggregat, Volvo H—10.

Allmänna undersökningar fortsattes beträffande klarläggande av arbetarnas arbetsresultat och förtjänster under olika arbetsförhållanden.

För att klarlägga kostnader för motorsågar insamlades i en arbetsplats respektive uppgifter samt utfördes en undersökning för att definiera tiden då sågen är i gång.

Vid utvecklande av närtransport koncentrerades undersökningarna huvudsakligast för griptransport samt för att få när- och fjärrtransporter att ledas.

En allmän undersökning beträffande maskinernas räntabilitet har fortsatt i försöksarbetsplatser.

Under berättelseåret påbörjades en undersökning beträffande motorstiekvägar och syftar denna på att klarlägga byggnadsteknik för lättkonstruktiv motorstiekväg som kan trafikeras under sommarsäsong.

Dessutom undersöktes möjligheter att effektivisera den ekonomiska och servicesidan för härbergskök.

7. Den allmänna forstförvaltningen samt den enskilda skogshushållningen

De egentliga samfälliga skogarna, till vilka hänföres alla andra än de samfälliga kolonisationsskogarna, stå under överinseende av avdelningen för den privata skogshushållningen (184/25). — Arealuppgifter beträffande de egentliga samfälliga skogarna framgår i kapitlet III.1.»Egentliga samfälliga skogar».

Övervakning och befrämjande av den privata skogshushållningen ankommer avdelningen för privatskogshushållningen. Beträffande de under avdelningens överinseende stående Centralskogssällskapens och skogsvårdsnämndernas verksamhet redogöres i kap. III. 2.»Övervakning och befrämjande av den privata skogshushållningen».

Fr.o.m. i början av berättelseåret trädde lagen om forstläroanstalter (141/64) i kraft. På grund av denna lag utfärdades den 19. 2. 1965 förordning (82/65) vari det utfärdades mera detaljerade föreskrifter för läroanstalternas organisering, finansiering och verkställighet. Statens forstskolor förvandlades till forstinstitut samt tio av skogsvårdsnämnder ägda skogsvårdsskolor till forstskolor. Sägindustriskolan i Kotka förvandlades

Kotkan puutalousopistoksi. Näiden koulujen toimintaa, samoin kuin metsätyön ammattiopetusta, selostetaan luvussa III.3. »Metsäopetus».

Valtion varoilla tuettava yksityismetsien tuoton kohottamista ja puutavaran kuljetuksen edistämistä tarkoittava toiminta kuuluu samoin yksityismetsätalouden osaston tehtäviin. Sitä selostetaan luvussa III.4. »Metsänparannustoiminta».

Jäkälän ja puolukan viennin valvonta on annettu niinkään tämän osaston tehtäväksi ja on sen tarkoituksena estää alarvoisen jäkälän ja puolukan maasta vienti. Valvontaan kuuluvaa tarkastusta varten oli Helsingissä 2, Turussa 1, Oulussa 2 ja Torniossa 2 jäkälän viennin tarkastajaa sekä puolukan-tarkastajia Helsingissä 3, Turussa 1 ja Torniossa 2. Tilastotietoja kertomusvuoden jäkälän ja puolukan viennistä esitetään luvussa III.5.

Heinäkuun 1 päivänä 1961 voimaan tullut palolaki (465/60) antaa metsähallitukselle tehtäviä palotähtystyksen järjestämiseksi kesäkauden kuivana aikana. Tätä toimintaa selostetaan luvussa III.6 »Kulonvartiointi».

Metsähallitukselle kuuluu l. 4. 1962 voimaan tulleen vesilain (264/61) ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamisen yleinen valvonta uiton ja pääasiassa metsämaalla suoritettun ojituksen osalta.

Yleinen kuljetuspolitiikka, metsätalouden ja uittoedun valvominen kuljetus-, tie- ja vesiasioissa kuuluu metsähallituksen insinööri-osastolle. Toimituksista esitetään tietoja luvussa III. 7.

till statsägd trähushållningsinstitut. Berörande dessa skolors verksamhet samt yrkesundervisningen vid skogsarbete redogöres i kap. III.3 »Skogsundervisningen».

Till den privata skogshushållningsavdelningens uppgifter hör även den med statsmedel stödda verksamheten för förkovrandet av privatskogarnas produktivitet och befrämjandet av trävarutransporter. Här om redogöres i kap. III.4 »Skogsförbättringsverksamhet».

Till denna avdelnings uppgifter hör fortsättningsvis övervakningen av lav- och lingonexporten, med ändamål att förhindra export av mindervärdig lav och undermåliga lingon. För övervakning av lav-exporten funnos i Helsingfors 2, i Åbo 1, i Uleåborg 2 och i Torneå 2 kontrollörer, samt lingonkontrollörer i Helsingfors 3, i Åbo 1 och i Torneå 2. Statistiska uppgifter beträffande lav- och lingonexporten framlägges i kap. III.5.

Brandlagen (465/60), som trädde i kraft den 1 juli 1961 ålägger forststyrelsen organisatoriska uppgifter för ernående av ett brandalarm-system under sommarens torra perioder. För denna verksamhet redogöres i kapitlet III.6.

Till forststyrelsens åligganden hör vidare övervakningen av bestämmelserna i vattenlagen (264/61) som trädde i kraft den 1. 4. 1962, och på den baserade förordningar beträffande den allmänna övervakningen av flöttningar och speciellt å dikade skogsmarker.

Allmän transportpolitik, övervakning av skogshushållning och flöttningsintressen i transport-, väg- och vattenfrågor åligger forststyrelsens ingenjörsavdelning. Beträffande dessa förrättningar framlägges uppgifter i avd. III. 7.

II. Valtionmetsät ja valtion metsätalous

1. Pinta-ala

Seuraavassa taulukossa esitetään valtionmetsien pinta-alan jakaantuminen tiluslajeihin piirikunnittain vuoden 1965 alussa.

Pinta-alat perustuvat metsätaloussasiakirjoihin ja metsähallituksessa pidettäviin metsähallinnon maaomaisuusluetteloihin, joissa metsätalouden tarkastusten jälkeen tapahtuneet alan muutokset on otettu huomioon.

Kasvullinen metsämaa jakaantuu sadanneksina eri piirikuntien osalle seuraavasti: Perä-Pohjola 63.9 %, Pohjanmaa 23.3 %, Länsi-Suomi 5.1 % ja Itä-Suomi 7.7 %.

II. Statskogarna och statens skogshushållning

1. Areal

Av följande tabell framgår statskogarnas arealfördelning i ägoslag distriktsvis i början av år 1965.

Arealerna grunda sig på skogshushållningshandlingar och på de förteckningar över forstförvaltningens jordinnehav, som föras på forststyrelsen och i vilka de efter skogshushållningsrevisionerna inträffade arealökningarna eller -minskningarna beaktats.

Den växtliga skogsmarken fördelar sig procentuellt mellan de olika distrikten på följande sätt: Norra Finland 63.9 %, Österbotten 23.3 %, Västra Finland 5.1 % och Östra Finland 7.7 %.

Valtionmetsien pinta-ala tiluslajeittain 1. 1. 1965

Statskogarnas arealfördelning i ägoslag den 1. 1. 1965

Area of State Forests by Types of Land Utilisation, Jan. 1st, 1965

Tiluslaji Ägoslag Land utilisation class	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten Ostrobothnia	Länsi-Suomi Västra Finland West Finland	Itä-Suomi Östra Finland East Finland	Yhteensä Summa Total
	Pinta-ala, ha	Areal, ha	Area, ha		
1. Kasvullista metsämaata — Växtlig skogsmark — <i>Productive woodland</i>	2 612 033	951 628	211 428	315 156	4 090 245
2. Huonokasvuista metsämaata — Mindre växtlig skogsmark — <i>Woodland of low productivity</i> ..	904 016	217 263	35 380	73 639	1 230 298
3. Yhteensä metsämaata — Summa skogsmark — <i>Total woodland</i>	3 516 049	1 168 891	246 808	388 795	5 320 543
4. Joutomaata — Impediment — <i>Waste land</i> ..	2 413 887	515 842	73 472	56 043	3 059 244
5. Tontteja, viljelyksiä, teitä, varastoalueita yms. — Tomter, odlingar, vägar, upplagsplatser m.m. — <i>Dwelling sites, fields, roads, storage, yards etc.</i>	9 664	8 307	4 245	2 728	24 944
6. Maata yhteensä — Summa landareal — <i>Land total</i>	5 939 600	1 693 040	324 525	447 566	8 404 731
7. Vesiä — Vattendrag — <i>Water</i>	324 646	116 954	15 304	34 541	491 445
8. Pinta-ala vesineen — Arealen jämte vattendrag — <i>Area incl. water</i>	6 264 246	1 809 994	339 829	482 107	8 896 176

Seuraavasta taulukosta käy selville valtionmetsien käyttötarkoituksen mukainen ryhmitys tiluslajeittain.

Valtionmetsien koko maa-alasta (8 404 731 ha) on vain 69.9 % eli 5 877 576 ha metsähallinnon taloustoiminnan piirissä. Eri piirikunnissa ovat

Av följande tabell framgår statskogarnas användning, grupperade enligt ägoslag.

Av statskogarnas totala landareal (8 404 731 ha) befinner sig blott 69.9 % eller 5 877 576 ha inom området för forstförvaltningens ekonomiska

vastaavat sadannekset: Perä-Pohjolassa 60.1 %, Pohjanmaalla 94.3 %, Länsi-Suomessa 87.1 % ja Itä-Suomessa 95.4 %.

verksamhet. I de skilda distrikten äro motsvarande procenttal: I Norra Finland 60.1 %, i Österbotten 94.3 %, i Västra Finland 87.1 % och i Östra Finland 95.4 %.

Metsähallituksen hallinnassa olevien maiden pinta-alat 1. 1. 1965

Under forststyrelsens förvaltning stående markområden, arealfördelning den 1. 1. 1965

Titel och användning	Perä-Pohjola	Pohjanmaa	Länsi-Suomi	Itä-Suomi	Yhteensä
	Norra Finland	Österbotten	Västra Finland	Östra Finland	
	Pinta-ala, ha — Areal, ha				
Taloustoiminnan piirissä olevat alueet — Inom det ekonomiska verksamhetsfältet befintliga områden					
1. Kasvullista metsämaata — Växtlig skogsmara	2 093 340	893 789	189 625	302 014	3 478 768
2. Huonokasvuista metsämaata — Mindre växtlig skogsmark	462 178	204 877	30 448	70 708	768 211
3. Yhteensä metsämaata (kohdat 1—2) — Inalles skogsmark (punkt 1—2) ..	2 555 518	1 098 666	220 073	372 722	4 246 979
4. Joutomaata — Impediment	1 008 783	493 536	61 433	53 025	1 616 777
5. Tontteja, viljelyksiä, teitä, voimansiirtolinjojen johtoaukeita, sorakuoppia yms. — Tomter, odlingar, kraftledningslinjer, sandtäckt o. s. v.	6 096	5 103	1 191	1 430	13 820
6. Yhteensä (kohdat 3—5) — Inalles (punkt 3—5)	3 570 397	1 597 305	282 697	427 177	5 877 576
Taloustoiminnan piirin ulkopuolella olevat alueet — Utom det ekonomiska verksamhetsfältet befintliga områden					
7. Luonnon- ja kansallispuistoja—Natur- och folkparker	111 128	13 837	3 154	1 184	129 303
8. Aarnialueita ym. - Naturreservat m.m.	20 276	5 131	4 141	1 778	31 326
9. Puistometsiä — Parkskogar	61 712	2 528	2 977	2 393	69 610
10. Suojametsäalueita ¹⁾ — Skyddsskogar ²⁾	1 824 045	—	—	—	1 824 045
11. Asutustoimintaan varatut alueet — För kolonisation reserverade områden	264 135	70 692	28 043	13 094	375 964
12. Yleishyödylliset ym. alueet — Allmännyttiga m.m. områden	87 907	3 547	3 513	1 940	96 907
13. Yhteensä (kohdat 7—12) — Inalles (punkt 7—12)	2 369 203	95 735	41 828	20 389	2 527 155
Maata yhteensä (kohdat 6 ja 13)—Inalles jord (punkt 6 och 13)	5 939 600	1 693 040	324 525	447 566	8 404 731
Vesiä — Vatten	324 646	116 954	15 304	34 541	491 445
Pinta-ala vesineen — Areal incl. vatten	6 264 246	1 809 994	339 829	482 107	8 896 176

¹⁾ 16. 12. 1927 annetun asetuksen mukaisesti muodostettuun suojametsäalueeseen kuuluu valtionmaata 3 108 866 ha. Siitä on luettu 1 106 478 ha ryhmiin 1—5 ja 178 343 ha ryhmiin 7—9, 11 ja 12.

²⁾ Till det enligt förordningen av den 16. 12. 1927 bildade skyddsskogsområdet hör 3 108 866 ha statsjordar av vilken areal 1 106 478 ha har hänförs till grupperna 1—5, samt 178 343 ha till grupperna 7—9, 11 och 12.

2. Metsien arvioiminen ja metsätalouden järjestely

Metsätalouden tarkastukset ja taloussuunnitelmat

Uudet taloussuunnitelmat on vahvistettu Suomussalmen, Nurmeksen, Tammelan, Kurun ja Karstulan hoitoalueille. Valmistusvaiheessa ovat Kitisen, Haapajoen ja Tuomarniemen hoitoalueiden metsätaloussuunnitelmat.

Kenttätöiden osalta loppuun ja kartanselityksen metsänarviokirjojen osalta laadintavaiheeseen saatiin työt Raudanjoen, Puolangan, Kajaanin, Nikkarilan ja Kivijärven hoitoalueissa.

Keskeneräisiksi jäivät kenttätöet Kiannan, Koitereen ja Tammisaaren hoitoalueissa.

Kartoitustyöt

Ilmakuvia hyväksi käyttäen jatkettiin valtion metsien uudiskartoitusta ja saatiin kenttätöet päätökseen Raudanjoen hoitoalueessa ja siihen Kemijärven hoitoalueesta liitettävällä osalla. Osittaista uudiskartoitusta ilmakuvien avulla suoritettiin Kajaanin, Kivijärven ja Nikkarilan hoitoalueissa ja saatiin kenttätöet päätökseen. Vuoden aikana aloitettiin ilmakuviin perustuva kartoitus Kiannan hoitoalueessa.

Uusiin taloussuunnitelmiin liittyviä talouskarttoja painettiin Valtimon, Suomussalmen, Nurmeksen ja Kitisen hoitoalueille yhteensä 35 karttalehteä. Painosmäärä kunkin lehden kohdalla oli 350 kpl.

Yleissilmäyskarttoja painettiin vuoden aikana Valtimon ja Suomussalmen hoitoalueille. Painosmäärä oli kussakin tapauksessa 1 400 kpl.

Painetun kartta-aineiston lisäksi on hoitoalueille toimitettu valokopioita sellaisista talouskarttoista, joiden painos on loppunut. Kertomusvuoden aikana on myöskin eräistä talouskarttalehdistä otettu uusia tarkistettuja painoksia.

Uudistusalojen inventointi

Vuosina 1963—64 suoritettun valtionmetsien uudistusalojen inventoinnin tuloksenlaskenta saatiin päätökseen kertomusvuoden aikana. Inventoinnin tulosten perusteella metsähallitus vahvisti 30. 3. 1965 valtionmetsien väliaikaisen metsänhoito-ohjelman vuosiksi 1966—70 sekä yleispiirteisen hahmotelman vuosiksi 1971—75.

Erikoismetsät

Vuoden 1965 aikana muodostettiin 15 uutta erikoismetsää pinta-alaltaan 3 045 ha. Niistä on aarnialueita 9 kpl, yhteensä 1 434 ha, ja puisto-
metsiä 6 kpl, yhteensä 1 611 ha.

2. Skogstaxering och skogsindelning

Skogshushållningsrevisioner och hushållningsplaner

Nya skogshushållningsplaner har stadfästas för Suomussalmi, Nurmes, Tammela, Kuru och Karstula revir. Under slutlig bearbetning voro handlingarna för skogshushållningsplanerna för Kitinen, Haapajoki och Tuomarniemi revir.

För Raudanjoki, Puolanka, Kajaani, Nikkarila och Kivijärvi revir avslutades fältarbetena och färdigställdes kartabeskrivningarna samt taxeringslängderna.

I Kianta, Koitere och Tammisaari revir blevo fältarbetena oavslutade.

Kartläggingsarbeten

På flygfotobasis fortsattes nykartläggning av statsskogarna och blevo fältarbetena för Raudanjoki revir samt för den del från Kemijärvi revir, som införlivas med Raudanjoki revir avslutade. Partiell nykartläggning baserad på flygfotografier utfördes i Kajaani, Kivijärvi och Nikkarila revir och blevo fältarbeten slutförda. Under året påbörjades kartläggning på flygfotobasis i Kianta revir.

Skogshushållningskartverk hänförande sig till de nya skogshushållningsplanerna trycktes för Valtimo, Suomussalmi, Nurmes och Kitinen revir, sammanlagt 35 kartblad. Upplagan utgjorde 350 st. av varje blad.

Översiktskartor trycktes under året för Valtimo och Suomussalmi revir. Upplagens storlek i varje fall var 1 400 st.

Dessutom har till reviren ombesörjts ljuskopior av sådana kartor där tidigare kartupplagor tagit slut. Under berättelseåret har även från några skogshushållningskartor tagits nya, granskade upplagor.

Inventering av föryngringsytor

Uträkningen av resultatet av under åren 1963—64 utförda inventeringen av statsskogarnas föryngringsytor har blivit slutförd under berättelseåret. På grund av resultatet av inventeringen stadfäste forststyrelsen den 30. 3. 1965 ett temporärt skogsvårdsprogram för statsskogarna för åren 1966—70 samt en skiss i allmänna drag för åren 1971—75.

Specialskogar

Under berättelseåret stiftades 15 nya specialskogar med en areal om 3 045 ha. Av dessa är 9 st. naturreservat, med en areal om 1 434 ha samt parkskogar 6 st. med en areal om inalles 1 611 ha.

3. Liiketoiminta

Yleinen tilanne

Metsätalouden alalla vallinnut myönteinen markkinakehitys alkoi vuonna 1965 osoittaa heikkenemisen merkkejä. Sahatavaran vientimäärä aleni edelliseen vuoteen verrattuna n. 120 000 std. Selluloosamarkkinoita kohtasi takaisku, vaikka kuluvan vuoden laivaukset määrällisesti saavuttivat suurin piirtein vuoden 1964 tason. Mutta pitkäaikainen ostohaluttomuus pakoitti tuottajat myöntämään hinnanalennuksia aikaisemmille kaupoille. Alennukset kohosivat n. 20—40 markkaan tonnilta, mikä vastaa n. 5—9 %. Selityksenä epävakaa tilanteeseen selluloosamarkkinoilla ovat osittain suuret varastot ostajamaissa, osittain voimakkaasti kasvanut tarjonta Pohjois-Amerikasta. Paperituotteiden ryhmässä ei esiintynyt mainittavia muutoksia. Sanomalehti-, paino- ja kirjoituspaperin viennin arvo nousi n. 9 %, muiden paperilaatujen ja pahvin viennin arvo tosin vain väjää 4 %. Vänerimarkkinat myös vilkastuivat, ja vienti nousi määrältään n. 4 % ja arvoltaan n. 10 %.

Metsäteollisuuden vientituotteiden heikontuneitten vientimahdollisuuksien johdosta metsäkaupat lähtivät syksyllä 1964 verrattain hitaasti käyntiin. Hakkuuvuonna 1964—65 hakattiin kaikkiaan 52,9 miljoonaa pinokuutiometriä markkinatavaraa. Tulos on noin miljoona pinokuutiometriä alhaisempi kuin edellisellä hakkuuvuonna. Kuusipaperipuuta hakattiin n. 6 % vähemmän kuin edellisellä vuonna ja sahatukkeja n. 4 % vähemmän. Polttopuiden osalta on edelleen voimakkaasti laskeva suuntaus vallitsevana. Mäntypaperipuun hakkuut kohosivat kuitenkin runsaasti 20 % ja koivupaperipuun hakkuut peräti 40 %.

Metsätöiden suorittamisen kannalta vuosi 1965 oli kokonaisuutena ottaen edellistä vuotta vaikeampi. Talven pohja oli suuressa osassa maata heikko ja lisäksi poikkeuksellisen runsas lumi pohjois-Suomessa häittoi töiden suorittamista. Kevättalvi muodostui kuitenkin tyydyttäväksi, ja ajokelit jatkuivat pitkälle huhtikuuhun. Kuljetukset saatiin yleensä toteutetuksi, vaikka säävaikeuksien lisäksi traktorilakko pohjois-Suomessa helmikuussa ja alueittain melkoinen auto- ja traktoripuute vaikeuttikin toimintaa. Uittojen kannalta kulunut vuosi oli tyydyttävä. Vesisuhteet olivat yleensä hyvät. Talven runsaslumisudesta huolimatta pohjois-Suomessa ei ollut suuria kevättulvia. Sensijaan kesän runsaat vesimäärät vaikeuttivat jonkin verran erotteluja.

Kustannustaso nousi kertomusvuoden kuluessa edelleen jonkin verran. Vuoden 1964 alussa tehdyn kaksivuotisen työehtosopimuksen mukaisesti suoritettiin tammikuun 1 päivänä 3,8 % suuruisen palkankorotus. Metsätöypalkkoja korotettiin 1. 1. 1965 n. 4,8—5,0 %. Autokuljetusten ohjelmaksuja korotettiin 1. 2. 1965 2 %. Traktorijajilla oli helmikuussa Perä-Pohjolassa ja Pohjanmaalla lakko, jolloin jo 1. 1. 1965 suoritettuna 4 %:n korotuksen lisäksi jouduttiin vielä suorittamaan 7,5 %:n korotus.

3. Affärsverksamhet

Det allmänna läget

Den inom skogshushållning rådande stabila marknadsutvecklingen började under år 1965 visa en sjunkande tendens. Exporten av sågvaror minskades jämförd med förra året med c:a 120 000 std. Cellulosamarknaderna drabbades av ett slags bakslag, fastän skeppningarna i stort sett uppnådde kvantitativt till förra årets nivå. Men till följd därav att köparsidan en längre tid höll sig avvaktande avtvangs producenterna att nedsöka priserna för tidigare avslutade köp. Dessa uppstego c:a 20—40 mk pr.ton, motsvarande c:a 5—9 %. Som förklaring till detta cellulosamarknadernas labila läge kan nämnas delvis stora lager i avnämrländerna, delvis det starkt tilltagna utbudet i Norra Amerika. Beträffande pappersprodukter kan stora förändringar ej skönjas. Exportvärdet av tidnings-, tryck- och skrivpapper steg med c:a 9 % samt av andra pappersorter och papp visserligen med knappa 4 %. Fanermarknaden blev livligare och exporten steg kvantitativt med c:a 4 % samt dess värde ökades med c:a 10 %.

Till följd av försvagade exportmöjligheterna av skogsindustriprodukter startades skogsaffärerna nämligen långsamt, så småningom. Under avverkningsår 1964—65 avverkades inalles 52,9 milj. fm³ marknadsvirke. Detta resultat var c:a en miljon kubikmeter mindre än föregående år. Granpappersved avverkades c:a 6 % mindre än förra året samt sågstockar respektive c:a 4 %. Brännvedsavverkningarna visar en kontinuerligt sjunkande tendens. Avverkningarna av tallpappersved stego emellertid med dryga 20 % samt desamma av björkpappersved respektive med t.o.m. 40 %.

Ur skogsarbets synpunkt var året 1965 i stort sett svårare än föregående år. I största delen av landet blev underlaget för utsläpning svagt och därtill försvärades vinterkörslorna av den exceptionella snömängden. Läget förbättrades emellertid mot vårintern och utsläpningarna kunde fortsättas långt intill april. Transporterna blevo i stort sett utförda planenligt, ehuru verksamheten försvärades av de svåra väderleksförhållandena och dessutom av en traktorstrejk i Norra Finland i februari samt regionalt av avsevärd brist på bilar och traktorer. Ur flottarbetssynpunkten var det gångna året tillfredsställande. Vattenståndet var högt. Trots den exceptionella snömängden i Norra Finland förekom ej några större översvämningar. I stället försvärades skiljningarna i någon mån av det höga vattenståndet under sommartiden.

Kostnadsnivån steg något under berättelseåret. Enligt det i början av året 1964 ingångna tvååriga kollektivavtalet höjdes lönerna fr.o.m. den 1 januari 1965 med 3,8 %. Lönerna vid skogsarbeten höjdes fr.o.m. den 1. 1. 1965 med c:a 4,8—5,0 %. Biltransporternas rikttaxor höjdes den 1. 2. 1965 med 2 %. I februari utbröt en strejk bland traktörkörare i Norra Finland och Österbotten och förorsakade denna en förhöjning av 7,5 % till de redan med 4 % fr.o.m. den 1. 1. 1965 förhöjda lönerna.

Huutokaupat

Kertomusvuoden huutokaupat pidettiin Aulangolla syyskuun 14—16 päivinä. Myytäväksi tarjottiin yksinomaan hankintasahapuueriä Pohjanmaan, Länsi-Suomen ja Itä-Suomen piirikunnista. Kysyntä oli, rahamarkkinoitten kireyden ja vähäisten sahatavaraostojen johdosta, varovasta ja myyntiprosentti laski edellisen vuoden luvusta 68 lukuun 35. Hintataso muodostui n. 5 % alhaisemmaksi kuin syksyn 1964 huutokaupassa. Ostettavaksi tarjotut ja myydyt määrät sekä keskihinnat luovutuspaikoilla ilmenevät seuraavasta taulukosta.

Auktioner

Under berättelseåret avhölls virkesauktionen i Aulanko den 14—16 september. Till försäljning utbjöds endast leveransposter från alla utom från Norra Finlands distrikt. Efterfrågan var till följd av tillstramad penningmarknader och obetydliga sågvaruinköp, förtänksam och försäljningsprocenttalet sjönk, från förra årets 68 till 35. Prisnivån sjönk med c:a 5 % jämförd med densamma i auktioner hösten 1964. Till försäljning utbudna och försälda virkeskvantiteter samt medelpris på leveransplatser framgår av följande tablå.

Huutokauppamyynnit v. 1965 — Auktionsförsäljning år 1965

Piirikunta Distrikt	Myyntitarjoukset Utbud			Päätetyt kaupat Avslutade försäljningsposter			
	Leimkoita kpl Stämp- lingsposter	Runkoa Stammar	1 000 j ³ 1 000 f ³	Leimkoita kpl Stämp- lingsposter	Runkoa Stammar	1 000 j ³ 1 000 f ³	Keskihinta mk/j ³ Medelpris mk/f ³
Pohjanmaa — Österbotten .	71	548 196	4 875	28	215 753	1 840	1.59
Länsi-Suomi — Västra Fin- land	101	211 989	2 158	30	59 316	616	2.07
Itä-Suomi — Östra Finland	104	417 804	4 452	43	135 519	1 539	1.94
Yhteensä — Summa	276	1 177 989	11 485	101	410 588	3 995	1.85

Hankintatoiminta

Metsähallituksen toimesta hakattiin kertomusvuonna erilaista puutavaraa 5 094 000 p-m³. Tällöin on 20 j³ järeeää tavaraa katsottu vastaavan yhtä p-m³. Edelliseen vuoteen verrattuna määrä on noussut 211 000 p-m³ eli 4.3 %. Seuraava taulukko esittää hakkuumäärien jakaantumisen piirikunnittain ja puutavaralaaduittain.

Leveransverksamhet

Under berättelseåret anskaffades vid forstförvaltningen 5 094 000 lm³ virke av olika sortiment. Härvid har 20 f³ grovt virke beräknats motsvara en m³ travat mått. Jämförd med förra årets mängder var den 211 000 lm³ eller 4.3 % större än föregående år. Leveransmängdens fördelning distriktvis och enligt sortiment framgår av följande uppställning.

Hakattu puutavaramäärä v. 1965 — Avverkningsmängd år 1965

Piirikunta Distrikt	Järee tavara Grovt virke	Ainespino- tavara Gagnvirke	Pienpuu Klenvirke	Yhteensä Summa	Järee tavara Grovt virke	Ainespino- tavara Gagnvirke	Pienpuu Klenvirke
	1 000 p-m ³ — lm ³				%		
Perä-Pohjola — Norra Fin- land	530	1 111	89	1 730	30.6	64.2	5.2
Pohjanmaa — Österbotten .	594	1 196	33	1 823	32.6	65.6	1.8
Länsi-Suomi — Västra Fin- land	225	279	41	545	41.3	51.2	7.5
Itä-Suomi — Östra Finland	421	558	16	995	42.3	56.1	1.6
Yhteensä — Summa	1 770	3 144	179	5 093	34.8	61.7	3.5

Hankintatyöt toteutettiin aluemetsänhoitajien paikallisen johdon alaisena. Piirikuntakontto-reissa oli hankintatöiden valvojina kahdeksan hankintametsänhoitajaa. Kenttätöiden ylivalvo-

Avverkningsarna utfördes under ledning av de lokala revirforstmästarna. I distriktkontoren fungerade 8 anskaffningsforstmästare som övervakare av anskaffningsarbetena. Såsom högst

jana on toiminut hankintatekniikan ylitarkastaja. Tämän lisäksi on piirikuntakonttoreissa, Länsi-Suomea lukuunottamatta, ollut metsänhoitaja työkoneiden käytön ohjaamista ja työn valvontaa varten.

Kertomusvuonna oli työvoimatilanne valtion metsissä hyvä. Puutavaran hakkuut voitiin toteuttaa suunnitelman mukaisesti. Talvitöitä haittasi osittain se, että suuressa osassa maata talven pohja oli heikko. Lisäksi poikkeuksellisen runsas lumi Pohjois-Suomessa haittasi töitten suorittamista. Kevättalvi muodostui kuitenkin tyydyttäväksi, ja ajokelit jatkuivat pitkälle huhtikuuhun. Vuosityöntekijäin määrä oli kertomusvuonna 8 494 eli 361 suurempi kuin edellisenä vuonna. Suurimmillaan työvoimamäärä metsähallituksen töissä oli helmikuun puolivälissä, 12 728 miestä. Edellisen vuoden työvoimahuippu oli 13 502 miestä. Kausiluontoisuus työvoiman käytössä on siis edelleen tasaantunut. Vilkkaimpana aikana, helmikuussa, metsähallituksen työmailla oli käytössä 3 830 (ed. v. 3 800) moottorisahaa sekä 1 590 (ed. v. 1 300) autoa ja traktoria.

Tapaturmailmoituksia saapui metsähallitukselle kertomusvuonna 2 149, mikä on 293 (12 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kuolemaan johtavia tapaturmia sattui 2. Tapaturmien sattumistiheys oli nouseva vuosien 1954—1961 välisenä aikana, minkä jälkeen nousu on ollut pysähtyksissä. Kertomusvuonna tapaturmien sattumistiheys osoitti selvää laskua. Tapaturmien nousun pysähtyminen ja kääntyminen laskuun johtuneen pääasiallisesti työntekijäin vakinaistamistoimenpiteistä sekä ammattioipetus- ja työneuvontatoiminnasta. Tapaturmakustannukset olivat 828 830 mk eli 3.2 % pienemmät kuin edellisenä vuonna. Sairaustapauksia oli kertomusvuonna 1 669 eli lähes 45 % enemmän kuin 1964. Sairauskustannukset, sairausajan palkat mukaan luettuna, olivat 256 100 mk eli 57 % edellisvuotisista suuremmat. Hevostapaturmista, joita oli yhteensä 201, maksettiin korvausta 16 019 mk, missä on 17 %:n nousu edellisvuotiseen verrattuna. Kuolemaan johtaneita hevostapaturmia oli 13. Puutavaran ajossa oli hevosia keskimäärin 9 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Hankintatoiminnan taloudellinen tulos käy selville seuraavasta asetelmasta:

	1000 mk		1000 mk
Varastot — Lager 1/1 1965	68 868	Tulot — Inkomster	164 379
Menot — Utgifter	94 145		
Hankintajäämä — Anskaffningsnetto	75 357	Varastot — Lager 31/12 1965	73 991
Yhteensä — Summa	238 370	Yhteensä — Summa	238 370

Varaston arvo suureni kertomusvuoden kuluessa 5.1 mmk:lla. Varastossa oli vuoden lopussa 3.4 milj. k-m³ puutavaraa.

övertakare av fältarbetena har fungerat en inspektör i drivningsteknik. Dessutom har i distriktkontoren utom i Västra Finland varit anställd en forstmästare för att leda och övervaka maskinparkens användning.

Under berättelseåret var tillgången på arbetskraft i statsskogarna god. Virkesavverkningarna kunde genomföras planenligt. Vinterarbeten försvårades delvis därav att i större delen av landet var underlaget för utsläpning svagt. I norra-Finland var snömängden ansevärd och försvårade skogsarbeten. Vårvintern blev emellertid tillfredsställande, och vinterkörning fortsattes ända till april. Antalet årsarbetare var under berättelseåret 8 494 eller 361 större än föregående år. Störst var det i fotstförvaltningens arbeten i mitten av februari, 12 728 män. Kulminationen beträffande arbetskraften under föregående år var 13 502 män. Sälunda har den säsongartade sidan fortfarande utjämnats. Under den livligaste perioden, i februari, funnos i forststyrelsens arbetsplatser 3 830 (förra året 3 800) motorsågar samt 1 590 (förra året 1 300) bilar och traktorer.

Under berättelseåret inträffade inalles 2 149 olycksfall och är detta 293 fall (12 %) mindre än föregående år. Av dessa ledde två till död. Frekvensen av inträffande av olycksfall var i stigande under år 1954—1961, men har den sedermera visat en avstannande tendens. Under berättelseåret har denna frekvens visat en tydligt sjunkande tendens. Denna företeelse förorsakades av allt att bedöma huvudsakligast av åtgärder syftande på arbetarkontingentens ombildande mera konstant samt verksamheten beträffande yrkesundervisnings- och arbetsupplysning. Kostnaderna för olycksfall belöpte sig till 828 830 mk, som är 3.2 % mindre än föregående år. Antalet sjukdomsfall utgjorde under berättelseåret 1 669, som är så gott som 45 % större än förra året. Sjukdomskostnaderna, inklusive lönerna för sjukdomstider, voro 256 100 mk eller 57 % större än föregående år. Hästolycksfall inträffade 201, för vilka utbetalades 16 019 mk i ersättningar. Detta belopp översteg med 17 % det motsvarande beloppet från föregående år. Av hästolycksfallen ledde 13 till död. Antalet vid körslor engagerade hästar understeg med c:a 9 % jämfört med föregående år.

Det ekonomiska resultatet av leveransverksamheten framgår av följande uppställning:

	1000 mk		1000 mk
Tulot — Inkomster	164 379		
		Varastot — Lager 31/12 1965	73 991
		Yhteensä — Summa	238 370

Lagervärdet har under berättelseåret stigit med c:a 5.1 mmk. Lagermängden utgjorde vid slutet av året 3.4 milj. fm³ virke.

Puutavaran luovutusmäärät ja niistä saadut hinnat

Valtionmetsistä kertomusvuoden aikana luovutetun puutavaran arvo oli 174.5 mmk eli 10% suurempi kuin v. 1964. Myynnin arvon lisääntymisen aiheutui hintojen noususta. Kertomusvuonna markkinoidun järeän puutavaran määrä oli n. 44.1 milj. j³ eli 1.4 milj. j³ suurempi kuin edellisenä vuonna. Pinotavaran luovutusmäärä pieneni edelliseen vuoteen verrattuna n. 320 000 p-m³. Hankintaluovutusten osuus kaikista myyntiluovutuksista oli järeän puutavaran osalta 83 % ja pinotavaran osalta 80 %. Myynnit on suoritettu myyntisopimuksilla, huutokaupalla tai lupakirjakaupalla. Eniten käytetty myyntitapa on ollut ostajan tai myyjän tekemään tarjoukseen perustuva myyntisopimustapa. Huutokauppamyynnin arvo oli n. 7.4 mmk eli n. 4 %, ja lupakirjakauppojen arvo n. 12.1 mmk eli 7 % kertomusvuoden kokonaismyynnin arvosta. Lupakirjamyynnillä on tärkeä merkityksensä lähinnä paikallisen kotitarvepuun kysynnän tyydyttämisessä.

Luovutetun puutavaran määrät puutavara-lajeittain jaoiteltuna ilmenevät seuraavista ase-telmista.

Lisäksi luovutettiin hankintamyynneillä tuki-paaluja 4 144 kpl, hollannin riukuja 100 kpl, lau-toja 157 std., aikaisempien vuosien hakkuutä-h-teistä ja raivauspuista kerättyä sulfaattipuuta 31 373 p-m³ sekä pintalautoja ja rimoja 330 p-m³. Pystymyynneillä edellä olevan lisäksi luovutettiin aikaisempien vuosien hakkuutähteitä ja maapuita 905 800 p-m³.

Puutavaran myynti vientiin vä-heni kertomusvuoden aikana edelleen. Vienti kä-sitti pinotavaraa tai paperipuurankaa n. 26 000 p-m³ ja järeää puuta n. 250 000 j³. Vientimaat tärkeysjärjestyksessä olivat Ruotsi, Hollanti, Länsi-Saksa ja Englanti.

De utlevererade virkesmängderna och erhållna pris

Värdet på den under berättelseåret från stats-skogarna utlevererade virkesmängden var 174.5 mmk eller c:a 10 % större än år 1964. Denna värdestegring av försäljningen berodde på pris-stegringen. Under berättelseåret var forststyrel-sens utbud av grovt virke c:a 44.1 milj. f³ eller 1.4 milj. f³ större än föregående år. Travvirkes-mängden reducerades jämförd med föregående år, med 320 000 lm³. Leveransvirkets andel av totala försäljningsmängden utgjorde för det grova virkets del 83 % samt för travvirkets del 80 %. Försäljningarna har skett medels försäljnings-kontrakt, auktion eller tillståndsbevis. Det van-ligaste försäljningssättet har varit en försälj-ningssats som grundar sig på offerten från köparen eller försäljaren. Auktionsförsäljningsvärdet var c:a 7.4 milj. mk eller c:a 4 % samt tillstånds-bevisförsäljningar c:a 12.1 milj. mk eller c:a 7 % av totalförsäljningen under berättelseåret. För-säljning medels tillståndsbevis har stor betydelse för godoseende av lokala virkesbehov.

De utlevererade virkesmängderna enligt virkes-sortimentet fördelar sig som följande uppställnin-gar utvisar.

Därtill utlevererades som leveransvirke 4 144 st. stödpålar, 100 st. granslanor, 157 std.bräden, 31 373 lm³ sulfatved bestående av under tidigare år i skogen kvarblivna och senare tillvaratagna mängder av hyggesavfall och röjningsvirke samt 330 lm³ sidobräden och ribb. Ytterligare utleve-rades ännu från rotförsäljningsposter 905 800 lm³ hyggesavfall och lågor från tidigare år.

Virkesförsäljning avsedd för export minskades alltjämt under berättelse-året. Exporten omfattade c:a 26 000 lm³ trav-virke eller pappersvedsslanor samt c:a 250 000 f³ grovt virke. De viktigaste exportländerna voro i ordningsföljd Sverige, Holland, Väst-Tyskland och England.

Järeän puutavaran luovutukset — Utleverering av grovt virke — Amounts of Large-Sized Timber Delivered

Puutaveralaji Virkes Sortiment Kind of timber	Hankintamyynni Leverans Delivery sales	Pystymyynni Försäljning på rot Sales on the stump	Yhteensä Summa Total
	1 000 j ³ — 1 000 f ³ — 1 000 cu.ft.		
Havupuutukit — Barrträdsstock — Softwood logs	33 319	7 093	40 412
Lehtipuutukit — Lövträdsstock — Hardwood logs	767	3	770
Ratapölkkyt — Slipers — Sleepers	1 637	349	1 986
Erikoispuut — Specialvirke — Special timber	873	35	908
Yhteensä — Summa — Total	36 596	7 480	44 076

Pinotavaran luovutukset — Utleverering av travvirke — Amounts of Cordwood Delivered

Puutavaralaji Virkesortiment Kind of timber	Hankintamyynti Leverans Delivery sales	Pystymyynti Försäljning på rot Sales on the stump	Yhteensä Summa Total
	1 000 pm ³ — 1 000 lm ³ — 1 000 cu.m. piled measure		
Kuusipaperipuut — Granpappersved — <i>Spruce pulpwood</i> . . .	1 100	307	1 407
Mäntypaperipuut — Tallpappersved — <i>Pine pulpwood</i>	1 365	455	1 820
Kaivospuut — Gruvprops — <i>Pitprops</i>	33	—	33
Lehtipuupinotavarat — Lövträdstravvirke — <i>Hard cordwood</i>	212	62	274
Polttopuut — Brännved — <i>Firewood</i>	343	86	429
Ohutpuut — Klenvirke — <i>Small sized round wood</i>	107	2	109
Muu pinotavara — Annat travvirke — <i>Other cordwood</i>	28	4	32
Yhteensä — Summa — Total	3 188	916	4 104

Seuraavassa esitetään tärkeimpien puutavara-
lajien keskimääräiset kiintokuutiometriä kohden
lasketut kantohinnat kertomusvuoden luovutuk-
sissa.

Nedan framlägges de viktigaste virkesorti-
mentens stubbhyror uträknade per fastkubik-
meter vid berättelseårets utlevereringar.

Tärkeimpien puutavarylajien keskimääräiset kantohinnat
De viktigaste virkesortimentens stubbhyror i medeltal

Puutavaralaji Virkesortiment	Hankintamyynti Leverans				Pystymyynti Ståndskogsförsäljning			
	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland
	mk/k-m ³ — fm ³							
Sahapuut — Sågvirke	23.45	27.42	47.27	36.25	23.63	25.90	48.00	30.15
Erikoispuut — Specialvirke	32.26	42.92	67.76	46.90	36.17	31.18	90.42	52.53
Lehtipuutukit — Lövträdsvirke	29.43	23.73	30.84	23.59	23.88	41.57	30.79	39.83
Kuusipaperipuut — Granpappersved	12.26	22.02	29.43	22.31	7.63	13.54	27.59	15.32
Mäntypaperipuut — Tallpappersved	13.78	17.54	22.14	17.89	4.55	8.09	26.94	9.63
Kaivospuut — Gruvprops	—	26.51	22.13	19.91	—	—	—	—
Polttopuut — Brännved	2.40	3.30	5.16	—0.12	2.76	3.29	5.12	2.80
Ohutpuut — Klenvirke	16.67	8.07	16.44	9.97	1.95	3.19	7.37	3.77

Hankintamyyntien ja pystymyyntien hinnat
eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään,
koska niiden määrät alueellisesti vaihtelevat.

Taulukossa »Luovutusmäärät ja kantohinta-
tulo» ovat myös järeän puutavaran määrät ilmoit-
tettu tod. k-m³:nä. Nämä on saatu latvaläpimit-
tan mukaisista tekn. k-m³-määristä muuntoluku-
jen avulla ottamalla huomioon kapeneminen sekä
läpimitan alaspäin pyöristämisestä ja tasaus-
varasta aiheutuvat korjaustekijät. Myyntimuo-
toja on kolme: pystymyynti, hankinta ja muut
luovutukset. Ryhmä »muut luovutukset» käsittää

Priser vid leverans- och rotförsäljningarna äro
icke inbördes fullt jämförbara, emedan deras
kvantiteter variera distriktvis.

I tabellen »Utlevereringsmängd och rotnetto»
har även grovvirkesmängden uppgivits i m³ fast
mått, vilken erhållits från den på toppdiametern
beräknade tekniska kubiken med beaktande av
reduktionstal, avsmalning samt en för justerings-
män och den nedåt avrundade diametern berä-
knad korrektionsfaktor. Försäljningssätten äro
tre: försäljning på rot, leveransförsäljning och
övrig överlätelse. Gruppen »övrig överlätelse» in-

mm. metsähallinnon omiin tarpeisiin ilman laskutusta käytetyt sekä valtionmetsien vuokra-asukkaille ja metsähallinnon virkakunnalle luovutetut puut. Aikaisempina vuosina hukkapuiksi jääneitä hakkuutähteitä ja raivauspuita on luovutettu 516 500 k-m³, joista Perä-Pohjolasta 485 000 k-m³, Pohjanmaalta 25 000 k-m³, Länsi-Suomesta 4 000 k-m³ ja Itä-Suomesta 2 500 k-m³. Nämä eivät sisälly luovutustaulukkoon.

nefattar bl.a. virke för forstförvaltningens eget behov använda utan debitering samt för arrendatorer i statsskogarna och för forstförvaltningens befattningsbehavare. Av de under tidigare år i skogen kvarblivna mängder av hyggesavfall och röjningsvirke som räknas till spillvirke utleverades 516 500 fm³, av denna 485 000 fm³ i Norra Finland, 25 000 fm³ i Österbotten, 4 000 fm³ i Västra Finland och 2 500 fm³ i Östra Finland. Dessa ingår ej i tablåuppgifterna.

Luovutuskertymä ja kantohintatulo v. 1965 — Utlevereringsmängd och

Puutavaralaji ja myyntimuoto Virkesortiment och försäljningsätt Kind of timber and type of sale	Perä-Pohjola Norra Finland North Finland	
	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 fm ³ utan bark Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark	Kantohintatulo Rotnetto Stumpage 1 000 mk
Puutavaralajeittain — Enligt virkessortiment <i>By the kind of timber</i>		
1. Saha- ja rakennuspuut — Såg- och byggnadsvirke — <i>Saw logs and construction timber</i>	548	12 871.6
2. Pylväät, paalut ja erikoispuut — Stolpar, pälär och specialvirke — <i>Poles, piles and special timber</i>	21	695.8
3. Veistetty puutavara — Bilat virke — <i>Hev'n timber</i>	—	—
4. Ratapölkkipuut — Slipers — <i>Sleeper timber</i>	47	1 217.0
5. Lehtipuiset tukkipuut ja vaneripuut — Lövräds- och fanervirke — <i>Hardwood saw logs and veneer logs</i>	0	2.7
Yht. järeätä puuta — Summa grovt virke — Total of large-sized timber	616	14 787.1
6. Kuusipaperipuut — Granpappersved — <i>Spruce pulpwood</i>	361	3 612.8
7. Mäntypaperipuut — Tallpappersved — <i>Pine pulpwood</i>	680	7 100.7
8. Kaivospuut — Gruvprops — <i>Pitprops</i>	0	—0.0
9a. Koivupaperipuu — Björkpappersved — <i>Birch pulpwood</i>	57	90.3
9b. Haapapaperipuu — Aspappersved — <i>Aspen pulpwood</i>	5	10.3
10. Poltto-, tervas- ja sysipuut — Bränn-, tjär- och kolved — <i>Firewood, distillation wood and charcoal wood</i>	87	210.3
11. Päre-, aitaus-, riuku- yms. puut — Pärt-, hägnads- o.a.d. virke — <i>Wood for shingles, fencing etc.</i>	2	9.7
12. Ohutpuu — Klenvirke — <i>Small sized round wood</i>	1	13.6
Yht. pinotavaraa — Summa travvirke — Total cordwood	1 193	11 047.7
Luovutuskertymä yhteensä — Summa leveransmängd — Total delivered	1 809	25 834.8
Myyntimuodoittain — Enligt försäljningsätt <i>By the type of sale</i>		
Pystymyynti — Försäljning på rot — <i>Sales on the stump</i>		
järeä puutavara (1—5) — grovt virke — <i>large-sized timber (1—5)</i>	211	5 065.5
pinotavara (6—12) — travvirke — <i>cordwood (6—12)</i>	466	2 564.3
Hankinta — Leverans — <i>Delivery sales</i>		
järeä puutavara (1—5) — grovt virke — <i>large-sized timber (1—5)</i>	403	9 690.5
pinotavara (6—12) — travvirke — <i>cordwood (6—12)</i>	714	8 453.6
Muut luovutukset — Andra leveranser — <i>Other forms</i>	15	60.9
Luovutuskertymä yhteensä — Summa leveransmängd — Total delivered	1 809	25 834.8

rotnetto år 1965 — Amounts Delivered and Stumpage Prices in 1965

Pohjanmaa Österbotten Ostrobothnia		Länsi-Suomi Västra Finland West Finland		Itä-Suomi Östra Finland East Finland		Yhteensä — Summa Total	
Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 fm ³ utan bark Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark	Kantohintatulo Rotnetto Stumpage 1 000 mk	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 fm ³ utan bark Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark	Kantohintatulo Rotnetto Stumpage 1 000 mk	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 fm ³ utan bark Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark	Kantohintatulo Rotnetto Stumpage 1 000 mk	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 fm ³ utan bark Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark	Kantohintatulo Rotnetto Stumpage 1 000 mk
525	14 306.9	161	7 613.5	312	11 268.0	1 546	46 060.0
15	625.3	8	543.5	15	706.5	59	2 571.1
17	557.3	0	16.0	7	276.3	71	2 066.6
2	41.9	10	319.2	9	203.3	21	567.1
559	15 531.4	179	8 492.2	343	12 454.1	1 697	51 264.8
211	4 599.8	106	3 111.2	236	5 265.8	914	16 589.6
301	5 146.8	58	1 269.9	137	2 405.3	1 176	15 922.7
16	438.7	4	80.3	5	107.8	25	626.8
35	200.7	19	262.7	16	155.7	127	709.4
1	16.8	7	98.6	7	18.7	20	144.4
61	209.6	50	257.4	59	14.0	257	691.3
0	3.5	3	138.8	1	8.8	6	160.8
19	153.0	19	315.3	24	232.5	63	714.4
644	10 768.9	266	5 534.2	485	8 208.6	2 588	35 559.4
1 203	26 300.3	445	14 026.4	828	20 662.7	4 285	86 824.2
49	1 287.0	8	390.2	13	422.4	281	7 165.1
43	258.2	4	47.7	11	95.6	524	2 965.8
507	14 222.2	171	8 077.7	329	11 999.3	1 410	43 989.7
599	10 490.3	258	5 467.3	468	8 092.4	2 039	32 503.6
5	42.6	4	43.5	7	53.0	31	200.0
1 203	26 300.3	445	14 026.4	828	20 662.7	4 285	86 824.2

Hakkuupoistuma

Hakkuupoistuman laskeminen perustuu hankintapuiden osalta palkkalistoista laskettuihin puutavaran vedätysmääriin sekä pystymyyntien ja käsikauppojen osalta laskutettuihin puumääriin. Näin saatuun hakkuukertymään on lisätty hukkapuu, jolloin on saatu koko hakkuupoistuma. Hukkapuuhun on laskettu hakkuukertymää vastaavat arvioidut hakkuutähteiden määrät ja raivauspuumäärät sekä taimiston perkausten laajuuden perusteella arvioidut taimiston perkaus- ja harvennuspuumäärät. Seuraavassa taulukossa esitetään hakkuupoistuman eritelty jakautuminen piirikunnittain.

Virkesavgång

Uträkningen av virkesavgången grundar sig beträffande anskaffningsvirket på de enligt likvidlistorna utsläpade virkesmängderna, samt beträffande rotförsäljningar och handköp på de fakturerade virkeskvantiteterna. Det sålunda erhållna avverkningsbeloppet har ökat med mängden förspilt virke och har hela virkesavgången sålunda erhållits. Till förspilt virke har räknats på avverkningsbeloppet beräknat avverkningsavfall, röjningsved samt det på det beräknade utfallet av plantröjnings- och gallringsved baserade omfånget av plantröjnings- och gallringsved. Av följande tabell framgår fördelningen av virkesavgången distriktvis och mera detaljerat.

Hakkuupoistuma vuosina 1961—1965 — Virkesavgång åren 1961—1965

Hakkuupoistuman laji Fördelning av virkesavgång	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
	1 000 k-m ³ kuoretta — 1 000 fm ³ , utan bark				
V. 1965 — År 1965					
Hakkuukertymä — Avverkningsbelopp ..	1 891	1 426	463	760	4 540
Hukkapuuta: — Förspilt virke:					
Hakkuutähteet — Avverkningsavfall	379	152	31	55	617
Raivauspuuta — Röjningsved	495	244	20	82	841
Taimiston perkaus- ja harvennuspuuta — Plantröjnings- och gallringsved	40	48	19	15	122
Hukkapuuta yhteensä — Summa förspilt virke	914	444	70	152	1 580
Hakkuupoistuma yhteensä — Virkesav- gång inalles	2 805	1 870	533	912	6 120
V. 1964 — År 1964	2 492	1 580	539	934	5 545
V. 1963 — År 1963	2 788	1 853	684	963	6 288
V. 1962 — År 1962	3 031	1 846	757	894	6 528
V. 1961 — År 1961	4 001	1 874	816	942	7 633

Luovutuskertymä, hakkuupoistuma ja tulojäämä
hoitoalueittain

Taulukossa sivulla 28 ja 29 esitetään vuoden 1965 luovutuskertymä, hakkuupoistuma ja hakkuusuunnite hoitoalueittain. Hakkuupoistumaan sisältyvien hukkapuiden %-määrä vaihtelee eri piirikunnissa seuraavasti: Perä-Pohjola 22—44, Pohjanmaa 13—27, Länsi-Suomi 9—19 ja Itä-Suomi 9—22. Taulukossa on asetettu rinnakkain hakkuupoistuma (kuoretonta k-m³) sekä vastaava hakkuusuunnite laskettuna taloustoiminnan piirissä olevaa kasvullisen metsämaan hehtaaria kohden. Hakkuusuunnitteet on merkitty tammikuun 1. päivän 1965 tilanteen mukaisina, koska tähän tilastoon kuuluvat hakkuut on vahvistettu suureksi osaksi jo vuoden 1964 aikana.

Sivuilla 30—31 esitetään tulojäämä hoitoalueittain sekä sen muodostuminen tuloista, menoista ja puutavaravaraston muutoksista. Samassa taulukossa esitetään myöskin metsänhoi-

Utlevereringsmängd, virkesavgång och netto
revirvis

Från tabellen å ss. 28 och 29 framgår den utlevererade virkesmängden, virkesavgången och den planerade virkesmängden revirvis för år 1965. De i virkesavgången inkluderade procentuella mängderna förspilt virke varierar distriktvis som följer: I Nordiska distriktet 22—44, i Österbotten 13—27, i Västra Finlands 9—19 och i Östra Finlands distrikt 9—22. I tabellen har jämsides upptagits virkesavgång (m³ fast mått, utan bark) samt motsvarande planerade avverkningsmängd, uträknad pr. ha växtlig skogsmark inom det ekonomiska verksamhetsområdet. De planerade avverkningsmängderna äro angivna i statistiken enligt läget den 1. 1. 1965, eftersom de i denna statistik ingående avverkningsarna äro stadfästa till stora delen redan under år 1964.

Å ss. 30—31 framlägges uppgifter beträffande nettot revirvis samt dess uträknande baserat på kalkylering av inkomster, utgifter samt förändringarna i virkeslager. Från samma tabell fram-

tomenot, suonkuivaus- ja perusmetsitysmenot sekä työpalkat ja itsenäisten yrittäjien työkorvaukset kaikki hehtaaria kohden laskettuina. Pinta-alana on käytetty taloustoiminnan piirissä olevaa kasvullisen metsämaan alaa. Taloustoiminnan ulkopuolelle jätettyihin alueisiin on sisällytetty osa suojametsäalueista, ehdotetut luonnon- ja kansallispuistot, aarnialueet, puisto- ja tutkimusmetsät sekä asutustarkoituksiin varatut hakuu-kiellon alaiset alueet.

Metsänhoitomenot on tulojäämää laskettaessa otettu menoiksi, suonkuivaus- ja perusmetsitysmenot on sensijaan jätetty pois, koska ne voidaan katsoa kuuluvan pääomamenoihin.

Tulojäämää laskettaessa on tulot otettu yleensä hoitoalueen tilien mukaisesti. Metsähallinnon ulkopuolelle ilmaiseksi luovutettujen tuotteiden arvo on kuitenkin lisätty tuloihin. Menoina on huomioitu tavanomaiset hoitoalueen menot, metsätaloudentarkastusten aiheuttamat menot sekä hoitoalueiden tapaturmakorvaukset jne. Piirikuntakonttoreiden sekä keskustoimitarhojen tulot ja menot sisältyvät piirikuntien summiin, mutta eivät ole mukana hoitoalueiden ja tarkastuspiirien luvuissa. Varsinaiset keskusviraston tulot ja menot eivät sisälly tulojäämä-laskelmaan.

Vertailtaessa eri hoitoalueiden tulojäämiä toisiinsa on otettava huomioon, että niin tulo- kuin menopuolella voi peräkkäisinäkin vuosina esiintyä hyvinkin suuria vaihteluita. Paremman käsityksen saamiseksi on rinnalle asetettu viiden viimeisen vuoden keskiarvot.

går även utgifterna för skogsvård, torrläggning och grundbeskogande samt arbetslönerna och arbetsersättningarna för självständiga företagare, alla uppgifter beräknade per hektar. Som areal har beaktats växtlig skogsmark inom ekonomisk drift. I områdena utom det ekonomiska verksamhetsfältet har inbegripits en del av skyddsskogsområdena, de föreslagna natur- och folkparkerna, naturreservaten, park- och försöks-skogarna, samt för kolonisationsändamål reserverade under avverkningsförbud stående områden.

Vid uträknandet av nettot har som utgifter medtagits skogsskötselkostnaderna, utgifter av dikning och grundbeskogande har däremot bortlämnats, emedan dessa kunna betraktas som kapitalutgifter.

Vid uträknandet av nettot har inkomsterna i allmänhet beaktats enligt revirbokföringen. Värdet av utanför forstförvaltningen utlevererade produkter ingår dock i inkomster. Såsom utgifter har beaktats revirets sedvanliga utgifter, av skogshushållningsrevisionerna förorsakade utgifter samt av reviren utbetalade olycksfallsersättningar o.s.v. Distriktkontorens samt centralplantskolornas inkomster och utgifter ingår i distriktens summor, men har de ej medtagits i revirens och inspektionsområdenas tal. Central-ämbetsverkets egentliga inkomster och utgifter ingår ej i nettoberäkningen:

Vid jämförelse mellan de olika revirens överskott bör beaktas att även under på varandra följande år kunna såväl på inkomst- som på utgiftssidan förekomma t.o.m. mycket stora divergenser. För att få en bättre uppfattning av det hela har vid sidan uträknats överskottet i medeltal under de sista fem åren.

Luovutuskertymä ja hakkuupoistuma v. 1965 — Utlevereringsmängd och virkesavgång år 1965
Removal and Cutting Quantity in 1965

Hoitoalue — Revir Regions, Sub-regions and Districts	Pinta- ala ¹⁾ Areal Area 1/1 1965 1 000 ha	Luovutuskertymä Utlevereringsmängd Removal				Yhteensä Summa Total	Hakkuupoistuma (hukkapuineen, kuoretta) Virkesavgång (utan bark, incl. spillvirke) Cutting Quantity (incl. waste wood, excl. bark)	Hakkuu- suunnite (kuoretta) Planerad avverknings- mängd, (utan bark Calculated Cut (excl. bark)
		Järeätä puuta Grovt virke Large Sized Timber	Ainespi- notavaraa Travvirke Cordwood	Poltto- puuta Brännved Fuellwood	1 000 k-m ³ — 1 000 fm ³ 1 000 cu. m. solid measure			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Perä-Pohjolan piirikunta — Nordliga distriktet	2 093	616.1	1 106.2	86.9	1 809.2	2 805	1.34	1.05
Pohjanmaan piirikunta — Österbottens distrikt	894	557.7	584.4	61.2	1 203.3	1 870	2.09	1.76
Länsi-Suomen piirikunta — Västra Finlands distrikt	190	180.0	214.8	49.8	444.6	533	2.81	2.85
Itä-Suomen piirikunta — Östra Finlands distrikt	302	343.1	426.5	58.7	828.3	912	3.02	2.58
Yhteensä piirikunnat — Summa distrikt — Total	3 479	1 697.0	2 331.6	256.7	4 285.3	6 120	1.76	1.46
<i>Perä-Pohjola — Norra Finland — North Finland</i>								
Utsjoki	116	18.3	21.9	5.8	46.0	112	1.0	0.9
Inari	297	43.3	48.5	12.0	103.8	264	0.9	1.0
Kitinen	212	57.1	143.5	3.7	204.3	296	1.4	1.0
Luiro	185	48.9	107.5	1.5	157.9	238	1.3	1.1
Sodankylä	98	41.5	45.3	8.2	95.0	139	1.4	1.1
Meltaus	76	43.6	50.9	4.0	98.5	162	2.1	1.3
Yhteensä pohjoinen tp. — Hela insp. omr. — Total	984	252.7	417.6	35.2	705.5	1 211	1.23	1.04
Ylikemi	301	100.1	169.2	3.5	272.8	381	1.3	1.0
Salla	99	22.4	118.3	1.2	141.9	211	2.1	1.2
Kemijärvi	65	36.9	76.3	2.2	115.4	147	2.3	1.0
Raudanjoki	57	42.7	45.6	4.0	92.3	130	2.3	1.0
Kemihaara	35	10.8	27.5	15.6	53.9	68	1.9	0.6
Yhteensä itäinen tp. — Hela insp. omr. — Total	557	212.9	436.9	26.6	676.3	937	1.68	1.01
Muonio	94	22.9	16.5	2.8	42.2	69	0.7	0.9
Ylikittilä	185	51.7	89.3	2.6	143.6	240	1.3	1.2
Alakittilä	82	28.1	65.6	4.5	98.2	142	1.7	1.1
Kolari	64	13.3	15.2	1.2	29.7	38	0.6	0.8
Turtola	52	17.2	18.4	6.4	42.0	65	1.2	1.2
Ylitornio	18	4.2	9.2	0.1	13.5	20	1.1	1.4
Rovaniemi	27	5.1	12.9	5.7	23.7	40	1.5	1.2
Kemi	30	8.2	24.6	1.7	34.5	43	1.4	1.3
Yhteensä läntinen tp. — Hela insp. omr. — Total	552	150.6	251.7	25.1	427.4	657	1.19	1.10
<i>Pohjanmaa — Österbotten — Ostrobothnia</i>								
Kuivaniemi	22	10.6	17.9	1.0	29.5	37	1.7	1.5
Ranua	45	20.7	26.5	3.1	50.3	85	1.9	1.4
Kuusamo	54	29.2	32.0	4.3	65.5	103	1.9	1.3
Pohjois-Taivalkoski	56	19.1	25.5	1.5	46.1	67	1.2	1.0
Etelä-Taivalkoski	60	30.4	27.4	2.4	60.2	99	1.6	1.3
Pudasjärvi	56	25.5	29.0	3.0	57.5	82	1.5	1.3
Puhos	60	31.3	33.6	4.9	69.8	104	1.7	1.8
Ii	18	5.5	14.0	1.1	20.6	32	1.8	1.3
Yhteensä Ylimaan tp. — Hela insp. omr. — Total	371	172.4	205.9	21.2	399.5	609	1.64	1.36

¹⁾ Taloustoiminnan piirissä oleva kasvullinen metsämaa — Växtlig skogsmark inom ekonomisk drift — *Productive forest land within economic activity.*

²⁾ Taloustoiminnan piirissä olevan kasvullisen metsämaan hehtaaria sekä vuotta kohti. — Per hektar växtlig skogsmark inom ekonomisk drift — *Productive forest land pro year and hectare within economic activity.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Puolanka	59	44.9	58.5	3.4	106.8	153	2.6	1.9
Kianta	103	56.2	65.0	2.6	123.8	212	2.1	2.0
Suomussalmi	72	44.3	46.8	3.9	95.0	160	2.2	2.5
Iyrynsalmi	46	30.1	34.5	4.4	69.0	105	2.3	1.8
Lentiira	61	55.6	28.1	4.1	87.8	138	2.3	2.8
Kuhmo	81	77.7	48.1	6.5	132.3	197	2.4	2.7
Sotkamo	22	23.4	26.9	1.4	51.7	98	4.4	2.8
Kajaani	14	11.1	18.0	2.4	31.5	39	2.8	2.3
Yhteensä Kainuun tp. —								
Hela insp. omr. — Total	458	343.2	326.0	28.7	697.9	1 102	2.40	2.32
Vaala	13	9.6	16.7	1.2	27.5	38	2.9	1.5
Kestilä	16	6.6	13.5	3.0	23.1	41	2.5	1.8
Keski-Pohja	20	14.2	12.6	4.1	30.9	45	2.3	1.7
Lesti	16	11.7	9.5	3.0	24.2	35	2.2	2.4
Yhteensä Pohjan tp. — Hela								
insp. omr. — Total	65	42.1	52.4	11.3	105.8	159	2.4	1.86
<i>Länsi-Suomi — Västra Finland — West Finland</i>								
Perho	7	7.9	9.9	1.9	19.7	27	4.2	2.5
Karstula	14	5.0	11.1	2.0	18.1	23	1.6	2.0
Kivijärvi	17	9.2	16.8	6.7	32.7	40	2.4	2.5
Viitasaari	11	9.2	12.9	1.6	23.7	33	2.9	2.8
Tuomarniemi	13	4.0	4.0	0.7	8.7	12	0.9	2.1
Virrat	12	7.0	12.9	2.6	22.5	29	2.4	2.2
Yhteensä pohjoinen tp. —								
Hela insp. omr. — Total	74	42.3	67.5	15.5	125.3	164	2.22	2.33
Saarijärvi	13	6.3	11.9	1.2	19.4	25	1.9	2.0
Laukaa	6	10.8	9.9	0.9	21.6	23	4.1	4.0
Jämsä	7	11.5	7.4	2.7	21.6	24	3.6	4.1
Heinola	9	17.1	14.2	1.9	33.2	42	4.6	3.5
Korkeakoski	10	11.6	14.5	2.5	28.6	33	3.2	2.9
Evo	7	7.7	9.7	1.8	19.2	26	3.6	3.7
Yhteensä keskinen tp. —								
Hela insp. omr. — Total	52	65.0	67.7	10.9	143.6	173	3.34	3.17
Aure	21	15.7	25.1	6.9	47.7	59	2.9	2.8
Kuru	23	18.6	25.4	3.1	47.1	47	2.0	2.5
Keski-Häme	8	17.3	17.1	5.2	39.6	39	4.8	4.8
Tammela	7	16.7	6.5	3.8	27.0	34	4.7	4.5
Tammisaari	5	4.5	5.3	4.5	14.3	17	3.5	3.5
Yhteensä eteläinen tp. —								
Hela insp. omr. — Total	64	72.8	79.4	23.4	175.6	196	3.07	3.19
<i>Itä-Suomi — Östra Finland — East Finland</i>								
Iisalmi	25	15.6	36.3	4.9	56.8	65	2.6	2.1
Valtimo	33	25.6	46.8	3.1	75.5	82	2.5	2.2
Nurmes	28	42.7	35.6	2.3	80.6	98	3.5	2.8
Rautavaara	29	34.2	48.8	6.9	89.9	96	3.3	2.5
Nikkarila	10	5.9	8.5	3.0	17.4	17	1.8	1.6
Kouvola	8	23.2	26.5	3.0	52.7	38	4.9	3.8
Yhteensä läntinen tp. —								
Hela insp. omr. — Total	133	147.2	202.6	23.1	372.9	396	2.97	2.42
Jongunjoki	43	41.1	54.3	7.7	103.1	119	2.8	2.8
Lieksa	36	52.3	47.0	8.0	107.3	123	3.5	2.9
Koitere	31	26.7	26.9	3.3	56.9	66	2.2	2.0
Haapajoki	19	20.2	27.0	3.2	50.4	56	2.9	2.0
Ilomantsi	15	22.0	24.9	2.6	49.5	57	3.8	2.7
Savonlinna	25	33.5	43.8	10.9	88.2	95	3.8	3.8
Yhteensä itäinen tp. — Hela								
insp. omr. — Total	169	195.9	223.9	35.6	455.4	516	3.06	2.72

Tulojäämä v. 1965 — Netto år 1965 — Net income in 1965

Hoitoalue <i>Regions, Sub-regions and Districts</i>	Tulot In- komster <i>Income</i>	Menot Utgifter <i>Expend- iture</i>	Pun- tavara- varaston muutos Föränd- ring i virkes- lager <i>Change in stock of timber + —</i>	Tulojäämä Netto <i>Net income</i>		Työ- palkat ja kor- vaukset Arbets- löner o. ersätt- ningar <i>Wages & compens- ations for work</i>	Metsän- hoito- menot ¹⁾ Skogs- vårdsut- gifter ¹⁾ <i>Silvicol- tural expend- iture</i>	Suon- kuivaus- ja perus- metsästys- menot ²⁾ Utgifter av dikning o. grundbe- skogning ²⁾ <i>Expend- iture for drainage and initial reforest- ation ²⁾</i>	
				1965	Keski- määrin I medel- tal <i>Average 1961— 1965</i>				
	1 000 mk			mk/ha					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Perä-Pohjolan piirikunta — Nordliga distriktet	61 170	43 593	+1 086	18 663	8.92	7.13	14.06	1.51	0.99
Pohjanmaan piirikunta — Österbottens distrikt	54 502	41 796	+5 879	18 585	20.79	15.55	33.19	3.31	1.71
Länsi-Suomen piirikunta — Västra Finlands distrikt	22 915	14 144	— 327	8 444	44.53	47.43	44.38	9.66	4.71
Itä-Suomen piirikunta — Östra Finlands distrikt	41 584	25 259	—1 391	14 934	49.45	30.94	56.11	7.28	4.07
Yhteensä piirikunnat — Summa distrikt — Total	180 171	124 791	+5 246	60 626	17.43	13.73	24.28	2.92	1.64
<i>Perä-Pohjola — Norra Fin- land — North Finland</i>									
Utsjoki	866	1 156	+ 438	147	1.26	1.18	6.98	0.32	0.03
Inari	3 757	4 509	+1 690	938	3.16	2.36	10.93	0.07	—
Kitinen	7 544	4 928	— 392	2 283	10.78	6.80	16.38	1.64	0.73
Luiro	3 371	1 769	— 40	1 562	8.46	7.56	6.74	0.64	0.29
Sodankylä	4 035	2 406	+ 136	1 764	17.90	13.66	17.99	1.09	0.60
Meltaus	3 852	2 104	— 61	1 687	22.26	18.09	18.31	1.19	0.13
Yhteensä pohjoinen tp. — Hela insp. omr. — Total	23 425	16 873	+1 830	8 382	8.51	6.64	12.12	0.73	0.28
Ylikemi	8 301	3 719	— 234	4 348	14.45	9.22	8.32	0.60	0.90
Salla	2 990	1 985	— 118	886	8.94	6.93	13.32	1.32	—
Kemijärvi	4 233	2 360	— 718	1 155	17.78	9.86	27.49	1.89	0.26
Raudanjoki	3 744	2 340	+ 21	1 425	24.99	17.51	24.41	1.71	0.62
Kemihaara	2 123	1 550	— 188	385	11.02	11.17	35.39	2.51	6.59
Yhteensä itäinen tp. Hela insp. omr. — Total	21 391	11 955	—1 237	8 198	14.72	9.90	14.79	1.11	0.99
Muonio	1 665	1 255	+ 81	491	5.25	5.43	9.06	1.73	0.97
Ylikittilä	5 073	3 989	+ 488	1 572	8.47	6.38	15.69	1.35	0.29
Alakittilä	2 441	1 754	— 224	463	5.66	7.97	19.66	3.59	2.95
Kolari	1 459	1 096	+ 23	387	6.10	9.30	11.57	2.07	2.71
Turtola	1 971	1 818	+ 144	297	5.69	13.25	26.53	3.21	2.06
Ylitornio	394	357	+ 23	60	3.27	8.40	11.39	1.80	10.32
Rovaniemi	1 017	894	— 114	9	0.34	3.65	23.00	4.21	1.73
Kemi	1 485	1 379	+ 73	179	6.03	5.85	31.62	5.39	11.11
Yhteensä läntinen tp. — Hela insp. omr. — Total	15 506	12 541	+ 493	3 458	6.27	7.27	16.78	2.38	2.23
<i>Pohjanmaa — Österbotten — Ostrobothnia</i>									
Kuivaniemi	1 356	956	+ 61	462	20.83	11.77	32.61	3.61	3.12
Ranua	2 343	2 267	+ 550	626	13.80	12.26	37.93	3.76	2.73
Kuusamo	2 937	2 423	+ 499	1 013	18.97	10.11	35.22	1.72	0.56
Pohjois-Taivalkoski	2 096	1 675	+ 112	533	9.59	7.10	21.08	3.53	0.50
Etelä-Taivalkoski	2 755	2 205	+ 335	885	14.66	10.24	26.78	4.20	2.13
Pudasjärvi	2 460	1 630	— 61	769	13.82	10.47	20.75	4.29	0.18
Puhos	3 132	2 202	+ 330	1 259	20.96	16.78	25.82	2.73	2.66
Ii	1 083	828	+ 119	375	20.87	8.77	34.25	4.73	6.38
Yhteensä Ylimaan tp. — Hela insp. omr. — Total	18 162	14 185	+1 946	5 922	15.98	11.10	28.16	3.45	1.79

¹⁾ Sisältyvät tulojäämalaskelmiin — Ingår i nettoberäkningen — Included in net income calculations.

²⁾ Eivät sisälly tulojäämalaskelmiin — Ingår ej i nettoberäkningen — Not included in net income calculations.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puolanka	5 003	2 934	— 21	2 047	34.37	21.64	38.19	3.09	1.60
Kianta	5 094	4 144	+1 027	1 978	19.25	13.78	29.93	2.93	0.40
Suomussalmi	3 713	2 916	+ 489	1 287	17.91	13.39	28.46	3.28	0.25
Hyrnsalmi	3 178	2 554	+ 251	876	19.13	18.15	40.25	5.39	3.39
Lentiira	3 649	3 177	+ 779	1 251	20.59	21.34	38.91	4.28	0.68
Kuhmo	5 486	4 016	+ 778	2 248	27.52	26.01	37.99	2.52	1.23
Sotkamo	2 494	2 082	+ 352	765	34.64	27.37	68.26	5.27	0.93
Kajaani	1 390	865	— 13	512	37.12	29.67	45.45	3.20	3.55
Yhteensä Kainuun tp. —									
Hela insp. omr. — Total	30 007	22 687	+3 644	10 964	23.92	19.54	36.75	3.48	1.14
Vaala	1 213	651	— 80	482	36.61	20.24	36.80	1.23	3.69
Kestilä	1 042	754	+ 55	343	21.19	14.05	32.25	0.77	11.94
Keski-Pohja	1 753	1 224	+ 199	728	37.02	24.76	43.16	3.76	3.21
Lesti	1 237	755	+ 116	597	37.51	38.24	33.84	2.09	0.65
Yhteensä Pohjan tp. — Hela									
insp. omr. — Total	5 245	3 384	+ 289	2 151	33.11	24.41	36.86	2.09	4.86
<i>Länsi-Suomi — Västra Finland — West Finland</i>									
Perho	981	699	+ 78	359	55.03	46.96	72.79	7.02	20.28
Karstula	880	670	— 59	151	10.82	19.93	26.39	7.33	5.19
Kivijärvi	1 534	1 045	+ 39	528	31.72	23.12	45.65	3.92	3.55
Viitasaari	1 200	759	+ 24	465	41.14	39.08	44.51	11.37	3.55
Tuomarniemi	584	401	+ 11	194	14.52	27.55	14.57	4.25	1.72
Virrat	1 096	696	— 67	332	27.43	23.88	33.56	5.91	3.01
Yhteensä pohjoinen tp. —									
Hela insp. omr. — Total	6 275	4 270	+ 25	2 029	27.46	28.73	36.65	6.36	4.92
Saarijärvi	981	712	— 6	263	20.35	22.01	42.03	6.94	6.11
Laukaa	1 148	565	+ 10	593	108.33	73.27	68.00	9.72	0.83
Jämsä	1 113	748	+ 26	391	57.94	71.66	68.37	16.45	2.73
Heinola	1 662	768	+ 6	899	99.46	70.61	55.12	3.57	5.28
Korkeakoski	1 514	840	— 44	630	62.12	58.68	50.37	17.36	6.92
Evo	969	615	+ 59	413	55.84	120.49	59.15	7.26	3.37
Yhteensä keskinen tp. —									
Hela insp. omr. — Total	7 387	4 249	+ 52	3 189	61.64	63.81	54.58	9.97	4.73
Aure	2 428	1 447	— 121	860	42.11	56.58	42.02	6.10	5.72
Kuru	2 558	1 157	— 222	1 179	50.52	47.67	29.10	7.56	3.82
Keski-Häme	1 996	904	— 96	996	122.51	103.29	71.80	9.90	1.72
Tammela	1 564	811	+ 55	808	111.70	130.87	73.24	19.37	2.95
Tammisaari	651	429	— 21	201	41.29	30.90	48.05	6.50	2.10
Yhteensä eteläinen tp. —									
Hela insp. omr. — Total	9 196	4 748	— 404	4 044	63.20	66.01	45.08	8.65	3.93
<i>Itä-Suomi — Östra Finland — East Finland</i>									
Iisalmi	2 832	2 117	+ 216	931	36.68	26.26	58.68	6.89	7.20
Valtimo	3 900	2 381	— 147	1 371	41.50	25.94	46.49	5.01	3.90
Nurmes	4 149	2 357	— 53	1 739	61.77	30.34	57.34	3.63	2.54
Rautavaara	4 367	2 284	— 298	1 785	60.62	37.40	58.68	6.84	4.74
Nikkarila	793	413	— 97	283	29.92	29.12	24.08	4.20	6.42
Kouvola	2 824	996	— 287	1 542	198.13	102.83	91.73	6.66	1.25
Yhteensä läntinen tp. —									
Hela insp. omr. — Total	18 866	10 548	— 667	7 652	57.41	34.32	54.85	5.52	4.45
Jongunjoki	4 967	3 231	— 198	1 537	35.70	27.00	50.51	7.93	3.29
Lieksa	5 374	2 909	— 287	2 178	61.35	40.15	58.00	5.28	2.73
Koitere	2 974	2 188	+ 22	808	26.34	15.53	52.04	9.53	5.51
Haapajoki	2 541	1 529	— 154	858	44.20	26.44	52.59	7.51	1.81
Ilomantsi	2 265	1 435	+ 61	891	59.44	35.74	68.76	7.89	6.69
Savonlinna	4 046	2 463	— 168	1 415	56.33	48.33	69.85	11.56	3.75
Yhteensä itäinen tp. — Hela									
insp. omr. — Total	22 167	13 756	— 724	7 686	45.55	31.66	57.10	8.15	3.77

4. Kulku- ja kuljetussuhteiden parantaminen

Konetoiminta

Konetoiminta käsittää erilaisten työkonoiden hankinnan sekä niiden käytön ja tämän valvonnan. Toimintaa ohjaa koneneuvottelukunta ja konetoimisto.

Kertomusvuoden aikana on hankittu uusia henkilö- ja pakettiautoja 14 kpl, kuorma-autoja 1 kpl, telaketjutraktoreita 6 kpl, pyöräkuormajia 1 kpl, pyörätraktoreita 2 kpl, työkonoiden kuljetusalustoja 2 kpl, metsätraktoreita 12 kpl sekä erilaisia työkononeita ja laitteita kuten esim. betoniasema, höyrykattila, korjaamokoneita ym. Hirvaan, Kuluntalahden ja Rahkeen varikoilla on lisäksi valmistettu erilaisia laitteita ja koneita.

Auto- ja konehankintoihin käytettiin kertomusvuonna n. 2.6 mmk.

Varikoiden raskaaseen konekantaan sisältyi vuoden päättyessä 3 kaivinkonetta, 12 kuormaustraktoria, 45 raivaustraktoria, 5 tiehöylää, 9 pyörätraktoria, 7 kuorimakonetta, 13 kuorma-autoa, 2 metsätraktoria ja 6 henkilö- tai pakettiautoa. Lisäksi oli piirikuntakonttoreiden, hoitoalueiden tai hankintateknillisen toimiston hallinnassa 8 kuorimakonetta, 26 metsätraktoria ja 18 pyörätraktoria.

Metsähallituksen koko autokanta oli kertomusvuoden päättyessä 26 kuorma-autoa ja 129 henkilö- tai pakettiautoa.

Varikoiden menot, raskaan kaluston käyttökustannukset, olivat 3.36 mmk ja vastaavat tulot, laskutukset työkonoiden käyttämisestä 3.37 mmk.

Kaivukonoiden, telaketju- ja kuormaustraktoreiden teholliset tunnit jakaantuivat koneiden käyttäjien mukaan seuraavasti:

hoitoalueet	54 421 tuntia	62.4 %
insinööriosasto	20 612 »	23.6 »
suonkuivausosasto . . .	9 083 »	10.4 »
varikot	267 »	0.4 »
vieraat	2 824 »	3.2 »
Yhteensä	87 207 tuntia	100.0 %

Työtulokset sisältyvät asianomaisissa kohdissa selostettuihin saavutuksiin muualla tilastossa.

Tietyöt

Metsähallinnon tietöitä suorittavat insinööriosaston valvonnassa piirikuntien insinööritoimistot ja hoitoalueet.

Pääosan tietöistä ovat kertomusvuonna tehneet insinööritoimistot. Keveiden pistoteiden ja moottorivarsiteiden rakentaminen sekä eräältä osin tieverkoston kunnossapito ovat olleet hoitoalueiden tehtävänä.

Metsähallituksen osuus keskusmetsäseurojen rakennuttamien metsäautoteiden kustannuksiin oli 158 864 mk ja metsähallituksen osuus kyläteiden rakentamiseen ja kunnossapitoon oli 64 159 mk. Traktorihuolto-, pyörä- ja polkuteiden rakentamiseen ja kunnossapitoon on käytetty 383 185 mk.

4. Förbättrande av kommunikations- och transportförhållanden

Maskinell verksamhet

Den maskinella verksamheten omfattar anskaffning av arbetsmaskiner av olika slag, samt övervakning av deras användning. Verksamheten ledes av en maskinrådgivningskommitté och en maskinbyrå.

Under berättelseårets förlopp har anskaffats 14 person- och paketbilar, 1 lastbil, 6 bandtraktorer, 1 hjullastningsmaskin, 2 hjultraktorer, 2 underlag för arbetsmaskiner, 12 skogstraktorer samt arbetsmaskiner och anordningar av olika slag såsom t.ex. betongstation, ångpanna, maskiner för reparationsverkstäder m.m. Vid Hirvas, Kuluntalahti och Rahke depåer har därtill förfärdigats apparater och maskiner av olika slag.

För inköp av bilar och maskiner användes under berättelseåret c:a 2.6 mmk.

Depåernas tunga maskinpark omfattade vid årsslutet 3 grävmaskiner, 12 lastningstraktorer, 45 röjningstraktorer, 5 väghyvlar, 9 bandtraktorer, 7 barkningsmaskiner, 13 lastbilar, 2 skogs-traktorer och 6 person- eller paketbilar. Dessutom stod under distriktskontorens, revirens eller byråns för utdrivningsteknik förvaltning 8 barkningsmaskiner, 26 skogstraktorer samt 18 hjultraktorer.

Forststyrelsens hela bilpark utgjorde vid berättelseårets slut 26 lastbilar och 129 person- eller paketbilar.

Depåernas utgifter, driftkostnader för det tunga materialet, belöpte sig till 3.36 mmk och motsvarande inkomster, debiteringen för utfört arbete 3.37 mmk.

Grävmaskinernas, band- och lastningstraktorens effektiva arbetstimmar fördela sig enligt användning av maskiner som följer:

reviren	54 421 timmar	62.4 %
ingenjörsavd.	20 612 »	23.6 »
mossuttorkn. avd. . . .	9 083 »	10.4 »
depåerna	267 »	0.4 »
utomstående	2 824 »	3.2 »
Summa	87 207 timmar	100.0 %

Arbetsresultaten framgår av de statistiska uppgifterna i respektive verksamhetsredogörelser.

Vägarbeten

Forststyrelsens vägarbeten utförs av distriktens ingenjörbyråer under ingenjörsavdelningens överseende samt av reviren.

Största delen av vägarbeten har under berättelseåret utförts av ingenjörbyråerna. Byggande av lätta stickvägar och motorbasvägar samt delvis underhållning av vägnätet har tillkommit reviren.

Forststyrelsens andel i kostnader för av central-skogssällskapen byggda skogsbilvägar var 158 864 mk. Dessutom voro kostnaderna för underhåll och byggande av byvägar för forststyrelsens del 64 159 mk. För byggande och underhåll av traktor-service- och cykelvägar samt stigar har använts 383 185 mk.

Metsäautotiet — Skogsbilvägar — Truck roads

	Perä-Pohjola Norra Finland North Finland	Pohjanmaa Österbotten Ostrobothnia	Länsi-Suomi Västra Finland West Finland	Itä-Suomi Östra Finland East Finland	Yhteensä Summa Total
Tiemäärä, km — Väg längd, km — Amount of roads, km					
Tiesuunnitelmat — Vägplaner — Surveyed	94	20	16	23	153
Rakenteilla — Under byggnad varande — Under construction	217	81	19	103	420
Valmistunut — Färdigbyggda — Constructed	178	33	13	53	277
Metsähallituksen hoidossa kaikkiaan — Under forststyrelsens förvaltning stå- ende — Under supervision of State Board of Forestry	1 900	980	840	850	4 570
Kustannukset, mk — Kostnader, mk — Expenses, mk					
Tiesuunnitelmat — Vägplaner — Surveyed	56 171	6 604	2 523	13 086	78 384
Uusien rakentaminen — Nybygge — New roads	5 944 560	402 695	309 922	1 144 931	7 802 108
Vanhojen kunnossapito — Underhållning av gamla vägar — Old road repaired ..	353 838	88 095	111 860	263 260	817 053
Kustannukset yhteensä — Summa kost- nader — Expenses	6 354 569	497 394	424 305	1 421 277	8 697 545

Uittoväylät

Insinööriosasto on vuosittain kunnostanut uittoväyliä pääasiassa sellaisissa vesistöissä, joiden vaikutuspiiristä suurin osa on valtion metsiä. Työt ovat käsittäneet nipunsiirtolaitteita, ruoppauksia, väyläkiinnikkeitä, ohjeita, purkauslaitureita, uittopatoja y.m. Rakennustyöt Kokemäenjoen vesistön kunnostamiseksi nippu-uittoa varten on aloitettu Näsijärven ja Pyhäjärven välisellä kanaksella Pispalassa, johon tehdään uittotunneli ja nipunsiirtolaitos. Kemijoen ja Kymijoen vesistöissä on jatkettu nippu-uittoväylien rakennusteknillistä suunnittelua.

Kertomusvuonna suoritettujen uittoväylätöiden kustannukset selviävät seuraavasta taulukosta:

Piirikunta — Distrikt	Uittoväylä- suunnitelmat Flottledsplaner	Rakennettu uittolaitteita Byggs flott- anordningar	Suoritettu ruop- pausta Utförts muddring	Uittoväylätöet yhteensä Summa flottleds- arbeten
Kustannukset 1 000 mk — Kostnader 1 000 mk				
Perä-Pohjola — Norra Finland ...	72	3 302	193	3 567
Pohjanmaa — Österbotten	88	2 112	367	2 567
Länsi-Suomi — Västra Finland ...	17	256	113	386
Itä-Suomi — Östra Finland	326	1 184	1 738	3 248
Yhteensä — Summa	503	6 854	2 411	9 768

Uittolaitteisiin kuuluvat nipunsiirtolaitokset, padot, purkauslaiturit ja kiinnikkeet.

Flottledsarbeten

Ingenjörsvärdningen har årligen iståndsatt flottleder huvudsakligast i sådana vattendrag, inom vilkas verkningskrets statsskogarna stå i majoritet. Arbeten hava omfattat knipptransportanordningar, muddringsarbeten, uppförande av flottningsfästen, förtöjningar, lossningsbryggor, dammar m.m. Byggnadsarbeten för att iståndsätta Kokemäenjoki flottled för knippflottning, har påbörjats på näset mellan Näsi- och Pyhäjärvi i Pispala, där det skall uppföras en flottledstunnel samt en anordning för knipptransport. I Kemijoki och Kymmene vattendrag har byggnadsteknisk planering för knippflottleder fortsatts.

Av följande tablå framgår kostnaderna för under berättelseåret utförda flottledsarbeten.

Till flottledsanordningar räknas transportanordningar, dammar, lossningskajer och förtöjningar.

5. Metsien hoito

Puiden siemensato

Hoitoalueista saadaan vuosittain tietoja puiden kukkimisesta sekä siemen- ja käpyvuosista. Näiden tietojen mukaan on tilanne kertomusvuonna ollut seuraava:

Männyn siemensato oli kertomusvuoden kevättalvella heikonlainen koko maassa. Kaksivuotisia käpyjä oli syksyllä keskinkertaista runsaammin, mutta viileän kesän vuoksi ne eivät Pohjois-Suomessa tuleentuneet.

Kuusella on Pohjois-Suomessa ollut heikko siemenvuosi, mutta Etelä-Suomessa keskinkertainen ja osittain sitä parempikin.

Koivulla on ollut siementä koko maassa keskin-kertaisesti.

Siementen ja taimien hankinta

Metsänuudistamistöissä ja taimitarhoissa tarvittavien siemenmäärien saamiseksi suoritetaan hoitoalueissa käpyjen hankintaa ja siementen karistusta. Varsinaisia karistamoita oli v:n 1965 lopussa 16, joista 2 keskuskaristamoita (Imari ja Rahkee).

Kertomusvuonna hankittiin käpyjä ja suoritettiin siementen karistusta seuraavasti (Karistetusta siemenestä oli 386 kg mäntyä ja 4 424 kg kuusta.):

Hankittu käpyjä — Anskaffning av kottar, 1000 kg	181
Käpyjen hinta — Pris på kottar, 1 000 mk	197.1
Karistettu käpyjä — Klängning av kottar, 1 000 kg	155
Karistustulos siementä — Klängningsresultat frö, kg	4 810
Karistus-, karistuslaite- ym. kustannukset — Klängnings-, klängningsinrätnings- m.m. kostnader, 1 000 mk	77.3
Yhteensä kustannukset — Summa kostnader, 1 000 mk	274.4

Taimitarhat — Plantskolor — Nurseries

	Hoito- alueet Reviren Districts	Keskustaimitarhat Central- plantskolorna Central nurseries	Yhteensä Summa Total
Taimitarhojen lukumäärä — Antal plantskolor — <i>Number of nurseries</i> ..	27	5	32
Taimitarhojen pinta-ala, ha — Plantskolornas areal, ha — <i>Area of nurseries, ha</i>	15.5	73.1	88.6
Kylvetty siementä, kg — Utsätt frö, kg — <i>Seed sown, kg</i>			
mäntyä — tall — <i>pine</i>	51	495	546
kuusta — gran — <i>spruce</i>	12	42	54
muita puulajeja — andra trädslag — <i>other species</i>	2	4	6
Yhteensä — Summa — Total	65	541	606
Kouluttu taimia, 1 000 kpl — Omskolade plantor, 1 000 st. — <i>Seedlings transplanted (in thousands)</i>			
mäntyä — tall — <i>pine</i>	1 866	25 088	26 954
kuusta — gran — <i>spruce</i>	1 020	697	1 717
muita puulajeja — andra trädslag — <i>other species</i>	20	—	20
Yhteensä — Summa — Total	2 906	25 785	28 691
Luovutettu taimia, 1 000 kpl — Överlätna plantor, 1 000 st. — <i>Seedlings delivered, (in thousands)</i>			
mäntyä — tall — <i>pine</i>	3 243	16 731	19 974
kuusta — gran — <i>spruce</i>	740	82	822
muita puulajeja — andra trädslag — <i>other species</i>	4	—	4
Yhteensä — Summa — Total	3 987	16 813	20 800
Taimitarhakustannukset, 1 000 mk — Kostnader för plantskolearbeten, 1 000 mk — <i>Nursery expenses, 1 000 mk</i>	279	1 438	1 717

5. Skogsvård

Frösättning

Från varje revir inkomma årligen uppgifter beträffande trädens blomning samt frö- och kottår. Enligt dessa uppgifter var läget under berättelseåret följande:

Tallens frösättning var sparsam under vårvintern i hela landet. Två-åriga kottar fanns under hösten mera än medelmåttigt, men till följd av den kyliga sommaren mögnade de inte i Norra Finland.

Granens frösättning har i Norra Finland varit ringa, men i Södra Finland har den varit medelmåttigt och delvis bättre än så.

Björkens frösättning har i hela landet varit medelmåttigt.

Anskaffning av frö och plantor

För erhållande av för skogskulturarbetena och plantskolorna erforderlig frömängd anskaffas i reviren kottar och utföres fröklängning. Fröklängningsanläggningar funnos i slutet av år 1965 16, av vilka 2 centralfröklängningsanläggningar (Imari och Rahkee).

Anskaffning av kottar och fröklängning under berättelseåret (Den klängda frömängden utgjordes 386 kg av tallfrö samt 4 424 kg av granfrö.):

Taimitarhojen, siemenkellareiden ja karistamoiden rakentamiseen on lisäksi käytetty pääomamomenteilta 1.88 miljoonaa mk.

För byggande av plantskolor, frökällare och frökängningsanläggningar har dessutom använts 1.88 milj. mk från kapitalmoment.

Taimivarasto v. 1965 päättyessä. — Plantförrådet vid slutet av år 1965 — *Nursery stock in 1965.*

mäntyä — tall — <i>pine</i>	71.55 milj. kpl — st.
kuusta — gran — <i>spruce</i>	4.85 » »
muita puulajeja — andra trädslag — <i>other species</i> ..	0.59 » »
Yhteensä — Summa — Total	76.99 milj. kpl — st.

Taimista oli koulittuja 25.28 miljoonaa kappaletta.

Av dessa voro omskolade 25.28 miljoner stycken.

Metsänuudistus- ja -hoitotyöt

Uudistusalojen kunnostamistyöt luontaista ja keinollista uudistamista varten, metsänviljelytyöt sekä erilaiset metsänhoidolliset toimenpiteet kustannuksineen käyvät selville seuraavista asemelmistä.

Skogsföryngrings- och skogsvårdsarbeten

Av nedanstående uppställning framgår utförda arbeten av markberedning för naturlig och kulturföryngring, kultivering, samt olika slag av skogsvårdsarbeten, samt arbetskostnaderna.

Uudistusalojen kunnostaminen — Markberedning — *Preparation of logged areas*

Piirikunta — Distrikt — <i>Region</i>	Raivaus — Rensning <i>Clearing</i>			Kulutus — Löppbränning <i>Burning-over</i>			Maanpinnan laikutus Ruthackning <i>Scarifying</i>			Yhteensä Summa <i>Total</i>	
	ha	1 000 mk	mk/ha	ha	1 000 mk	mk/ha	ha	1 000 mk	mk/ha	ha	1 000 mk
1965											
Perä-Pohjola — Norra Finland — <i>North Finland</i>	2 466	90	36	501	15	29	13 676	786	58	16 643	891
Pohjanmaa — Österbotten — <i>Ostrobothnia</i>	9 582	360	38	1 136	52	46	13 445	824	61	24 163	1 236
Länsi-Suomi — Västra Finland — <i>West Finland</i>	2 173	112	51	1 123	83	74	905	72	80	4 201	267
Itä-Suomi — Östra Finland — <i>East Finland</i>	3 611	162	45	735	55	75	1 879	135	72	6 225	352
Yhteensä — Summa — Total	17 832	724	41	3 495	205	59	29 905	1 817	61	51 232	2 746
V. 1964 — År 1964 — <i>In 1964</i>	26 530	941	35	4 223	257	61	31 160	1 815	58	61 913	3 013
V. 1963 — År 1963 — <i>In 1963</i>	30 100	919	31	12 501	426	34	32 278	1 808	56	74 879	3 153
V. 1962 — År 1962 — <i>In 1962</i>	35 602	1 110	31	3 117	172	55	19 144	908	47	57 863	2 190

Maanpinnan laikutukseen sisältyy koneellista raivauslaikutusta 8 192 ha ja kustannuksia 0.50 mmk, mitä ei ole otettu mukaan raivaussarakkeen lukuihin.

I uppgifterna beträffande ruthackning ingår maskinell ruthackning på 8 192 ha för en kostnad om 0.50 mmk som ej medtagits i kolumnen för röjning.

Erilaisia uudistus- ja hoitotoimenpiteitä on suoritettu seuraavasti:

Olika slag av föryngrings- och skötselåtgärder har utförts som följer:

Työn laatu — Arbetsslag <i>Kind of work</i>	ha	1 000 mk	mk/ha
Kylvö — Sädd — <i>Seeding</i>	23 302	1 092	47
Täydennyskylvö — Hjälpssädd — <i>After-seeding</i>	2 419	185	76
Istutus — Plantering — <i>Planting</i>	8 388	1 241	148
Täydennysistutus — Hjälpplantering — <i>After-planting</i>	3 128	614	196
Taimiston hoito — Röjning i plantskog — <i>Cleaning of young stands</i>	22 732	1 512	67
Nuoren metsän harvennus — Ungskogs- gallring — <i>Thinning</i>	1 083	60	56
Kunnostusraivaus — Istäandsättnings- gallring — <i>Improvement thinning</i>	4 784	221	46
Yhteensä — Summa — Total	65 836	4 925	

Koneellista metsänparannusaurausta on suoritettu kovilla mailla 5 588 ha, josta oli kustannuksia 0.44 mmk. Metsiä on lannoitettu 7 848 ha, kustannukset tekivät yhteensä 1 104 428 mk. Lannoitettuun alaan sisältyy kovien metsämaiden lannoitusta 2 082 ha, mistä laikkulannoituksena 840 ha sekä soiden lannoitusta 5 766 ha. Puita on karsittu kertomusvuonna 9 738 kpl.

Metsänuudistustoihin on käytetty taimia ja siemeniä seuraavasti:

Maskinell skogsförbättringsplogning har utförts på 5 588 ha varav kostnaderna belöpte sig till 0.44 mmk. 7 848 ha skogsmark har gödslats och kostnaderna utgjorde 1 104 428 mk. I den gödslade arealen ingår 2 082 ha fast skogsmark, varav 840 ha som rutgödsling. Tillika har gödsling utförts på 5 766 ha i kärrmarker. Under berättelseåret har utförts kvistning av 9 738 stammar.

För skogsföryngringsarbeten har använts planter och frö som följer:

Työn laatu — Arbetslag Kind of work	Taimia — Planter — Number of plants 1 000 kpl — st. — in thousands				Arvo — Värde — Value 1 000 mk			
	Mänty Tall Pine	Kuusi Gran Spruce	Muut Andra träd- slag Other species	Yhteensä Summa Total	Mänty Tall Pine	Kuusi Gran Spruce	Muut Andra träd- slag Other species	Yhteensä Summa Total
Istutus — Plantering — <i>Planting</i>	14 257	1 170	9	15 436	442.3	95.0	0.7	538.0
Täydennysistutus — Hjälpplantering — <i>After-planting</i>	5 250	966	8	6 224	182.0	79.3	0.2	261.5
Yhteensä — Summa — Total	19 507	2 136	17	21 660	624.3	174.3	0.9	799.5
	Siemeniä — Frömängd — Amount of seed kg				Arvo — Värde — Value 1 000 mk			
Kylvö — Sädd — <i>Seeding</i>	8 648	461	—	9 109	410.0	9.8	—	419.8
Täydennyskylvö — Hjälp-sädd — <i>After- seeding</i>	929	—	—	929	43.0	—	—	43.0
Yhteensä — Summa — Total	9 577	461	—	10 038	453.0	9.8	—	462.8

Metsänuudistus- ja -hoitotyöt jakaantuvat piirikunnittain seuraavasti:

Skogsföryngrings- och -skötselarbeten fördela sig distriktvis på följande sätt:

1 Piirikunta — Distrikt	2 Uudistusalan valmistus Mark- bered- ning	3 Kylvö- ja täy- dennys- kylvö Sädd och hjälp- sädd	4 Istutus- ja täy- dennys- istutus Planter- ing och hjälp- planter- ing	5 Taimis- ton hoi- to Röjning i plant- skog	6 Nuoren metsän harven- nus Gallring i ung- skog	7 Kun- nostus- raivaus Iständ- sätt- nings- röjning	8 Metsän- lannoitus Gödsling i skogar	9 Yhteensä ha Summa ha
Pinta-ala — Areal, ha								
1965								
Perä-Pohjola — Norra Finland	16 643	10 483	2 793	3 702	241	495	3 007	37 364
Pohjanmaa — Österbotten ..	24 163	9 257	5 838	4 037	500	1 373	1 373	46 541
Länsi-Suomi — Västra Finland	4 201	1 448	1 726	6 316	163	1 085	1 941	16 880
Itä-Suomi — Östra Finland ..	6 225	4 533	1 159	8 677	179	1 831	1 527	24 131
Yhteensä — Summa	51 232	25 721	11 516	22 732	1 083	4 784	7 848	124 916
V. 1964 — År 1964	61 913	29 285	11 038	21 209	1 623	7 555	3 667	136 253
V. 1963 — År 1963	74 879	27 681	6 297	16 154	2 154	6 361	3 244	136 770
V. 1962 — År 1962	57 863	24 183	7 340	21 771	1 454	9 063	1 869	123 543
V. 1961 — År 1961	59 808	17 648	7 241	19 516	2 007	8 308	1 042	115 570

Metsäpuiden rodunjalostus

Yhteistoiminnassa metsänjalostussäätiön kanssa on metsähallinnon alaisilla valtionmailla tähän mennessä merkitty ja rekisteröity pluspuita: mäntyjä 804 kpl, kuusia 223 kpl, koivuja 13 kpl, haapoja 37 kpl, harmaaleppiä 3 kpl, tervaleppiä 2 kpl, hybridileppiä 1 kpl, lehtikuusia 27 kpl ja muita puulajeja 13 kpl, yhteensä 1 123 kpl.

Plusmetsiköitä siemenkeräystä varten on valittu:

männiköitä ..	88 kpl	pinta-alaltaan	2 037 ha
kuusikoita ..	37 »	»	388 »
tervalepiköitä	1 »	»	8 »
Yhteensä 126 kpl pinta-alaltaan 2 433 ha			

Siemenviljelyksiä korkealaatuisen siemenen tuottamiseksi tulevaisuudessa on perustettu tai perusteilla:

Männyn siemenviljelyksiä	60 kpl
pinta-alaltaan	900 ha
Kuusen siemenviljelyksiä	4 kpl
pinta-alaltaan	30 ha
Lehtikuusen siemenviljelyksiä ...	15 kpl
pinta-alaltaan	15 ha
Yhteensä	79 kpl
Pinta-alaltaan	945 ha

Kertomusvuoden loppuun mennessä on siemenviljelyksiin istutettu kaikkiaan 95 000 männynvartetta, vastaten 238 ha:n tehopinta-alaa (400 vartetta/ha), 12 000 kuusenvartetta, vastaten 30 ha:n tehopinta-alaa ja 3 000 lehtikuusenvartetta, vastaten 15 ha:n tehopinta-alaa (200 vartetta/ha) sekä lisäksi kloonikokoelmaan lehtikuusen vartteita 2 700 kpl.

Hakkuutavat

Hakkuutapailmoitusten tarkoituksena on selvittää eri hakkuutavoilla käsiteltyjen metsäalojen suuruus. Mukaan ei ole otettu erikoistarkoituksiin suoritettuja poimintahakkuita, asutukseen luovutetuilla alueilla suoritettuja hakkuita, pieniä erillisiä käsikauppa- ja kotitarvehakkuita eikä metsänhoitomäärärahoilla suoritettuja kasvatushakkuita. Joutomaita ja muita metsättömiä aloja sekä taimistoja ei ole huomioitu pinta-aloissa.

Hakkuutapailmoitukset ryhmitetään kasvatushakkuisiin ja uudistushakkuisiin. Ainoastaan loppuun suoritettut hakkuut on otettu tilastoon. Jos pinotavara hakataan myöhemmin kuin sahapuut, on hakkuu keskeneräinen siihen asti kunnes pinotavarakin on hakattu. Kaikissa muissa tapauksissa katsotaan hakkuu loppuun suoritetuksi silloin, kun metsä on hakkuilla saatettu tyydyttävään tilaan.

Rasförrädling av skogsträd

I samarbete med skogsförädlingsstiftelsen har å forststyrelsen underställda skogsmarker hittills utmärkts och registrerats plussträd: tall 804 st, gran 223 st, björk 13 st, asp 37 st, gråal 3 st, klibbal 2 st, hybridall 1 st, lärkträd 27 st och andra trädslag 13 st, inalles 1 123 st.

Utvalda plus-bestånd för fröinsamling:

tallbestånd ..	88 st	med en areal om	2 037 ha
granbestånd .	37 »	»	388 »
klibbalbestånd	1 »	»	8 »
Summa 126 med en areal om 2 433 ha			

För framtida producering av frö av hög kvalitet har grundats eller håller på att grundas fröodlingar:

Tallfröodlingar	60 st
med en areal om	900 ha
Granfröodlingar	4 st
med en areal om	30 ha
Lärkfröodlingar	15 st
med en areal om	15 ha
Summa	79 st
Med en areal om	945 ha

Intill slutet av berättelseåret har i fröodlingar planterats inalles 95 000 tallympningar motsvarande 238 ha effektareal (400 ympningar pr./ha), 12 000 granympningar motsvarande 30 ha effektareal samt 3 000 lärkträdsympningar motsvarande 15 ha effektareal (200 ympningar pr./ha). Dessutom har i klonsamlingar planterats 2 700 st. lärkträdsympningar.

Avverkningsmetoder

Avsikten med rapporter över avverkningsmetoder är att klarlägga omfånget av med olika avverkningsmetoder behandlade skogsarealer. I statistiken ingår ej plockhyggen för specialändamål, avverkning på för kolonisationsändamål överlätna områden, smärre isolerade handköps- och husbehovsavverkningar, samt ej heller med skogsvårdsanslag utförda beståndsvårdande avverkningar. Impediment och andra icke skogsbärande områden samt plantbestånd har icke beaktats i arealuppgifterna.

Rapporterna över avverkningsmetoderna grupperas i beståndsvårdande- och förnygringsavverkningar. Endast slutförda hyggen ingår i statistiken. Ifall travvirke avverkas senare än sågstocken, betecknas avverkningen som pågående, ända till dess även travvirket är hugget. I alla övriga fall anses avverkningen slutförd då skogen genom avverkning fåtts i tillfredsställande skick.

Hakkuilla käsitelty ala hakkuuvuonna 1965—66
Med avverkningar behandlad areal under avverkningsår 1965—66

Hakkuutapa Avverkningsmetod	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
	Pinta-ala — Areal, ha				
Kasvulliset metsämaat: — Växtlig skogs- mark:					
Uudistushakkuut — Föryngringsavverk- ningar	30 307	13 860	4 010	5 914	54 091
Kasvatushakkuut — Beståndsvårdande avverkningar	6 360	4 413	2 163	3 830	16 766
Huonokasvuiset metsämaat: — Mindre växtlig skogsmark:					
Uudistushakkuut — Föryngringsavverk- ningar	2 310	3 573	500	201	6 584
Kasvatushakkuut — Beståndsvårdande avverkningar	934	424	248	1 212	2 818
Yhteensä — Summa	39 911	22 270	6 921	11 157	80 259

Kasvullisten metsämaiden uudistushakkuut hakkuuvuonna 1965—66
Föryngringsavverkningar å växtlig skogsmark under avverkningsår 1965—66

Hakkuutapa Avverkningsmetod	Pinta-ala — Areal, ha				
	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
Taimettamisvaihe: - Plantsättningskedet					
Avohakkuu — Kalavverknig					
Mänty — Tall	9 113	7 719	1 564	1 724	20 120
Kuusi — Gran	325	50	276	721	1 372
Suojuspuuhakkuu — Skärmavverknig					
Mänty — Tall	11 042	2 931	100	47	14 120
Kuusi — Gran	—	19	54	12	85
Taimettamisvaihe yhteensä —					
Plantsättningskedet inalles	20 480	10 719	1 994	2 504	35 697
Jatkovaihe: — Fortsättningskedet:					
Männyn suojuspuun poisto — Avverknig av skärträäd av tall	2 583	1 587	862	1 210	6 242
Kuusen suojuspuuhakkuu — Avverknig av skärträäd av gran					
jouduttamisvaihe — tillväxskedet ...	8	30	56	—	94
vapauttamisvaihe — friställningsskedet	40	21	280	—	341
Ylispuuhakkuu — Avverknig av över- ständare	7 196	1 503	818	2 200	11 717
Jatkovaihe yhteensä — Fortsättningskedet inalles	9 827	3 141	2 016	3 410	18 394

6. Suonkuivaustyöt

Ojitukset

Suonkuivaustyötä on hoitanut 8 suonkuivaus-
metsänhoitajaa. Kertomusvuonna tehtiin ojaa
kaikkiaan 9 850 km, josta auraamalla 8 669 km
eli 88 %, kaivinkoneella 849 km, räjäyttämällä
130 km, jyrsimellä 125 km ja käsinkaivuutyonä
77 km. Kustannusten vertailu osoittaa auras-
menettelyn ylivoimaisesti edullisimmaksi. Ilman

6. Torrlägningsarbeten

Dikningar

Fältarbetena vid torrlägningar har letts av
8 dikningsforstmästare. Under berättelseåret di-
kades inalles 9 850 km, varav medels plogning
8 669 km eller 88 %, medels grävmaskin 849 km,
medels sprängning 130 km, medels fräsmaskin
125 km och som manuellt arbete 77 km. Kostnads-
kalkylationen utvisar att plogningsförfarandet vi-

työnjohtomenoja tuli oja lapiotyönä (käsinkai-
vuutyönä) maksamaan 118 p/m, räjäytystyönä
106 p/m, kaivinkoneella tehtynä 58 p/m ja auraus-
työnä 17 p/m.

Kertomusvuoden suonkuivaustoiminta käy sel-
ville seuraavasta taulukosta. Kuivuva ala tarkoittaa
kertomusvuoden aikana uudisojituksilla kui-
vattua alaa. Täydennysojituksin kuivattava ala
esiintyy jo aikaisempien vuosien kertomuksissa.
Ojamäärä on ollut kuivatettavalla alalla keski-
määrin n. 247 m/ha.

Seuraavassa taulukossa kustannuksiin on las-
kettu mukaan suoranaisten ojituskustannusten ja
kalustomenojen lisäksi suonkuivausteknikoiden
ja -metsänhoitajien palkat.

sat sig vara överlägset fördelaktigast. Exklusive
arbetsledarkostnader steg sålunda dikningskost-
naderna utfört som manuellt arbete till 118 p/m,
medels sprängning till 106 p/m, medels gräv-
maskin till 58 p/m och medels plogning till endast
17 p/m.

Dikningsverksamheten under berättelseåret
framgår av nedanstående tabell. Med areal som
torrläggs avses den areal som under berättelseåret
torrlagts medels nydikning. Arealuppgifter över
medels kompletteringsdikningar torrlagda kärr
förekommer redan i tidigare årsberättelser. Dikes-
längden på torrlägningsområdena har utgjort i
medeltal c:a 247 m/ha.

I följande tablå har i kostnaderna medtagits
förutom de egentliga dikningskostnaderna och
materialutgifter, även dikningsteknikernas och
dikningsförstmästarnas löner.

Ojitystyöt ja ojitusten kunnossapito — Dikningar och dikesunderhåll — Drainage and ditch maintenance.

Piirikunta — Distrikt Region	Uudis- ja täydennysojitukset Ny- och kompletteringsdikningar New and supplementary drainage				Ojen kunnossapito Dikesunderhåll Düch maintenance			Kustan- nukset yhteensä Summa kost- nader Total costs
	Kaivettu ojaa Grävt dike Düches dug 1 000 m	Kuivuva ala Areal som torrläggs Drained area ha	Kustannukset Kostnader Costs		Perattu ojaa Rensning av diken Düches cleaned 1 000 m	Kustannukset Kostnader Costs		
			1 000 mk	p/m		1 000 mk	p/m	
1965								
Perä-Pohjola — Norra Finland — <i>North Finland</i>	4 145	19 423	850.1	21	358	38.0	11	888.1
Pohjanmaa — Österbotten — <i>Ostrobothnia</i> ..	3 120	10 660	717.3	23	1 201	132.4	11	849.7
Länsi-Suomi — Västra Finland — <i>West Finland</i>	796	2 949	443.8	56	432	135.0	31	578.8
Itä-Suomi — Östra Finland — <i>East Finland</i> ..	1 789	6 880	652.5	36	305	87.4	29	739.9
Yhteensä — Summa — Total	9 850	39 912	2 663.7	27	2 296	392.8	17	3 056.5
V. 1964 — År 1964 — <i>In 1964</i>	8 185	35 324	2 181.2	27	2 177	312.3	14	2 493.5
V. 1963 — År 1963 — <i>In 1963</i>	5 654	25 807	1 663.8	29	1 264	189.3	15	1 853.1
V. 1962 — År 1962 — <i>In 1962</i>	6 168	27 482	1 832.6	30	1 326	285.4	22	2 118.0
V. 1961 — År 1961 — <i>In 1961</i>	4 602	19 873	1 363.1	30	1 520	284.4	19	1 647.5
V. 1960 — År 1960 — <i>In 1960</i>	4 145	17 665	1 248.0	30	803	178.3	22	1 426.3

Suunnitelmatyöt

Kertomusvuonna valmistuneet ojitussuunni-
telmat ilmenevät allaolevasta taulukosta:

Piirikunta — Distrikt	Kaivettava ojamäärä Grävt dike 1 000 m	Kuivuva ala Areal som torrläggs ha	Suunnitelma- kustannukset Förslagskostnader p/m
Perä-Pohjola — Norra Finland	4 657	22 431	4
Pohjanmaa — Österbotten	3 067	11 079	9
Länsi-Suomi — Västra Finland	1 352	5 775	6
Itä-Suomi — Östra Finland	1 625	5 738	11
Yhteensä — Summa	10 701	45 023	7

Uppgörande av dikningsförslag

De uppgjorda dikningsförslagen grupperade
distriktvis framgå av följande tabell:

Piirikunta — Distrikt	Kaivettava ojamäärä Grävt dike 1 000 m	Kuivuva ala Areal som torrläggs ha	Suunnitelma- kustannukset Förslagskostnader p/m
Perä-Pohjola — Norra Finland	4 657	22 431	4
Pohjanmaa — Österbotten	3 067	11 079	9
Länsi-Suomi — Västra Finland	1 352	5 775	6
Itä-Suomi — Östra Finland	1 625	5 738	11
Yhteensä — Summa	10 701	45 023	7

Metsähallinnon maille tehtyjen ojitussuunni-
telmien suunnitelmakustannukset olivat v. 1965
990 420 mk.

Kostnaderna för å forstförvaltningens marker
uppgjorda dikningsplaner utgjorde år 1965
990 420 mk.

Soiden lannoitukset

Kertomusvuonna lannoitettiin soita yhteensä 5 766 ha, mikä jakaantuu piirikunnittain seuraavasti: Perä-Pohjola 2 048 ha, Pohjanmaa 1 318 ha, Länsi-Suomi 1 397 ha ja Itä-Suomi 1 003 ha. Pääasiallisimmat lannoitteet olivat edelleenkin hienofosfaatti ja kalisuola. Lannoituskustannukset tekivät 927 661 mk. Lannoitteita käytettiin 3 440 570 kg.

Muu toiminta

Suonkuivausmetsänhoitajien toimesta on varsinainen suonkuivaustöiden ohella vähäisessä määrässä suoritettu myöskin tierakennus- ja metsänhoitotöitä. Nämä työt sisältyvät asianomaisia töitä selostettaviin kohtiin.

7. Metsävahingot

Metsäpalot

Valtion metsissä sattui v. 1965 29 metsäpaloa, joiden lähempi erittely ilmenee seuraavasta taulukosta:

	Perä-Pohjola Norra Finland <i>North-Finland</i>	Pohjanmaa Österbotten <i>Ostrobothnia</i>	Länsi-Suomi Västra Finland <i>West Finland</i>	Itä-Suomi Östra Finland <i>East Finland</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
Hoitalueiden lukumäärä, joissa paloja on ollut — Antal revir i vilka skogseldar förekommit — <i>Number of districts with forest fires ...</i>	9	6	5	4	24
Palojen lukumäärä — Antal skogseldar — <i>Number of fires ...</i>	11	8	5	5	29
Palanut ala, ha — Brandyta, ha — <i>Burnt area, ha ...</i>	61.8	124.5	52.4	3.2	241.9
Paloala paloa kohti, ha — Brandyta per skogseld, ha — <i>Burnt area per fire, ha ...</i>	5.6	15.6	10.5	0.6	8.3
Vahinkojen suuruus, mk — Skadornas storlek, mk — <i>Damage, mk ...</i>	6 390	30 484	16 000	550	53 424
Sammutuskustannukset, mk — Släckningskostnader, mk — <i>Cost of firefighting, mk</i>	5 523	6 599	5 834	1 452	19 408
Metsäpalojen ehkäisytoiminta, mk — Bekämpning av skogseldar mk — <i>Prevention of forest fires, mk ...</i>	60 982	28 499	12 444	32 333	134 258

Metsäpalot ryhmittyvät syttymisajan mukaan seuraavasti:

Touko- kuu	Kesä- kuu	Heinä- kuu	Elokuu	Syys- kuu	Yhteensä
1	23	3	1	1	29

Gödsling av kärrmarker

Under berättelseåret gödslades kärrmarker inalles 5 766 ha, fördelade sig distriktsvis som följer: i Norra Finland 2 048 ha, Österbotten 1 318 ha, Västra Finland 1 397 ha och Östra Finland 1 003 ha. De huvudsakliga gödselämnena har fortsättningsvis utgjorts av finfosfat och kalisalt. Gödslingskostnaderna utgjorde 927 661 mk. Gödslingsämnen användes 3 440 570 kg.

Övrig verksamhet

På mossuttorkningsförstämestarnas försorg har förutom egentliga uttorkningsarbeten, även, i mindre omfattning utförts vägbyggen samt skogsskötselarbeten. Dessa arbeten innefattas i redogörelserna för respektive slag av arbeten.

7. Skogsskador

Skogseldar

I statens skogar inträffade år 1965 29 skogseldar, vilkas närmare gruppering framgår av följande tabell:

Ma	Juni	Juli	Augusti	Sep- tember	Summa
1	23	3	1	1	29

Metsäpalojen lukumäärä ja syttymisen syyt piirikunnittain ilmenevät seuraavasta taulusta:

Orsakerna till skogseldarnas uppkomst framgår av följande uppställning samt deras antal distriktsvis:

Piirikunta — Distrikt — Region	Salama Blixt <i>Lightning</i>	Veturin kipinä Gnista från lokomotiv <i>Engine sparks</i>	Tupakanpöytä Tobaksrökning <i>Smoking</i>	Nuotio-tuli Lagereldar <i>Camp fire</i>	Kasken, kydön tai risujen poltto ja kulutus Svedjning, kyttilands- eller risbränning <i>Burning-over</i>	Tahallaan sytytetty Avsiktligt antända <i>Arson</i>	Muut tunnetut syyt Annan känd anledning <i>Other known causes</i>	Syy tuntematon Okänd anledning <i>Cause unknown</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
Lukumäärä — Antal — Number									
Perä-Pohjola — Norra Finland — <i>North Finland</i>	1	—	1	5	—	—	3	1	11
Pohjanmaa — Österbotten — <i>Ostrobothnia</i>	—	—	—	4	3	—	—	1	8
Länsi-Suomi — Västra Finland — <i>West Finland</i>	—	—	—	2	—	—	—	3	5
Itä-Suomi — Östra Finland — <i>East Finland</i>	1	—	—	1	1	—	1	1	5
Yhteensä — Summa — Total	2	—	1	12	4	—	4	6	29

Myrskyvahingot

Hoitoalueiden ilmoittamat myrskyvahingot ja kaantuvat piirikunnittain seuraavasti:

Stormskador

Från reviren inrapporterade stormskador fördela sig distriktsvis som följer:

	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
Hoitoalueiden luku — Antal revir	3	1	2	—	6
Kaatumut järeitä puita, kpl — Grova vindfällan, st.	4 200	1 300	400	—	5 900
Vahinkojen suuruus, 1 000 mk — Skadornas storlek, 1 000 mk	6	1	3	—	10

Lumivahingot

Kertomusvuonna ei ole ilmoitettu todetun lumituhoja.

Snöskador

Under berättelseåret har ej snöskador inrapporterats.

Hirvi- ja majavavahingot

Kemin hoitoalueessa hirvet ovat erityisesti ojitusalueilla ja Runkauksen luonnonpuiston ympäristössä aiheuttaneet taimistojen kasvaimia ja kuorta syömällä n. 5 000 markan vahingot. Karstulan hoitoalueessa hirvet ovat talvella eri puolilla hoitoaluetta pienehköillä aloilla katkoneet taimistoissa latvakasvaimia.

Majavatuhoista ei ole tullut ilmoituksia.

Skador förorsakade av älg och bäver

Från Kemi revir rapporteras älgen ha åsamkat skadegörelse särskilt i plantbestånd på uppdikade marker samt i omnejden av Runkaus naturpark därigenom att den ätit årsskott och bark och uppskattas skadorna till c:a 5 000 mk. I Karstula revir har älgen i olika delar av reviret brutit årsskott i plantbestånd å smärre områden.

Skador förorsakade av bäver har ej konstaterats.

Hyönteis- ja sienivahingot

Tunturimittarin (*Larentia autumnata*) toukat ovat Sallan hoitoalueessa n. 140 000 ha:n alalla ja Kuusamon hoitoalueessa Oulangan kansallispuiston alueella (12 000 ha) syöneet koivut joko osittain tai kokonaan lehdettömiksi.

Männynversoruosteen (*Melampsora pinitorqua*) aiheuttamia vahinkoja mainitaan sattuneen Yli-tornion, Kemin Karstulan, Tuomarniemen, Viitasaaren, Jämsän ja Iisalmen hoitoalueissa.

Hallavahingot

Kertomusvuonna ei ole ilmoitettu todetun hallavahinkoja.

Metsänanastukset

Kertomusvuonna tapahtuneet metsänanastukset käyvätselville seuraavasta asetelmasta:

Metsänanastustapausten lukumäärä — Antalet fall av skogsåverkan	4
Anastetun puutavaran määrä, k-m ³ — Mängden tillgripet virke, fm ³	31
Anastetun puutavaran arvo, 1 000 mk — Det tillgripna virkets värde, 1 000 mk	0.6
Takavarikoidun puutavaran määrä, k-m ³ — Mängden beslagtaket virke, fm ³	24
Takavarikoidun puutavaran arvo, 1 000 mk — Det beslagtagna virkets värde, 1 000 mk	0.6

Metsänanastustapauksista sattui yksi Perä-Pohjolan, kaksi Pohjanmaan ja yksi Itä-Suomen piirikunnassa.

8. Työvoima

Työvoiman määrä ja työpalkat

Vuoden 1965 alussa luovuttiin erillisistä työpalkkailmoituksista ja otettiin palkkalistoihin tilastollisten tunnusten sarakkeet. Näiden sisältämien tietojen keräämisellä reikäkortteille saatiin aineisto palkkatilastoon.

Teknillisen tilastoaineiston keruun muutoksen yhteydessä suoritettiin eräitä muutoksia myös aineiston ryhmittelyssä. Työlajiryhmitykseen tuli useita muutoksia. Jotta puutavaran hankintatoimintaan kuuluva puutavaran teko- ja kuljetustyöpanos saataisiin puhtaampana esiin, erotettiin hankinnan sekalaisiksi töiksi päiväpalkkaiset työnjohtajat, mitta- ja varastomiehet, kämppäämännät yms. henkilöstö, joka ei osallistu suoraan puutavaran hankintaan. Puutavaran lähikuljetukseen on liitetty kaikki kannolta lähtevä kuljetus, tapahtui se sitten hevosella, autolla tai traktorilla. Entinen työlajiryhmä, »kaukokuljetus vesitse», yhdistettiin uitoon kanssa ryhmäksi »uitto, lauttaus ja erottelu». Työlaji »kuormausta ja purkamista» yhdistettiin laadustaan riippuen joko uitoon tai maakaukokuljetukseen. Suonkuivaus- ja

Insekt- och svampskador

I Salla revir och Oulanka nationalpark i Kuusamo revir har fjällbjörkmätarens (*Larentia autumnata*) larver förstört delvis eller totalt löven på björkar. Skadegörelsen uppges ha skett i Salla revir å 140 000 ha och i Kuusamo revir å 12 000 ha.

Från Övertorneå, Kemi Karstula, Tuomarniemi, Viitasaari, Jämsä och Iisalmi revir har konstaterats skadegörelse av tallens knäckesjuka (*Melampsora pinitorqua*).

Frostskador

Under berättelseåret har ej frostskador konstaterats.

Skogsåverkan

Under berättelseåret inträffade fall av skogsåverkan framgå av följande sammanställning:

Av fallen av skogsåverkan inträffade ett i Norra Finland, två i Österbotten och ett i Östra Finland.

8. Arbetskraft

Arbetskraftens storlek och arbetslöner

Fr.o.m. års 1965 början har man avstått från att uppgöra skilda arbetslönerapporter samt försett likvidlistorna med speciella kolumner avsedda för statistiska symboler. Genom överföring av data på hålkort från dessa kolumner erhöles materialet för lönestatistiken.

Vid sidan om insamlande av tekniskt statistiskt material och förändringar däri skedde vissa förändringar även vid gruppering av detta material. Gruppering enligt arbetets art genomgick flere förändringar. För att bibehålla leveransverksamheten tillhörande arbetsinsats beträffande virkesupphuggning och utdrivning mera skilt ombildades av arbetsledare (daglönetagare), virkesmätare och lagerarbetare, skogshärbärgvärdinnor m.m. dyl. personer som icke direkt deltar i leveransverksamheten, en grupp »diverse arbeten inom leveransverksamheten». Virkesnärtransporten inefattar samtlig transport från stubben vare sig den sker med häst, bil eller traktor. En tidigare arbetsgrupp »fjärrtransport längs vattenleder» kombinerades med flottning och på detta sätt bildades en ny grupp »flottning och skiljning».

Työpanos ja sen jakaantuminen alueittain — Arbetsinsats och dess fördelning distriktsvis
Use of Labour and Its Parting by District

Alue Område Region	Työsuhteessa olevat I arbetsförhållande stående <i>In working relation</i>		Itsenäiset yrittäjät Självständiga företagare <i>Independent enterprisiers</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Taloustoiminnan piirissä olevan kasvullisen metsämman ha kohden Per hektar växtlig skogsmark inom ekonomisk drift <i>Pro hectare productive forest land within economic activity</i>
	työntekijät arbetare <i>workers</i>	työnjohtajat arbetsledare <i>foremen</i>			
1 000 pv — 1 000 dagar — 1 000 days					pv/ha — dag/ha — day/ha
Perä-Pohjola — Norra Fin- land— <i>North Finland</i> ..	670	53	128	851	0.41
Pohjanmaa — Österbotten <i>Ostrobothnia</i>	721	41	100	862	0.96
Länsi-Suomi — Västra Fin- land— <i>West Finland</i> ...	288	17	21	326	1.72
Itä-Suomi — Östra Finland <i>East Finland</i>	473	37	71	581	1.92
Metsähallitus — Forststyrel- sen — <i>State Board of Forestry</i>	12	—	0	12	.
Yhteensä — Summa — Total	2 164	148	320	2 632	0.76

Työpanos ja palkkasummat työlajeittain — Arbetsinsats och arbetslöner enligt arbetslag — Use of Labour and Wages according to the Kind of Work

Työläji — Arbetslag <i>Kind of work</i>	Työsuhteessa olevat työntekijät I arbetsförhållande stående arbetare <i>Workers in working relation</i>		Itsenäiset yrittäjät Självständiga företagare <i>Independent enterprisiers</i>	
	1 000 pv — dagar — days	1 000 mk	1 000 pv — dagar — days	1 000 mk
1. Puutavaran hakkuu — Huggning — <i>Felling of timber</i>	960	32 953	21	1 548
2. Puutavaran lähikuljetus — Närtrans- port — <i>Neardistance transport</i>	230	11 948	134	8 862
3. Uitto, lauttaus ja erottelu — Flottning samt skiljning — <i>Floating and sorting</i>	15	584	1	53
4. Kaukokuljetus maitse — Fjärrtrans- port till lands — <i>Longdistance transport by land</i>	18	870	109	11 716
5. Hankinnan sekal. työt — Diverse ar- beten inom leveransverksamheten — <i>Miscellaneous work within delivery activity</i>	307	6 329	6	434
6. Leimaus ja hakk.valvonta — Stämp- ling och hyggesbevakning — <i>Marking and felling supervision</i>	33	711	—	—
7. Metsänhoito- ja suonkuivaustyöt — Skogsvårds- och torrlägningsarbeten <i>Silvicultural work and swamp drainage</i>	339	7 605	13	2 073
8. Tie- ja vesirakennustyöt — Väg- och flottledsarbeten — <i>Construction of roads and water-ways</i>	179	4 484	34	5 035
9. Talonrakennustyöt — Byggnadsarben- ten — <i>Building work</i>	12	390	1	79
10. Muut työt — Övriga arbeten — <i>Other work</i>	71	1 225	1	80
Yhteensä — Summa — Total	2 164	67 099	320	29 880

metsänhoitotyöt olivat aikaisemmin olleet erillisinä työlajeina, nyt ne yhdistettiin. Ne voidaan tarvittaessa saada erillisinä tilittäjien perusteella. Talonrakennustyöt otettiin omaksi ryhmäkseen sekalaisista töistä lähinnä valtakunnallisten tilastovaatimusten perusteella. — Näistä muutoksista johtuen eivät kertomusvuoden ja aikaisempien vuosien eri työläjien työmäärät ole täysin toisiinsa verrattavissa.

Erityisesti puutavaran auto- ja traktorikuljetuksessa, mutta myös konekuorinnassa, tie- ja vesirakennus-, suonkuivaus- sekä metsänhoitotöissä käytetään paljon itsenäisiä koneyrittäjiä. Aikaisemmin on näistä osa tullut mukaan palkkatilastoihin. Kertomusvuoden alusta alkaen itsenäiset yrittäjät on käsitelty omana ryhmänään.

Seuraavassa esitetään itsenäisten yrittäjien ja heidän apumiestensä työpäivät ja työkorvaukset yrittäjärhmittain:

Autoilijat — Bilägare	124 880 pv — dagar	14.29 mmk
Traktorimiehet — Traktorägare	156 570 »	10.53 »
Muut työkonemiehet — Övriga arbetsmaskinsföretagare	35 430 »	4.64 »
Muut itsenäiset yrittäjät — Övriga självständiga företagare	2 770 »	0.42 »

Arbetslaget »lastning och lossning» kombinerades enligt sitt slag antingen med flottning eller fjärrtransport till lands. Torrlägnings- och skogs-vårdsarbeten var tidigare angivna i skilda grupper, nu kombinerades de båda grupperna med varandra. Vid behov kan de angivas som skilda grupper enligt redovisare. Byggnadsarbeten ombildades från diverse arbeten till skild grupp närmast på grund av riksstatistiska krav. På grund av dessa förändringar är ej arbetsinsatserna av olika arbetslag mellan berättelseåret och tidigare år helt inbördes jämförbara.

Speciellt vid virkestransport med bil och traktor, men även vid maskinell barkning, väg- och vattenbyggnadsarbeten samt torrlägnings- och skogsvårdsarbeten blir självständiga företagare anlitade. Tidigare har en del av dessa medtagits i lönestatistiken. Fr.o.m. berättelseårets början har självständiga företagare bildat en skild arbetsgrupp.

Från följande uppställning framgår antalet arbetsdagar och arbetsersättningar för självständiga företagare och deras hjälpkarlar grupperade enligt företagare.

Työsuhteessa olevien miesten keskimääräiset ansiot tärkeimmässä työlajeissa v. 1965
Förtjänster i medeltal för i arbetsförhållande stående män vid de viktigaste arbetslagen år 1965
Average Earnings of Adult Men in Working Relation in the Most Important Kind of Work in 1965

Piirikunta Distrikt Region	Urakkapalkalla mk/pv Ackordlön mk/dag Piece rate mk/day				Aikapalkalla mk/pv Tidslön mk/dag Time rate mk/day		
	Puutavaran hakkuu, moottorisahamienet (brutto) Hugning, motorsågman (brutto) Felling of timber, motor- sawmen (brutto)	Hevosvedätys (mieks ja hevonen) Körning (man och häst) Hauling of timber (man and horse)	Metsänhoitotyöt Skogskötsarbeten Silvicultural work	Tie- ja vesirakennustyöt Väg- och vattenbygg- nadsarbeten Construction of roads and water-works	Leimaus- ja hakkuun- valvonta Stämpling och bygges- bevakning Marking and felling supervision	Metsänhoitotyöt Skogskötsarbeten Silvicultural work	Tie- ja vesirakennustyöt Väg- och vattenbygg- nadsarbeten Construction of roads and water-works
Perä-Pohjola — Norra Finland — <i>North-Finland</i>	41.42	65.84	28.59	31.61	23.33	20.75	24.05
Pohjanmaa — Österbotten — <i>Ostrobothnia</i>	36.69	58.65	28.42	30.12	20.51	20.73	22.76
Länsi-Suomi — Västra Finland — <i>West Finland</i>	26.35	44.61	21.09	21.00	18.55	17.48	18.79
Itä-Suomi — Östra Finland — <i>East Finland</i>	29.78	54.02	26.57	26.05	19.96	19.89	19.57
Koko maa — Hela landet — Whole country	35.25	56.12	26.40	30.14	21.46	19.66	22.27
V. 1964 — År 1964 — <i>In 1964</i> ..	30.04	49.02	23.07	26.05	19.60	17.20	19.28
V. 1963 — År 1963 — <i>In 1963</i> ..	25.43	44.76	20.87	22.02	17.28	15.44	16.08
V. 1962 — År 1962 — <i>In 1962</i> ..	22.13	39.47	19.57	21.21	15.92	14.16	14.96
V. 1961 — År 1961 — <i>In 1961</i> ..	..	37.56	18.57	19.66	15.20	12.96	14.08

Ansioiden keskimääräinen nousu, % vuodessa — Stegring av förtjänster i medeltal, % per år
Average Increase in Wages, % pro Year

V. 1965 — År 1965 — *In 1965* ..... 14.5 | 14.1 | 14.1 | 9.0 | 8.7 | 14.6 | 14.2

Sivulla 44 olevassa taulukossa on tietoja yksityisoikeudellisessa työsuhteessa olevien työntekijöiden ansiosta. Vuoden 1965 ansioiden nousu prosentit on laskettu piirikunnittaisten ansioiden aritmeettisista keskiarvoista. Tällä on haluttu välttää piirikuntien osuuden vaihteluiden vaikutus.

I tabellen å sid. 44 framlägges förtjänster för i privaträttsligt arbetsförhållande stående arbetare. Uträkningen av stegringsprocenter av förtjänster för år 1965 är baserad på aritmetiska medeltal av regionala förtjänster. På detta sätt kan verkan av variering mellan olika distrikt elimineras.

Tapaturmat

Metsähallituksen tietoon tuli v. 1965 aikana kaikkiaan 2 149 tapaturmaa, joista 2 johti kuolemaan. Piirikunnittain jakaantuivat tapaturmat seuraavasti: Perä-Pohjola 731, Pohjanmaa 838, Länsi-Suomi 197 ja Itä-Suomi 378. Metsähallituksessa sattui 5 tapaturmaa.

Olycksfall

Under år 1965 inträffade inalles 2 149 olycksfall av vilka 2 ledde till döden. Den distriktsvisa fördelningen av olycksfallen var följande: Norra Finland 731, Österbotten 838, Västra Finland 197 och Östra Finland 378. I forststyrelsen inträffade 5 olycksfall.

Työn laadun mukaan jakaantuivat tapaturmat seuraavasti:
 I förhållande till olika slag av arbete var fördelningen följande:

Puutavaran teko — Virkesupphuggning	1 347	tapausta eli — fall eller	62.7 %
Puutavaran lähikuljetus — Virkesnärtransport	253	»	11.7 »
Valmistavat työt, matkat ja huolto — Förberedande arbeten, resor och underhåll	173	»	8.1 »
Muut työt (uitto-, metsänhoito-, suonkuivaus- ja insinöörityöt) — Övriga arbeten (flottning, skogsskötsel, dikning och ingenjörsavd. arbeten)	376	»	17.5 »
Yhteensä — Summa	2 149	tapausta eli — fall eller	100.0 %

Tapaturman aiheuttajina olivat:
 Olycksfallen förorsakades av:

Kirves — Yxa	720	tapauksessa eli — fall eller	33.5 %
Kaatuminen, liukastuminen, putoaminen — Fall, slintning, nedfallande	310	»	14.4 »
Lentävät tai pistävät tikut, oksat y.m.s. — Flygande eller stickande träflisor, kvistar m.m. dyl.	171	»	8.0 »
Vierivät, putoavat tai kaatuvat puut — Rullande, fallande eller nedfallande träd	247	»	11.5 »
Venähäys — Försträckning	185	»	8.6 »
Moottorisaha — Motorsåg	120	»	5.6 »
Kuorimavälineet — Barkningsredskap	28	»	1.3 »
Muut syyt — Övriga orsaker	368	»	17.1 »
Yhteensä — Summa	2 149	tapauksessa eli — fall eller	100.0 %

Tapaturman uhreista oli alle 15 vuotiaita 6 eli 0.3 % tapausen luvusta, 1 285 eli 59.8 % 15—34 vuotiaita sekä 851 eli 39.6 % 35 vuotiaita ja sitä vanhempia.

Tapaturmien aiheuttamat sairaspäivät olivat yhteensä 49 944 päivää, jolloin 2 kuolemantapausta on kukin laskettu 6 000 päivänä.

Voidaan mainita, että vedätyksissä käytetyistä hevosista, joita oli 585 (työvoimailmoituksista laskettu keskiarvo), joutui tapaturman kohteeksi 201. Näistä kuoli 13. Korvauksia maksettiin hevososten omistajille yhteensä 16 019 mk.

Av olycksoffren var 6 eller 0.3 % under 15 år, 1 285 eller 59.8 % mellan 15 och 34 år samt 851 eller 39.6 % 35-åringar eller äldre.

Antalet sjukdagar förorsakade av olycksfall var sammanlagt 49 944 inklusive 2 dödsfall av vilka vardera beräknats motsvara 6 000 dagar.

Det kan nämnas att 13 av vid körslor engagerade hästar (585) (detta medeltal är beräknat på rapporter om arbetskraften) dog, och 201 utsattes för olycksfall. Ersättningar om inalles 16 019 mk utbetalades till ägarna.

Sairaudet

Varsinaisten sairaustapausten luku oli 1 669 ja niistä aiheutuneiden lääkärissä käyntien luku 2 192. Työkyvyttömyyspäivien luku oli 13 068. Sairausajalta maksettiin palkkaa yht. 222 853 mk ja muita kustannuksia 33 014 mk.

9. Asutustoiminta ja maan luovutukset

Tilojen, lisämaiden ym. alueiden muodostaminen

Maanhankintalain mukainen asuttaminen

Vuoden 1959 alussa voimaan tulleella maankäyttölainsäädännöllä kumottiin maanhankintalainsäädäntöä koskevat lait. Yleisen maanhankintalain nojalla aloitettuihin toimituksiin on kuitenkin sovellettu ns. siirtymälain määräysten nojalla aikaisemmin voimassa olleita maanhankintalain säännöksiä. Samoin on Sallan ja Kuusamon kunnissa sekä Kuusamon kuntaan aikaisemmin kuuluneessa osassa Posion kuntaa toistaiseksi sovellettava aikaisemmin annettuja maanhankintalainsäädännöksiä. Maanhankintalainmukainen asuttaminen saatettiin loppuun vuoden 1963 aikana.

Kuusamon ja Sallan kuntien maanhankintalain mukainen asuttaminen

Vuoden 1965 aikana ei Kuusamon—Sallan maanhankintalain (751/45) nojalla ole käytetty asutukseen valtion hallinnassa olevia alueita. — Tämän lain 56 §:n nojalla on Sallan vanhojen tilojen yhteismetsään liitetty ns. vastikeyhteismetsä, jonka pinta-ala on: niittyä 93 ha, varsinaista metsämaata 17 976 ha, joutomaata 6 422 ha, eli yhteensä maata 24 491 ha, sekä lisäksi 283 ha vesiä.

Kemijärven—Sallan lisämaalain mukainen asuttaminen

Lisämaan antamisesta Kemijärven ja Sallan kunnissa sekä Kuusamon kunnan Liikasen kylässä oleville liian pienille tiloille annetun lain (257/44) mukainen asuttaminen on vielä eräiden ns. siirtotilojen osalta kesken. Vuoden 1965 aikana on metsähallituksessa käsitelty Kemijärven maa-laiskunnassa vuonna 1960 tämän lain mukaan suoritettu tilusvaihto, jossa valtion maan pinta-ala on vähentynyt seuraavasti: varsinaista metsämaata 16 ha, joutomaata 1 ha, eli yhteensä maata 17 ha.

Maankäyttölainsäädännön mukainen asuttaminen

Tähän ryhmään sisältyvät valtion maan käytämisestä ja maan pakkolouastamisesta maankäyttölain tarkoituksiin 16.8.1958 annetun lain

Sjukdomar

Antalet egentliga sjukdomsfall utgjorde 1 669 och av dem föranleddes 2 192 läkarbesök. Antalet sjukdagar var 13 068. För sjukdomstiderna utbetalades inalles 222 853 mk i löner, övriga kostnader belöpte sig till 33 014 mk.

9. Kolonisation och jordöverlåtelse

Bildande av lägenheter, tillskottsjordar m.fl. områden

Kolonisation enligt jordanskaffningslagen

Enligt den i början av år 1959 ikraftträdande jorddispositionslagstiftningen annullerades lagstadgandena beträffande jordanskaffningen. För de förrättningar som påbörjats enligt den allmänna jordanskaffningslagen har dock enligt stadgandena i den s.k. övergångslagen tillämpats tidigare ikraftvarande stadganden i jordanskaffningslagen. Tillika bör i Salla och Kuusamo kommuner samt i den del av Posio kommun som tidigare hört till Kuusamo kommun, tillsvidare tillämpas tidigare stadganden i jordanskaffningslagen. Kolonisation enligt jordanskaffningslagen slutfördes under år 1963.

Kolonisation enligt jordanskaffningslagen för Kuusamo och Salla kommuner

Under år 1965 har ej enligt jordanskaffningslagen för Kuusamo och Salla kommuner (751/45) tagits områden av forststyrelsen underställda marker. Enligt denna lag har med gamla lägenheter i Salla införlivats en s.k. samfälld vederlagskog, vars areal omfattar 93 ha äng, 17 976 ha egentlig skogsmark och 6 422 ha impediment eller sammanlagt 24 491 ha jord och 283 ha vattenområden.

Kolonisation enligt tilläggsjordanskaffningslagen för Kemijärvi och Salla kommuner

Kolonisation enligt lagen om tilldelande av jord åt alltför små lägenheter i Kemijärvi och Salla kommuner samt i Liikanen by av Kuusamo kommun är ej än slutförd berörande några s.k. utbyteslägenheter. Under år 1965 har i forststyrelsen behandlats ett enligt denna lag år 1960 förrättat ägobyte, varvid statsjordarnas areal har minskats med 16 ha egentlig skogsmark och 1 ha impediment eller sammanlagt med 17 ha markområden.

Kolonisation enligt jorddispositionslagstiftningen

I denna grupp innefattas förrättningar berörande användning och tvångsinlösen av statsjord för i jorddispositionslagen av den 16.8.1958 (359/58)

(359/58) eli maanhankkimislain mukaiset toimitukset, joihin luetaan myös sellaiset vuoden 1936 asutuslain nojalla aloitetut toimitukset, jotka on ns. siirtymälain nojalla määrätty saatettaviksi loppuun maankäyttölakia ja siihen liittyviä lakeja noudattaen.

Seuraavassa taulukossa esitetään, paljonko vuoden 1965 loppuun mennessä laillistuneissa maanhankkimislain mukaisissa toimituksissa on otettu metsähallituksen hallinnassa olleita maa- ja vesialueita.

eller i markanskaffningslagen avsedda ändamål till vilka även hänföras sådana pågående förrättningar som påbörjats enligt 1936 års kolonisationslag och vilka enligt den s.k. övergångslagen påbjudits att slutföras enligt jorddispositions-lagen och till den anknutna lagar.

Av följande tabell framgår storleken av de forststyrelsen underställda jord- och vattenområden som till slutet av år 1965 tagits enligt markanskaffningslagen vid förrättningar vilka vunnit laga kraft.

Piirikunta — Distrikt	Tilojen, lisämaiden ja yhteismetsien muodostamiseen otettu, ha Uttaget till lägenheter, tillskottsjordar och samfällda skogar, ha						
	tonttia ja peltoa tomtter och åker	niittyä äng	teitä yms. vägar m.m.dyl.	metsä-maata skogsmark	jouto-maata impedim.	yhteensä maata summa jord	vesiä vatten

V. 1965 otettu maanhankkimislain mukaiseen asutukseen: — Taget år 1965 för kolonisation enligt markanskaffningslagen:

Perä-Pohjola — Norra Finland ...	5	—	2	23 221	6 103	29 331	168
Pohjanmaa — Österbotten	11	5	16	10 174	2 266	12 472	171
Itä-Suomi — Östra Finland	2	—	—	1 994	20	2 016	98
Länsi-Suomi — Västra Finland ...	—	—	1	1 435	633	2 069	17
Yhteensä — Summa	18	5	19	36 824	9 022	45 888	454

V. 1965 loppuun mennessä otettu maanhankkimislain mukaiseen asutukseen: — Till årets 1964 slut taget för kolonisation enligt markanskaffningslagen:

Perä-Pohjola — Norra Finland ...	24	62	2	155 309	63 157	218 554	1 724
Pohjanmaa — Österbotten	22	59	43	129 887	74 881	204 892	4 706
Itä-Suomi — Östra Finland	12	8	7	8 987	528	9 542	209
Länsi-Suomi — Västra Finland ...	38	1	55	14 569	5 913	20 576	187
Yhteensä — Summa	96	130	107	308 752	144 479	453 564	6 826

Valtion metsämailla olevien vuokra-alueiden itsenäistyminen

Laki eräiden vuokra-alueiden lunastamisesta maalaiskunnissa (361/58) tuli voimaan vuoden 1959 alussa. Tämän lain mukaan muodostettuja tiloja on vuoden 1965 loppuun mennessä merkitty maarekisteriin ja niille annettu metsähallinnon hallinnassa ollutta maata seuraavasti:

Å statens skogsmarker belägna lego-områden som ombildats till självständiga lägenheter

Lagen gällande inlösen av vissa lego-områden i landskommuner (361/58) trädde i kraft i början av år 1959. Enligt denna lag bildade lägenheter har till slutet av år 1965 införts i jordregistret samt dessa tilldelats staten tillhöriga markområden som följer:

Laatu — Art	Lukumäärä Antal	Tiluslajit — Ägoslag						yhteensä maata summa jord	vesiä vatten
		tonttia ja peltoa tomtter och åker	niittyä äng	vilj.kelp.maata odlings-bar mark	metsä-maata skogsmark	jouto-maata impediment			

V. 1965 itsenäistyneet vuokra-alueet — Lego-områden som år 1965 ombildats till självständiga lägenheter

Viljelystiloja — Odlingslägenheter	6	12	—	69	626	34	741	2
Asuntoviljelystiloja — Bostadsodlingslägenheter	2	1	—	6	6	—	13	—
Asuntotiloja — Bostadslägenheter	24	23	2	15	32	—	72	—
Asuntotontteja — Bostadstomter	27	6	—	3	—	—	9	—
Yhteensä — Summa	60	42	2	93	664	34	835	2

Vuosien 1960—1965 aikana itsenäistyneet vuokra-alueet — Lego-områden som åren 1960—1965 ombildats till självständiga lägenheter

Viljelystiloja — Odlingslägenheter	27	58	5	201	2 049	545	2 858	130
Asuntoviljelystiloja — Bostadsodlingslägenheter	2	1	—	6	6	—	13	—
Asuntotiloja — Bostadslägenheter	123	103	6	36	94	4	243	—
Asuntotontteja — Bostadstomter	57	13	—	5	7	—	25	—
Yhteensä — Summa	219	175	11	248	2 156	549	3 139	130

Valtion maan vuokraaminen

Torpat:

Metsähallituksen alaisten torppien lukumäärä oli vuoden 1965 lopussa 2 torppaa. Nämä torpat maksoivat veroa vuodessa 48 litraa rukiita ja 77 litraa ohria.

Vuokramaat:

Asuntotiloja ja muita vuokramaita vuokrattiin vuoden 1965 aikana 397, pinta-alaltaan 17 008 ha.

Vuokramaita oli vuoden 1965 lopussa kaikkiaan seuraavasti:

Viljelysmaita	134 kpl
Asuntotiloja	457 »
Asuntotontteja	472 »
Teollisuus- ym. liiketontteja	363 »
Maalajien ottopaikkoja	384 »
Yksityisluontoisia virkistysalueita.	1 196 »
Yleishyödyllisiä alueita	1 709 »
Sekalaisia vuokra-alueita	490 »
Yhteensä	5 205 kpl,

Vuokramaiden pinta-alat ovat yht. 146 617 ha
Vuokramaksut ovat yhteensä .... 498 394 mk

Näihin eivät sisälly lyhytaikaiset nautinta-oikeudet, joita vuoden 1965 lopussa oli 20, eikä myöskään valtaukset, kaivospiirit ja mineraalitutkimusalueet, joita vuoden 1965 lopussa oli 221, pinta-alaltaan 2 147 ha. Samoin puuttuvat laskelmasta Imatran Voima OY:lle turveteollisuutta varten vuokratut, toistaiseksi tutkimusvaiheessa olevat, pinta-alaltaan 19 894 ha:n suuruiset alueet, sekä metsäntutkimuslaitoksen tutkimustarkoituksiin käyttöoikeudella luovutetut, pinta-alaltaan 16 634 ha:n suuruiset alueet.

Metsähallituksen alaisten valtion maiden luovuttaminen muihin kuin asutustarkoituksiin

Maatalousministeriö on oikeuttanut metsähallituksen vuoden 1965 aikana myymään valtion maata seuraavasti:

kunnille — åt kommuner	1 alue,	ala yhteensä 0.1 ha
yksityisille — åt enskilda	16 aluetta,	ala yhteensä 9.5 »
	Yhteensä 17 aluetta,	ala yht. 9.6 ha
	Summa	områden, summa areal

Maatalousministeriö on lisäksi antanut eräistä yhteisistä alueista ja niihin verrattavista etuuksista annetun lain (204/40) tarkoittaman suostumuksen 2 tapauksessa sellaisten jakokunnille kuuluneiden alueiden tai etuuksien myynteihin, joihin metsähallituksella on manttaalin mukainen osuus.

Maatalousministeriön päätösten perusteella on vuoden 1965 aikana surrentetty metsähallituksen hallinnasta muiden virastojen ja laitosten hallintaan alueita seuraavasti:

Utarrendering av statens marker

Torp:

Antalet forststyrelsen underlydande torp utgjorde i slutet av år 1965 2 torp, vilka i årligt arrende erlade 48 liter råg och 77 liter korn.

Utarrenderade marker:

Bostadslägenheter samt andra arrendemarkers utarrenderades under år 1965 till ett antal av 397, omfattande 17 008 ha.

Antalet arrendemarkers utgjorde inalles vid 1965 års utgång som följer:

Odlingsmarker	134 st.
Bostadslägenheter	457 »
Bostadstomter	472 »
Industri- och affärstomter	363 »
Platser för jordupptagning	384 »
Rekreatiomsområden för privat bruk	1 196 »
För allmännyttiga ändamål	1 709 »
Diverse områden	490 »
Summa	5 144 st.

Arrendemarkers areal utgjorde inalles 146 617 ha
Arrendeavgifterna utgjorde inalles 498 394 mk

I dessa ingår icke kortvariga nyttjanderättigheter som vid årslutet 1965 var 20 st., ej heller inmutningar, gruvområden och mineralundersökningsområden, vilkas antal vid slutet av år 1965 utgjorde 221 med en areal om 2 147 ha. Ävenså saknas i kalkylen de åt Imatran Voima OY för torvindustri arrenderade, tillsvdare undersökning underkastade areal om 19 894 ha, samt åt skogsforskningsinstitutet med nyttjanderätt för forskningsändamål överlättna områden om 16 634 ha.

Överlåtelse av forststyrelsen underlydande statsmarker för andra än kolonisationsändamål

Lantbruksministeriet berättigade forststyrelsen att under år 1965 försälja statsmarker som följer:

1 alue,	ala yhteensä 0.1 ha
16 aluetta,	ala yhteensä 9.5 »
Yhteensä 17 aluetta,	ala yht. 9.6 ha
Summa	områden, summa areal

Därtill har lantbruksministeriet, enligt lagen om vissa slag av samfälligheter och därmed jämförliga gemensamma förmåner (204/40) i 2 fall bifallit till försäljning av sådana skifteslagen tillhörande arealer eller förmåner, i vilka forststyrelsen äger del enligt mantal.

Enligt lantbruksministeriets beslut överfördes under år 1965 från forststyrelsens förvaltning till andra ämbetsverks- och inrättningsförvaltning följande områden:

kululaitosten ja yleisten töiden ministeriölle — till ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbeten	1	alue,	ala	yht.	0.7	ha
maataloushallitukselle — till lantbruksstyrelsen	1	område,	areal	inalles		
rautatiehallitukselle — till järnvägsstyrelsen	1	»	»	»	57.0	»
tie- ja vesirakennushallitukselle — till väg och vattenbyggnadsstyrelsen	1	»	»	»	1.7	»
rajavartiolaitokselle — till gränsbevakningen	1	»	»	»	13.0	»
metsäntutkimuslaitokselle — till skogsforskningsanstalten	2	aluetta	»	»	49.4	»
		områden	»	»		
	Yhteensä	7 aluetta,	ala	yht.	122.5	ha
	Summa	områden,	areal	inalles		

Yleisistä teistä annetun lain (243/54) mukaan on metsähallituksen hallinnassa olleesta valtion maasta luovutettu tieoikeus 27 tiesuunnitelmassa, joissa on otettu valtionmaata yhteensä 211.7 ha.

Enligt lagen om allmänna vägar (243/54) har från forststyrelsen underställda statsmarker överlåtits vägrätt för 27 vägförslag, om inalles 211.7 ha.

Isojakotoimitukset Pohjois-Suomessa

Isojaosta ja verollepanosta sekä valtionmailla olevien vuokra-alueiden lunastamisesta Inarin, Enontekiön ja Utsjoen kunnissa annetun lain (157/25) mukainen isojako on yksityiskäyttöön tulevien tilusten jaon osalta päättynyt vuoden 1963 aikana. Enontekiön ja Utsjoen kunnissa on yhteismetsää koskeva toimitus vielä kesken. Vesialueiden piirirajan käynti on aloitettu kaikissa em. kunnissa.

Storskiftesförrättningar i Nord-Finland

Enligt lagen om storskifte och skatteläggning (157/25) ävensom inlösnings av på statens marker belägna lego-områden i Enare, Enontekiö och Utsjoki kommuner, har storskiftesförrättningen beträffande de marker som tilldelats enskilda, avslutats under år 1963. I Enontekiö och Utsjoki kommuner är förrättningen beträffande samfällighetsskogen oavslutad. I samtliga ovannämnda kommuner har rågången av vattenområden påbörjats.

Alue- ja tilusvaihdot

Vuoden 1965 aikana on suoritettu 9 alue- ja tilusvaihtoa, joissa metsähallitus on saanut yhteensä 4 039.1 ha maata ja 281.7 ha vesialueita sekä luovuttanut yhteensä 80.5 ha maata ja 550.2 ha vesialueita.

Område- och ägobyten

Under år 1965 har förekommit 9 område- och ägobyten, genom vilka forststyrelsen erhållit inalles 4 039.1 ha jord samt 281.7 ha vattenområden samt överlätit inalles 80.5 ha jord och 550.2 ha vattenområden.

Asutukseen otetut alueet yhteensä

Taulukossa suvuilla 50—51 esitetään eri lakien perusteella asutukseen otettujen metsähallituksen alaisten valtion maiden pinta-alat. Ne jakaantuvat piirikunnittain seuraavasti:

Till kolonisation tagna marker, inalles

I tabellerna å sid. 50—51 uppges arealerna av de enligt olika lagar för kolonisationsändamål tagna, forststyrelsen underställda statsskogarna. De fördelar sig distriktsvis som följer:

	ha maata ha mark	ha vesialueita ha vattenområden
Perä-Pohjola — Norra Finland	912 510	14 037
Pohjanmaa — Österbotten	1 317 467	27 688
Länsi-Suomi — Västra Finland	360 167	2 831
Itä-Suomi — Östra Finland	112 261	1 846
Yhteensä — Summa	2 702 405	46 402

V. 1965 loppuun mennessä otettu lopullisesti asutukseen valtiolta maata — Vid 1965 års utgång av staten för kolonisati-

Ottamistapa — Sättet för överlåtelsen Under the	Muodostettujen tilojen — Bildade lägenheter — <i>Formed holdings</i>	lukumäärä antal number
	laatu — natur — kind	
Asutuslain mukaan — Enligt kolonisationslagen — <i>Settlement Act (1936)</i>	{vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> {as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> {lisäm. — tillsk. j. — <i>suppl. land</i> Yhteensä — Summa — Total	1 080 269 1 258 2 607
Valtion metsämaiden asuttamislain mukaan — Enligt lagen om kolonisation av statens skogsmarker — <i>Settlement Act of State Woodlands</i>	{vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> {as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> {lisäm. — tillsk. j. — <i>suppl. land</i> Yhteensä — Summa — Total	2 492 505 859 3 856
Valtion omistamien vero- ja rälssiluont. maiden asuttamislain mukaan — Ombildandet till självständiga av lego-områden på marker av skatte- och frälse- <i>Settlement Act of Taxable Land and Freeholds Owned by the State</i>	{vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> {as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> {lisäm. — tillsk. j. — <i>suppl. land</i> Yhteensä — Summa — Total	21 7 20 48
Itsenäistyneet vuokra-alueet — Självständiga lego-områden — <i>Rented Areas Surrendered</i>	{torppia — torp — <i>crofts</i> vilj. t. ja as. t. — odl. l. och bost. l. — <i>farm and dwelling site</i> {metsänv. t. — skogsv. torp — <i>forest</i> {warden's holding Yhteensä — Summa — Total	4 534 1 448 243 6 225
Kuusamon kunnan väliaikaiset lohkot — Interimistiska före detta lägenheter i Kuusamo — <i>Temporary parcels in Kuusamo Parish</i>	{vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> {as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> Yhteensä — Summa — Total	461 20 481
Pika-asutuslain mukaan — Enligt lagen om snabbkolonisation — <i>Resettlement Act (1940)</i>	Yhteensä — Summa — Total	1 099
MHL:n mukaan — Enligt jordanskaffningslagen — <i>Resettlement Act (1945)</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
Ns. lisämaalain mukaiset tilat — Lägenheter enligt tilläggsjordanskaffningslagen — <i>Act of Suppl. Land</i> ..	Yhteensä — Summa — Total	..
MHL:n mukaan muodostetut laidunalueet — Enligt jordanskaffningslagen bildade betesområden — <i>Pastures under the Resettlement Act</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
Kuusamon ja Sallan MHL:n mukaan — Enligt jordanskaffningslagen för Kuusamo och Salla kommuner — <i>Resettlement Act for Kuusamo and Salla Parishes</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
Kemijärven—Sallan lisämaalain mukaiset tilat — Enligt tilläggsjordanskaffningslagen för Kemijärvi och Salla — <i>Act Suppl. Land for Kemijärvi and Salla Parishes</i> .	Yhteensä — Summa — Total	..
Yhteensä MHL — Summa — Total		..
Maanhankkimislain mukaan — Enligt markanskaffningslagen — <i>Resettlement Act (1958)</i>		..
Kaikki lait — Enligt alla lagar — According to All Laws	Yhteensä — Summa — Total	..

onsändamål definitivt tagen mark — *Land Finally Requisitioned from the State for Settlement Purposes by the End of 1965*

Muodostettujen tilojen — *Bildade lägenheter — Formed holdings*

pinta-ala, ha — areal, ha — *area, ha*

tonttia ja peltoa tomter och åker site and field	niittyä äng meadow	vilj.kelp. maata odlings- bar mark arable land	varsin. metsä- maata egentlig skogsmark woodland	joutomaata impediment waste land	yhteensä maata summa jord land total	vettä vatten water
414	589	22 101	71 841	14 699	109 644	676
45	8	227	333	35	648	—
39	200	5 107	45 290	11 583	62 219	203
498	797	27 435	117 464	26 317	172 511	879
177	4 406	51 020	126 077	27 380	209 060	1 547
59	76	1 292	1 756	161	3 344	41
58	294	4 109	15 270	1 856	21 587	58
294	4 776	56 421	143 103	29 397	233 991	1 646
12	84	161	446	6	709	—
2	5	8	17	—	32	—
2	22	22	88	2	136	—
16	111	191	551	8	877	—
12 706	45 288	67 567	275 907	69 404	470 872	22 471
1 389	2 705	11 698	36 495	5 466	57 753	2 045
1 041	1 322	2 952	11 705	1 504	18 524	707
15 136	49 315	82 217	324 107	76 374	547 149	25 223
467	3 159	6 464	32 372	6 017	48 479	—
8	26	39	115	19	207	—
475	3 185	6 503	32 487	6 036	48 686	—
882	250	5 317	17 881	2 519	26 849	—
2 042	2 475	—	618 198	182 035	804 750	5 625
7	65	—	72 606	16 040	88 718	262
—	22	188	133	20	363	—
197	5 057	—	174 458	81 743	261 455	5 657
37	59	672	46 936	15 788	63 492	284
2 283	7 678	860	912 331	295 626	1 218 778	11 828
96	130	—	308 752	144 586	453 564	6 826
19 680	66 242	178 944	1 856 676	580 863	2 702 405	46 402

10. Hoitoalueiden virka- ja vuokra-asunnot — 10. Revirens tjänstebostäder och hyrda lägenheter

Asunnot Bostäder för	Asunnot 31. 12. 1965 Bostäder 31. 12. 1965		Uudisrakennustoiminta v. 1965 Nybyggarverksamhet år 1965	
	Lukumäärä Antal	Kunnossapito- kust., Underhälls- kostnader, 1 000 mk	Valmistunut, lukumäärä, Färdigblivna, antal	Rakennuskust., Byggnads- kostnader- 1 000 mk
Aluemetsänhoitajien — Revirforstmästare.....	57	132.8	—	—
Apulaismetsänhoitajien — Bitr. forstmästare.....	65	61.0	2	—
Metsäteknikoiden — Forsttekniker.....	125	144.0	—	—
Metsänvartijoiden — Skogsvakter.....	75	57.0	—	—
Kanslistien — Kanslisters.....	13	3.0	—	—
Yhteensä — Summa	335	397.8	2	—

Kuhmon ja Lentiiran hoitoalueiden apulaismetsänhoitajille valmistui asunnot Kuhmon vierastaloon, joka rakennettiin rakennushallituksen toimesta.

Asutukseen luovutettiin tai myytiin 1 metsänvartijatila ja 4 metsäteknikon tilaa.

Helsingin yliopiston käyttöön luovutettiin 1 aluemetsänhoitajan asunto sekä 1 metsäteknikon asunto Korkeakosken hoitoalueesta.

För biträdande forstmästare färdigblevo lägenheter i Kuhmo ämbetsverkshus, som uppförts med byggnadsstyrelsens disponerade anslag.

För kolonisationsändamål avstods eller såldes 1 skogsvaktarboställe samt 4 skogsteknikerboställen.

Till Helsingfors Universitets förvaltning har överförs 1 revirforstmästarboställe samt 1 skogsteknikerboställe i Korkeakoski revir.

11. Maan ja muiden kiinteistöjen joutumisen metsähallituksen alaisuuteen

Maan ostot

Metsähallitus on vuoden 1965 aikana maatalousministeriön siihen oikeuttamana ostanut 3 kauppakirjalla 3 tilaa tai tilan osaa, pinta-alaltaan yhteensä 97.7 ha maata.

Muulla tavoin metsähallitukselle joutuneet maa-alueet

Sosiaaliministeriön päätöksellä on metsähallituksen hallintaan siirretty 1 alue, pinta-alaltaan yhteensä 912.8 ha maata.

Asutushallituksen päätöksellä on metsähallituksen hallintaan siirretty 1 alue, pinta-alaltaan yhteensä 153.2 ha maata.

Merenkulkuhallituksen päätöksellä on metsähallituksen hallintaan siirretty 1 alue, pinta-alaltaan yhteensä 0.8 ha maata.

Metsähallituksen päätöksellä on metsähallituksen hallinnassa olevaan valtionmaahan liitetty 11 aluetta, pinta-alaltaan yhteensä 95.7 ha maata ja 6.0 ha vesialuetta.

12. Laiduntaminen

Valtion metsissä maksua vastaan laidunnettujen kotieläinten määrä on vuonna 1965 ollut seuraava:

11. Jord och andra fastigheter som underställts forststyrelsen

Jordinköp

Forststyrelsen har under år 1965 med lantbruksministeriets begivande medels 3 köpebrev tillhandlat sig 3 lägenheter eller lägenhetsdelar om inalles 97.7 ha mark.

Jordområden som på annat sätt tillfallit forststyrelsen

Enligt socialministeriets beslut har till forststyrelsens förvaltning överförs ett område om inalles 912.8 ha mark.

Enligt kolonisationsstyrelsens beslut har till forststyrelsens förvaltning överförs ett område om inalles 153.2 ha mark.

Enligt sjöfartsstyrelsens beslut har till forststyrelsens förvaltning överförs ett område om inalles 0.8 ha mark.

Enligt forststyrelsens beslut har forststyrelsen underställda statsmarker inkorporerats med elva områden om inalles 95.7 ha mark samt 6.0 ha vattenområden.

12. Mulbete

Antalet husdjur som mot ersättning betades i statsskogarna var år 1965 följande:

	Lukumäärä — Antal
Hevosia — Hästar	322
Täysi-ikäistä nautakarjaa — Fullvuxen nötboskap	1 911
Nuorta nautakarjaa — Ungnöt	323
Lampaita — Får	374
Yhteensä — Summa	2 930

Vuotta vanhempia poroja — Över ett år gamla renar 139 736

Laidunmaksuja kannettiin seuraavasti:

Poroista — För renar	43.7
Muista kotieläimistä — För andra husdjur	11.9

Yhteensä — Summa 55.4

Betesavgifter uppbars som följer:

1 000 mk

Ilmaiseksi laidunnetut kotieläimet eivät sisälly edellä oleviin asetelmiin. Näitä kotieläimiä oli 149. Ilmainen laiduntamisoikeus on aluemetsänhoitajilla, metsäteknikoilla, metsänvartijoilla ja kruununtorppareilla.

Husdjur som betats gratis ingår icke i ovan nämnda tablåer. Antalet av dessa husdjur var 149. Ersättningslös betesrättighet äges av revirforstmästare, skogstekniker, skogsvaktare och kronotorpare.

13. Riistanhoito ja metsästys

Asetus metsästyksestä valtion mailla (566/62) velvoittaa metsähallitusta järjestämään metsästysolot hallinnassaan olevilla mailla siten, että riistakanta säilyy ja mikäli mahdollista lisääntyy.

Metsästyslupia ovat aluemetsänhoitajat ja piirikuntakonttorit myöntäneet olosuhteiden sallimissa rajoissa. Kertomusvuoden kuluessa myönnettiin näitä lupakirjoja yhteensä 5 911 kpl. Kemin, Rovaniemen ja Kittilän kihlakunnissa, Oulun kihlakuntaan kuuluvissa Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kunnissa sekä Kajanaan kihlakunnassa on vakituisesti asuvilla oikeus vapaaseen metsästykseseen valtion mailla.

Metsästysvuokrasopimuksia, jotka edellyttävät metsästysoikeuden haltijalta järjestettyä riistanhoitoa ja tehokasta valvontaa, oli vuoden päättyessä voimassa 195.

V. 1965 myönnetty metsästysluvat, voimassa olleet metsästysvuokrasopimukset ja metsähallinnon piirikuntakonttoreiden myöntämät hirvien kaatoluvat sekä niistä valtiolle kertyneet tulot jakaantuivat seuraavasti:

13. Viltvård och jakt

Enligt förordningen (566/62) beträffande jakt å statens marker ålägges forststyrelsen att ordna jaktförhållandena å de marker som står under dess övervakning så att viltstammen bevaras, och om möjligt förkovras.

Revirforstmästarna och distriktskontoren har inom möjligheternas gräns beviljat jakttillstånd. Under berättelseårets förlopp beviljades 5 911 sådana jakttillstånd. I Kemi, Rovaniemi och Kittilä härad, samt i till Uleåborgs härad hörande Kuusamo, Pudasjärvi och Taivalkoski kommuner, samt i Kajana härad har den stationära bofasta befolkningen rätt till fri jakt å statens marker.

Antalet ikraftvarande jaktarrendekontrakt som förutsätter att jakträttsinnehavaren utövar ordnad viltvård och effektiv eftersyn utgjorde vid årets slut 195.

Statens inkomster av under år 1965 beviljade jakttillstånd, ikraftvarande jaktarrenden och av distriktskontoren inom forstförvaltningen beviljade älglicenser fördelar sig på följande sätt:

Piirikunta — Distrikt	Lupakirjat — Lokala tillstånd			Vuokrasopimukset Arrenden		Hirvenkaatoluvat Älglicenser		Tuloja kaikkiaan Summa inkomster 1 000 mk
	kpl antal	keskihinta medelavgift, mk	yhteensä summa 1 000 mk	kpl antal	yhteensä summa 1 000 mk	kpl antal	yhteensä summa 1 000 mk	
Perä-Pohjola — Norra Finland	895	10.83	9.7	6	0.2	1 497	125.5	135.4
Pohjanmaa — Österbotten	2 278	8.51	19.4	21	2.4	771	64.7	86.5
Länsi-Suomi — Västra Finland	1 461	9.10	13.3	115	9.1	180	18.8	41.2
Itä-Suomi — Östra Finland	1 277	9.08	11.6	53	3.1	248	20.6	35.3
Yhteensä — Summa	5 911	9.13	54.0	195	14.8	2 696	229.6	298.4

Piirikuntakonttorit hylkäsivät 1 005 hirveä koskevat kaatoanomukset.

Hirvenkaatolupien myöntäminen oli kertomusvuonnakin piirikuntakonttorien tehtävänä ja myönnettyjen lupien perusteella kaadettujen hirvien määrä oli seuraava:

Distriktskontoren förkastade älglicensansökan i 1 005 fall.

Beviljande av älglicenser hörde även under berättelseåret till distriktskontorens äligganden. Antalet fällda älgar på grund av jakttillstånd beviljade av forststyrelsen:

Piirikunta — Distrikt	Kaadettu — Fällda				
	uroksia tjurar	naaraita kor	vasoja kalvar	yhteensä summa	kaato- % fällnings- %
Perä-Pohjola — Norra Finland	457	408	34	899	60
Pohjanmaa — Österbotten	216	190	11	417	54
Länsi-Suomi — Västra Finland	82	53	7	142	79
Itä-Suomi — Östra Finland	65	73	12	150	60
Yhteensä — Summa	820	724	64	1 608	60

14. Kalavesien hoito ja kalastus

Yksityisten kalastamisesta valtiolle kuuluvissa vesissä annetun asetuksen (322/53) mukaan on valtion kalavesissä kalastus ja ravunpyynti niin järjestettävä, että kala- ja rapukannan säilyminen on turvattu sekä mahdollisuuksien mukaan myös ryhdyttävä tarpeelliseksi katsottuihin toimenpiteisiin kalavesien tuotannon lisäämiseksi.

Kalanpoikaisten istutuksia on metsähallituksen toimesta suoritettu seuraavasti:

14. Skötsel av fiskevatten och fiske

Enligt förordningen (322/53) beträffande privatpersoners rätt till fiske i staten tillhöriga vatten, bör fiske och kräftfångst så ordnas att fisk- och kräftbeståndet tryggas. För höjandet av avkastningen bör även i mån av möjlighet användas medel som kunna anses behövliga för ernäendet av detta mål.

Plantering av fiskyngel har av forststyrelsen utförts som följer:

Piirikunta — Distrikt	Siikaa Sik	Muikkuja Mujka	Lohikaloja Laxöring
	kappaletta — stycken		
Perä-Pohjola — Norra Finland	13 220 000	1 970 000	268 500
Pohjanmaa — Österbotten	7 261 000	216 500	62 800
Länsi-Suomi — Västra Finland	225 000	300 000	33 500
Itä-Suomi — Östra Finland	1 280 000	—	8 000
Yhteensä — Summa	21 986 000	2 486 500	372 800

Perä-Pohjolan taimenet ovat suurimmalta osaltaan kevätpoikasia, muissa piirikunnissa ne ovat pääasiassa vanhempia.

Kalastuslupia ovat aluemetsänhoitajat myöntäneet vuoden kuluessa kaikkiaan 27 305 kpl. Lisäksi on metsähallitus vuokrannut kalavesiä yksityisille ja yhtymille 215 tapauksessa. Kalastusluvat, kalastusvuokrasopimukset ja niistä kannetut maksut jakaantuivat piirikunnittain seuraavasti:

Laxöringen i Norra Finland är till största delen av väryngelbestånd, vid de övriga distrikten är den mestadels äldre.

Revirforstmästarna har under årets lopp beviljat inalles 27 305 fiskeritillstånd. Därtill har forststyrelsen utarrenderat fiskevatten åt enskilda personer och föreningar i 215 fall. Fiskeritillstånden, fiskeriarrendena samt de uppburna avgifterna fördelar sig distriktsvis som följer:

Piirikunta — Distrikt	Lupakirjat — Lokala tillstånd			Vuokrasopimukset Arrenden		Tuloja kaikkiaan Summa inkomster 1 000 mk
	kpl antal	keskihinta medel- avgift, mk	yhteensä summa 1 000 mk	kpl antal	yhteensä summa 1 000 mk	
Perä-Pohjola — Norra Finland	13 316	8.01	106.7	116	4.8	111.5
Pohjanmaa — Österbotten	8 910	6.74	60.1	42	1.6	61.7
Länsi-Suomi — Västra Finland	2 251	7.19	16.2	40	3.1	19.3
Itä-Suomi — Östra Finland	2 828	7.92	22.4	17	1.8	24.2
Yhteensä — Summa	27 305	7.52	205.4	215	11.3	216.7

15. Luonnonsuojelu

Kertomusvuoden aikana vahvistettiin aarni-alueita ja puistometsiä eri piirikuntien alueilla seuraavat määrät:

Piirikunta Distrikt	Aarnialueita Naturreservat		Puistometsiä Parkskogar	
	Maata Jordområden	Vesialuetta Vattenområden	Maata Jordområden	Vesialuetta Vattenområden
	ha			
Perä-Pohjola — Norra Finland	1 423.50	0.50	1 530.00	—
Pohjanmaa — Österbotten	—	—	—	—
Länsi-Suomi — Västra Finland	5.50	—	80.80	—
Itä-Suomi — Östra Finland	4.50	—	—	—
Yhteensä — Summa	1 433.50	0.50	1 610.80	—

15. Naturskydd

Under berättelseåret stadfästes följande naturreservat och parkskogar inom olika distrikt:

16. Leirintä

Leirinnän lomailumuotona alkaessa yleistyä on metsähallitus vuodesta 1953 lähtien perustanut leirintäalueita. Kertomusvuonna oli leirintäalueita käytössä seuraavasti:

Piirikunta — Distrikt	Leirintäalueita Camping-områden	
	kappaletta — stycken	ha
Perä-Pohjola — Norra Finland	15	46.75
Pohjanmaa — Österbotten	11	51.40
Länsi-Suomi — Västra Finland	9	28.45
Itä-Suomi — Östra Finland	7	14.95
Yhteensä — Summa	42	141.55

16. Camping

Då camping blivit en allt allmänare form av fritidssysselsättning har forststyrelsen till följd därav grundat camping-områden fr.o.m. 1953. Under berättelseåret fanns camping-områden som följer:

Lisäksi on vuokrattu samaan tarkoitukseen käytettäväksi alueita kuntien matkailulautakunnille, seuroille ja yhdistyksille.

För samma ändamål har uthyrts områden till kommunernas turistnämnder, sällskap samt föreningar.

17. Valtion metsätalouden verotus

Metsähallitus on suorittanut kunnallis- ja kirkollisverojen lisäksi v:sta 1952 lähtien metsänhoitoyhdistyksille metsänhoitomaksua metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain (558/50) ja ase-
tuksen (422/51) perusteella.

Veroja on maksettu kertomusvuonna seuraavasti:

Kunnallisveroja — Kommunalskatter	5 279	1 000 mk
Kirkollisveroja — Kyrkoutskylder	485	
Metsänhoitomaksuja — Skogsvårdsavgifter	295	
Manttaalimaksuja — Mantalsavgifter	68	
Veroja yhteensä — Summa skatter	6 127	

17. Beskattning av statens skogshushållning

Forststyrelsen har förutom kommunal- och kyrkoskatt erlagt skogsvårdsavgifter åt skogsvårdsföreningar enligt lagen om skogsvårdsföreningar (558/50) samt dess verkställighetsföreläggning (422/51).

Under berättelseåret har skatter erlagts som följer:

Seuraava asetelma osoittaa metsähallinnon verotuksessa tapahtuneet muutokset, veronpalautukset ja lopullisen veron määrän myös metsämaan ja taloustoiminnan piirissä olevan metsäalan hehtaaria kohti laskettuna.

Följande tablå utvisar förändringar i beskattningen av forststyrelsen, skatterestitutioner, samt det slutliga skattebeloppet uträknat även per ha total skogsmark samt per ha skogsmark inom det ekonomiska verksamhetsområdet.

Vuosi — År	Maksetut verot Erlagda skatter	Saadut veronpalautukset Restitutioner	Lopullinen vero Slutlig skatt	Koko veromäärä metsäalan ha kohti Per ha skogsmark	Taloustoiminnan piirissä olevan metsäalan ha kohti Per ha skogsmark inom det ekonomiska verksamhetsområdet
	1 000 mk			p/ha	
1961	2 321	143	2 178	38	52
1962	2 740	20	2 720	49	66
1963	3 653	28	3 625	66	88
1964	4 781	24	4 757	88	113
1965	6 127	36	6 091	114	143

III. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous

1. Varsinaiset yhteismetsät

Ns. varsinaisia yhteismetsiä oli vuoden 1965 lopussa metsähallituksen valvonnassa kaikkiaan 29. Niiden pinta-ala oli 250 980 ha, josta kasvullista metsämaata 163 348 ha. Osakkaita yhteismetsissä oli yhteensä 5 074.

Kertomusvuonna on yksityismetsätalouden osaston toimesta suoritettu yhteismetsissä tarkastuksia sekä tarkastettu ja vahvistettu niiden noudatettavaksi metsätaloussuunnitelmia. Metsätaloussuunnitelmien laatimisessa on käytetty toimitusmiehinä metsänhoitolautakuntien palveluksessa olevia toimihenkilöitä. Metsänhoitolautakuntien ja myös metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöt ovat avustaneet yhteismetsien muissa toimituksissa.

2. Yksityismetsätalouden edistäminen ja valvonta

Vuonna 1928 vahvistetun yksityismetsälain noudattamista valvovat metsähallituksen valvonnan alaiset metsänhoitolautakunnat, joiden tehtävänä samalla on myöskin koko yksityismetsätalouden edistäminen. Tämän lain mukaisesti asetettujen metsänhoitolautakuntien yhdisteenä ja yksityismetsätalouden edistämistä johtavina keskusjärjestöinä toimivat Keskusmetsäseura Tapio r.y. ja Centralskogssällskapet Skogskultur r.f., edellinen suomenkielisillä ja jälkimmäinen ruotsinkielisillä alueilla. Metsänhoitolautakuntien lukumäärä on 19, joista 17 on suomenkielisiä ja kaksi ruotsinkielisiä.

Keskusmetsäseurat julkaisevat vuosittain kertomuksen omastaan ja metsänhoitolautakuntien toiminnasta. Näihin kertomuksiin sisältyvät taulukkojen muodossa tilastolliset tiedot kaikista metsänhoitolautakunnista sekä metsänhoitoyhdistyksistä, joten tässä ei ole aihetta lähemmin selostaa yksityismetsätalouden edistämisyhdistöjen toimintaa.

III. Den allmänna forstförvaltningen samt den privata skogshushållningen

1. Egentliga samfällda skogar

Antalet samfällda skogar som stodo under övervakning av forststyrelsen var vid berättelseårets utgång 29 med en areal om 250 980 ha varav 163 348 ha växtlig skogsmark. Delägarantalet för de samfällda skogarna var sammanlagt 5 074.

Under berättelseåret har på avdelningens för den privata skogshushållningen försorg i de samfällda skogarna utförts inspektioner samt granskats och till efterrättelse stadfästs skogshushållningsplaner. Vid uppgörandet av skogshushållningsplaner har skogsvårdsnämndernas funktionärer anlitats. För övriga förrättningar i de samfällda skogarna har även skogsvårdsnämndernas och skogsvårdsföreningarnas personal anlitats.

2. Övervakning och befrämjande av den enskilda skogshushållningen

Efterlevnaden av den år 1928 stadfästa lagen beträffande enskilda skogar, övervakas av forststyrelsen underställda skogsvårdsnämnder med uppgift att samtidigt även befrämja den enskilda skogshushållningen. Centralskogssällskapet Tapio ry. och Skogskultur rf. fungera som centralorganisationer och leda befrämjandet av den enskilda skogshushållningen och utgöra en förbindelse-länk mellan de enligt denna lag tillsatta skogsvårdsnämnderna, varav den förstnämnda omfattar de finskspråkiga, den senare de svenskspråkiga områdena. Skogsvårdsnämnderna äro till antalet 19, av vilka 17 finskspråkiga och två svenskspråkiga.

Centralskogssällskapen utgiva årligen en berättelse över sin egen och skogsvårdsnämndernas verksamhet. I dessa berättelser ingå i tabellform statistiska uppgifter över alla skogsvårdsnämnder och skogsvårdsföreningar, och finnes därför ej anledning att närmare redogöra för de inom den privata sektorn arbetande, skogshushållningsbefrämjande organisationernas verksamhet.

3. Metsäopetus

Laki metsäoppilaitoksista (141/64) tuli voimaan kertomusvuoden alusta. Samalla kumoutui metsäkouluista 17. 2. 1922 annettu laki (37/22). Metsäoppilaitoslain nojalla annettiin 19. 2. 1965 asetuksessa (82/65) tarkemmat säädökset oppilaitosten järjestämisestä, rahoittamisesta sekä lain muusta täytäntöönpanosta. Valtion metsäkoulut muuttuivat uuden lain voimaantullessa metsäopistoiksi sekä 10 metsänhoitolautakuntien omistamaa yksityisluontoista metsänhoitokoulua metsäkouluiksi.

Metsäopistot

Metsäopistoja koskeva asetus (83/65) annettiin 19. 2. 1965. Metsähallitus vahvisti suomenkielisille metsäopistoille ohjesäännön 16. 6. 1965 ja Tammisaaren metsäopistolle 22. 12. 1965.

Valtion metsäopistot. Kertomusvuonna on ollut toiminnassa seitsemän metsätekniikkoja valmistavaa valtion metsäopistoa, joista Evon, Kurun, Nikkarilan, Rovaniemen, Tammelan ja Tuomarniemen opistot ovat suomenkielisiä ja Tammisaaren opisto on ruotsinkielinen.

Kurun metsäopisto toimii normaalmetsäopistona, jossa metsätutkimuksen suorittaneilla on tilaisuus perehtyä käytännön opetus- ja neuvontatehtäviin metsätalouden alalla ja antaa opetusnäytteet, sekä samalla suorittaa virkatutkintoa edeltävä harjoittelu opiston harjoitusalueella. Virkaharjoittelu voidaan suorittaa myös mm. kaikkien muiden metsäopistojen harjoitusalueilla.

Opetusjakso metsäopistoissa on kaksivuotinen alkaen tammikuussa ja päättyen toisena oppivuotena joulukuussa. Kertomusvuonna oli ensimmäisen oppivuoden oppilaita Evon, Rovaniemen, Tammelan ja Tammisaaren metsäopistoissa. Kurun, Nikkarilan ja Tuomarniemen metsäopistoissa oli toisen oppivuoden oppilaat, jotka saivat päätötdistuksen 15. 12. 1965.

Tietopuolinen opetus on suomenkielisissä metsäopistoissa tapahtunut osittain kahdella rinnakkaisosastolla, ja kaikissa metsäopistoissa käytännön harjoitustyöt on suoritettu pääosalta ryhmätyöskentelynä.

Metsäopistojen toimintavuosi jakaantuu kolmeen lukukauteen. Kevät- ja syyslukukaudella annetaan pääasiassa tietopuolista opetusta ja kesätyökaudella oppilaat suorittavat opettajien johdolla käytännön harjoitustöitä.

Opettajia oli Evon, Kurun, Rovaniemen ja Tammelan metsäopistoissa viisi, Nikkarilan ja Tuomarniemen metsäopistoissa neljä sekä Tammisaaren metsäopistossa kolme. Tämän lisäksi oli Tammisaaressa kuusi tuntiopettajaa. Opistojen harjoitusalueiden apulaismetsänhoitajat osallistuivat myös opetukseen. Vierailivat luennoitsijat pitivät erikoiskursseja.

3. Den forstliga undervisningen

Lagen om forstläröanstalter (141/64) trädde i kraft i början av berättelseåret och samtidigt upphävdes lagen om skogsskolor given den 17. 2. 1922 (37/22). I på grund av lagen om forstläröanstalter den 19. 2. 1965 avfattade förordningen (82/65) utfärdades mera detaljerade föreskrifter för läroanstalternas organisering, finansiering samt övrig verkställighet. Statens forstskolor förvandlades vid den nya lagens ikraftträdande till forstinstitut samt 10 av skogsvårdsnämnder ägda skogsvårdsskolor av privat natur till forstskolor.

Forstinstituten

Förordning om forstinstituten promulgerades den 19. 2. 1965. Forststyrelsen stadfäste den 16. 6. 1965 instruktion för de finskspråkiga forstinstituten samt för Ekenäs forstinstitut den 22. 12. 1965.

Statens forstinstitut. Under berättelseåret har sju statliga forsttekniker utbildande forstinstitut varit verksamma, av vilka Evo, Kuru, Nikkarila, Rovaniemi, Tammela och Tuomarniemi institut varit finskspråkiga och institutet i Ekenäs svenskspråkigt.

Kuru forstinstitut fungerar som normalforstinstitut vid vilken de som avlagt forstexamen har tillfälle att i praktiken göra sig förtrogna med undervisnings- och rådgivningsverksamhet på skogshushållningens område, samt avlägga undervisningsprov och samtidigt praktisera i institutets övningsrevir för den erforderliga tjänstexamen. Denna praktik kan även försiggå i samtliga andra forstinstituts övningsrevir.

Undervisningsperioden i forstinstituten är tvåårig med början i januari och avslutning i december följande år. Under berättelseåret fanns första årets elever i Evo, Rovaniemi, Tammela och Ekenäs forstinstitut. Andra årets elever fanns i Kuru, Nikkarila och Tuomarniemi forstinstitut och som erhöi dimissionsbetyg den 15. 12. 1965.

Den teoretiska undervisningen i de finskspråkiga forstinstituten har skett delvis på två parallellavdelningar och de praktiska övningsarbetena har i samtliga forstinstitut utförts huvudsakligast i arbetsgrupper.

I forstinstituten indelas verksamhetsåret i tre terminer. Under vår- och höstterminerna meddelas huvudsakligast teoretisk undervisning och under sommarsäsongen utför eleverna under lärarnas ledning praktiska övningsarbeten.

Lärarantalet i Evo, Kuru, Rovaniemi och Tammela forstinstitut var fem, i Nikkarila och Tuomarniemi forstinstitut fyra samt i Ekenäs forstinstitut tre. Dessutom verkade i Ekenäs sex timlärare. De biträdande forstmästarna i institutens övningsrevir deltog även i undervisningen. Gästande föreläsare höll specialkurser.

Metsäopistojen oppilasmäärät ja päästötodistuksen saaneiden lukumäärät ilmenevät seuraavasta taulukosta:

Antalet elever i forstinstututen samt antalet av dem som avlagt slutexamen framgår av följande tabell:

Opiston nimi — Institutets namn	Oppivuosi Läroår	Oppilaiden lukumäärä Antal elever		Päästötodistuksen saaneiden lukumäärä Antalet av dem som erhållit avgångsbetyg
		lukuvuoden alkaessa vid läsårets början	lukuvuoden päättyessä vid läsårets slut	
Evo	I	45	45	—
Kuru	II	40	40	40
Nikkarila	II	39	39	39
Rovaniemi	I	44	44	—
Tammela	I	44	44	—
Tammisaari	I	20	20	—
Tuomarniemi	II	30	30	30
Yhteensä — Summa		262	262	109

Vuonna 1966 tammikuussa alkavalle opetusjaksolle pyrki kertomusvuonna Kurun metsäopistoon 207, Nikkarilan metsäopistoon 238 ja Tuomarniemen metsäopistoon 181 hakijaa. Oppilaisiksi hyväksytyjen määrät olivat vastaavasti 40, 40 ja 25.

Kurun normaalimetsäopistossa oli kertomusvuonna yhteensä kuusi harjoittelijametsänhoitajaa, joista neljä antoi näytetunnit. Lisäksi oli Rovaniemen metsäopistossa yksi harjoittelijametsänhoitaja.

Tietopuoliseen opetukseen ja käytännöllisiin harjoitustöihin metsäopistoissa käytettiin keskimäärin oppilasta kohti seuraavat tuntimäärät:

Till den undervisningsperiod som börjar i januari 1966 sökte under berättelseåret 207 aspiranter inträde i Kuru forstinstitut, till Nikkarila forstinstitut 238 och till Tuomarniemi forstinstitut 181. De godkändas antal uppgick till respektive 40, 40 och 25.

I Kuru normalforstinstitut praktiserade under berättelseåret inalles sex praktikantförstämstare, av vilka fyra avlade undervisningsprov. Dessutom fanns i Rovaniemi forstinstitut en praktikantförstämstare.

För den teoretiska undervisningen och de praktiska övningsarbetena använda timmar i medeltal per elev framgår av följande tabell:

Metsäopisto — Forstinstitut	Oppivuosi Läroår	Tietopuolinen opetus, tuntia Teoretisk undervisning, timmar					Käytännölliset harjoitustyöt, tuntia Praktiska övningsarbeten, timmar
		Oppitunnit Undervisning	Erikoiskurs- ssit Special- kurser	Retkelyt Exkursioner	Harjoitus- ym. tunnit Övnings- o.a. timmar	Yhteensä Inalles	
Evo, Rovaniemi, Tammela, Tammi- saari	I	638	114	62	76	890	783
Kuru, Nikkarila, Tuomarniemi ..	II	587	70	124	122	903	711

Edellä esitettyihin keskimääräisiin lukuihin eivät sisälly talous- ja päivystystyöt yms. eivätkä myöskään voimistelu ja urheilu, johon on keskimäärin käytetty aikaa 65 tuntia oppilasta kohti, ja terveydenhoito, 17 tuntia oppilasta kohti.

Erikoiskursseilla on käsitelty mm. metsätyövälineiden kunnostamista ja metsätyötekniikkaa, ensiapua ja tapaturmantorjuntaa, räjähdysaineiden käyttöä, hevoshoittoa, esitystekniikkaa ja neuvottelutaitoa, retkelyjen järjestämistä, metsävakuutusta ja kulontorjuntaa, metsänjalostusta ja pankkiasianoppia.

Metsäopistojen menot olivat vuonna 1965 seuraavat:

I här nämnda medeltal ingår icke hushålls- och dejoureringsdagar o. dyl., ej heller gymnastik och idrott, för vilka använts i medeltal 65 timmar per elev, samt hälsovård, för vilken använts 17 timmar per elev.

Vid specialkurser har behandlats bl. a. istandsättande av skogsarbetsredskap och skogsarbetsteknik, förstahandshjälp och förebyggande av olycksfall, användning av sprängämnen, hästskötsel, framställningsteknik och underhandlingsförmåga, ordnande av exkursioner, skogsförsäkring och bekämpning av skogseldar, skogsförädling och banklära.

Forstinstitutens utgifter var år 1965 följande:

Palkkaukset — Löner:

mk

Viran- ja toimenhaltijat (johtajat, metsänhoitajat, opettajat, metsäteknikot, koneteknikot) — Tjänste- och befattningshavare (föreståndare, forstmästare, lärare, forsttekniker och maskintekniker)	537 264
Tuntiopettajat — Timlärare	2 134
Luennoitsijat — Föreläsare	6 335
Taloushenkilöstö — Hushållspersonal	219 573
Työnantajan sosiaaliturvamaksut — Socialskyddsavgifter som erläggas av arbetsgivaren	48 083
Harjoitustöiden ohjaamisesta yksityismetsissä (matka- ja päivärahat) — Föreläggande av övningsarbeten i privatskogar (reskostnader och dagtraktamenten)	5 814
Avustukset oppilaille korvauksena heidän työstään — Understöd åt elever för av dem i statsskogarna utfört arbete	18 894
Oppilasruokailu — Elevförplägning	216 340
Sekalaiset menot — Diverse utgifter	182 986
Yhteensä — Inalles	1 237 423

Metsäopistojen opettajat, joiden palkkausten suoritetaan opistojen määrärahoista, hoitavat opistojen harjoitushoitoalueiden metsätalouden ja suorittavat näissä hoitoalueissa alue- metsänhoitajan ja pääosaltaan myös avustavien metsänhoitajien tehtävät. Näin ollen metsäopistojen menoihin sisältyy myös hoitoalueiden hallintoon kuuluvia kuluja.

Metsäopistojen harjoitushoitoalueiden hallintoon ja hoitoon nähden viitataan myös osaston I luvussa 2 »Aluehallinto» sekä osastossa II »Valtionmetsät ja valtion metsätalous» esitettyihin tietoihin.

Sippolan metsäkoulu. Kymin osakeyhtiön ylläpitämä Sippolan metsäkoulu on metsähallituksen tarkastuksen alainen opetuksen osalta, koska metsähallitus on oikeuttanut koulun antamaan päästötodistuksen saaneille oppilaille metsäteknikon nimityksen. Koulussa oli 1. 9. 1964 alkaneella VIII metsäteknikkokurssilla 24 oppilasta.

Kurssitoiminta. Metsäopistojen toimesta järjestettiin kertomusvuonna viisi erilaista metsäkurssia. Kurun metsäopiston ja Hämeen maatalouskerhopiiriliiton yhteisesti Kurussa 22—27. 11. järjestämällä moottorisahaajakurssilla annettiin 10 oppilalle opetusta 43 tuntia. Pyörösahauskursseja toimeenpantiin yhteistoinnassa Suomen Kenttäsahojen Liitto ry:n kanssa seuraavasti: Rovaniemen metsäopistolla 9—18. 11. (osanottajia 17, opetustunteja 77) ja Tammelan metsäopistolla 22. 3.—14. 4. (osanottajia 18, opetustunteja 138). 18—27. 10. järjestettiin yhteistoinnassa Uudenmaan-Hämeen metsänhoitolautakunnan kanssa Tammelan metsäopistolla metsäkurssi Uudenmaan maamieskoulun 27 oppilalle. Kurssi käsitti yhteensä 70 opetustuntia. Yhteistoinnassa Etelä-Pohjanmaan metsänhoitolautakunnan kanssa järjestettiin Tuomarniemen metsäopistolla 5. 4.—12. 6. metsänomistajien metsäkurssi. Kurssilla oli läsnä 14 oppilasta ja opetusta annettiin 359 tuntia.

Kaikilla kurseilla opetuksesta on ollut vähintään puolet käytännön harjoitusta ja havaintopetusta sekä loput oppitunteja ja muuta tietopuolista opetusta.

Forstinstitutens lärare vilkas löner bestridas med institutens anslagsmedel, sköta skogshållningen i institutens övningsrevir och handhava i dessa revir revirforstmästarens och i huvudsak även biträdande forstmästarens äligganden. Sälunda ingår i forstinstitutens utgiftsstat även en del av revirförvaltningens utgifter.

Beträffande administrationen och skötseln av institutens övningsområden hänvisas till uppgifterna i avd. I, mom. 2, »Revirförvaltningen» och avd. II, »Statsskogarna och statens skogshållning».

Sippola forstskola. Den av Kymmene Ab upprätthållna Sippola forstskola står under forststyrelsens övervakning, eftersom forststyrelsen berättigat skolan att tilldela elever som absolverat slutexamen forstteknikertiteln. I skolan fanns vid den 1. 9. 1964 påbörjade VIII:de kursen inalles 24 elever.

Kursverksamhet. Forstinstitutens anordnade under berättelseåret fem olika skogskurser. Under den av Kuru forstinstitut i samråd med Hämeen maatalouskerhopiiriliitto anordnade motorsågarkursen undervisades 10 elever under 43 timmar. Fältsågskurser anordnades i samråd med Finska Fältsågsförbund rf. som följer: vid Rovaniemi forstinstitut den 9—18. 11 för 17 elever under 77 undervisningstimmar samt vid Tammela forstinstitut den 22. 3.—14. 4. för 18 elever under 138 undervisningstimmar. Den 18—27. 10. anordnades vid Tammela forstinstitut i samråd med Uusimaa-Häme skogsvårdsnämnd en skogskurs för 27 elever i Uusimaa lantmannaskola. Under kursen meddelades undervisning under 70 timmar. Vid Tuomarniemi forstinstitut anordnades den 5. 4.—12. 6. i samråd med Etelä-Pohjanmaa skogsvårdsnämnd en skogskurs för skogsägare. Elevantalet vid kursen var 14 och meddelades undervisning under 359 timmar.

Vid samtliga kurser har åtminstone hälften av undervisningen varit praktiska övningsarbeten och åskådningundervisning och resten lektioner och annan teoretisk undervisning.

Puutalousopisto

Metsäoppilaitoslain (141/64) tultua voimaan muuttui Kotkassa toimiva, vuonna 1921 Viipurissa toimintansa aloittanut Sahateollisuuskoulu valtionavustusta nauttineesta metsähallituksen valvonnan alaisesta yksityisluontoisesta oppilaitoksesta valtion omistamaksi Kotkan puutalousopistoksi. Tämä tapahtui 1. 3. 1965. Puutalousopistoa koskeva asetus (84/65) annettiin 19. 2. 1965. Asetuksen mukaan puutalousopistossa on sahaosasto, metsäosasto ja levyosasto.

Kaikkien osastojen kevätlukukausi alkoi kertomusvuonna 11. 1. ja päättyi 29. 4., sekä syyslukukausi alkoi 1. 9. ja päättyi 18. 12. Harjoitustöitä toimeenpantiin paitsi lukukausien aikana ns. viikkotyöpäivinä, metsäosaston I vuosikurssilla myös 15—27. 2. sekä II vuosikurssilla 11. 1.—27. 2., joina aikoina oppilaat suorittivat metsäteknologisia harjoitustöitä puutavaran teko- ja ajotyömailla. Metsäosaston I vuosikurssin oppilaat olivat uitossa 17. 5.—12. 6., metsänhoitoharjoittelussa 12—24. 7., tienrakennustöissä 15. 6.—9. 7., metsänleimauksessa 20—26. 8. ja kartoitustöissä 1—15. 9. Sahaosaston I vuosikurssin oppilaat työskentelivät sahoilla 17. 5.—31. 7. sekä leimauksessa 2—26. 8. Metsäosaston II vuosikurssin oppilaat suorittivat metsänparannusharjoittelunsa 15. 5.—6. 6., maa-kuljetusharjoittelunsa 5. 6.—8. 7., metsänhoidollisen retkeilyn 17—28. 7. sekä arvioimis-harjoittelunsa 1—15. 9. Kaikkien osastojen oppilaille pidettiin tietopuolisen opetuksen ohella lukukausien aikana myös käytännön harjoituksia opiston työsaleissa ja laboratorioissa.

Oppilaita opistossa oli kaikkiaan 144, joista sahaosastolla 50, metsäosastolla 50 ja levyosastolla 44. Päästötodistuksen sai sahaosastolta 25, metsäosastolta 25 sekä levyosastolta 22 oppilasta. Opistossa on ollut kuusi vakinaista opettajaa ja 37 tuntiopettajaa.

Tammikuussa 1966 alkaville opetusjaksoille oli 299 hakijaa, joista oppilaisiksi hyväksyttiin sahaosastolle 25, metsäosastolle 25 ja levyosastolle 20.

Puutalousopiston menot olivat kertomusvuoden aikana 282 127 mk, ja lukukausimaksuista kertyneet tulot 4 320 mk.

Metsäyöjohtajien ammattikoulutus

Maamme noin 4 000 pysyvässä työsuhteessa olevasta metsäyöjohtajasta vain kolmannes on saanut varsinaisen ammattikoulutuksen tehtävänsä. Pääasiassa tämä on tapahtunut metsäyhtiöiden ylläpitämässä kouluissa. Koska koulutettujen metsäyöjohtajien tarve on osoittautunut jatkuvasti lisääntyväksi, aloitettiin kertomusvuonna metsähallituksen toimesta yleinen metsä-

Trähushäällningsinstitut

Efter lagens om forstläröanstalter (141/64) ikraftträdande förvandlades sågindustriskolan i Kotka, som börjat sin verksamhet år 1921 i Viborg, från med statsmedel understödd läroanstalt av privat natur till statsägd trähushäällningsinstitut i Kotka. Detta skedde den 1. 3. 1965. Förordningen om trähushäällningsinstitut utfärdades den 19. 2. 1965. Enligt förordningen finns i trähushäällningsinstitutet en sågavdelning, en skogsavdelning och en skivavdelning.

Vårterminen för samtliga avdelningar började under berättelseåret den 11. 1. och avslutades den 29. 4. Höstterminen började den 1. 9. och avslutades den 18. 12. Övningsarbeten anordnades förutom under terminerna under s.k. veckoarbetsdagar, vid skogsavdelningens I:sta årskurs även den 15—27. 2., samt vid II:dra årskurs den 11. 1.—27. 2., under vilka tider eleverna utförde skogsteknologiska övningsarbeten på avverknings- och utsläpningsplatser. Skogsavdelningens I:sta årskurs elever var i flottningsarbeten den 17. 5.—12. 6., i skogsvårdsövningsarbeten den 12—24. 7., i vägbyggnadsarbeten den 15. 6.—9. 7., i stämplingsarbeten den 20—26. 8. och den 1—15. 9. i kartläggningensarbeten. Eleverna vid sågavdelningens I:sta årskurs arbetade vid sågverk den 17. 5.—31. 7., samt utförde stämplingsarbeten den 2—26. 8. Eleverna vid skogsavdelningens II:dra årskurs utförde sina skogsförbättringsarbeten den 15. 5.—6. 6., landtransportövningsarbeten den 5. 6.—8. 7., deltog i en skogsskötselkursen den 17—28. 7. samt utförde sina taxeringsövningsarbeten den 1—15. 9. I samband med den teoretiska undervisningen anordnades för eleverna vid samtliga avdelningar under terminerna även praktiska arbeten i skolans arbetssalar och laboratorier.

Institutet hade inalles 144 elever av vilka 50 var på sågavdelningen, 50 på skogsavdelningen och 44 på skivavdelningen. Från sågavdelningen dimitterades 25 elever, från skogsavdelningen 25 elever samt från skivavdelningen 22 elever. Institutet har haft sex ordinarie lärare och 37 timlärare.

Till de undervisningsperioder, som börjar i januari 1966 sökte inträde 299 aspiranter, av vilka 25 godkändes till sågavdelningen, 25 till skogsavdelningen samt 20 elever till skivavdelningen.

Trähushäällningsinstitutets utgifter var under berättelseåret 282 127 mk och inkomster 4 320 mk, som hopbragts av terminsavgifter.

Skogsarbetsledarnas yrkesutbildning

Endast en tredje del av den i arbetsförhållande stående stadigvarande skogsarbetsledarkontingenten har erhållit egentlig yrkesutbildning för sitt arbete. Huvudsakligast har denna skett vid av skogsbolag upprätthållna skolor. Eftersom behovet av utbildade skogsarbetsledare visat en kontinuerligt stigande tendens, startades under berättelseåret i uppdrag av forststyrelsen en

työnjohtajien ammattikoulutus, aluksi kokeilun luontoisena Tammelan metsäopiston kurssitiloissa. Metsätyönjohtajakouluun 1. kurssi alkoi 8. 11. 1965 ja päättyi 30. 9. 1966. Kouluun oli 218 hakijaa, joista 20 hyväksyttiin oppilaaksi ensimmäiselle opetusjaksolle. Opettajisto koostui kolmesta vakinaisesta opettajasta (johtaja, metsäteknikko ja metsätyönopettaja), kahdesta tuntiopettajasta sekä erikoisopettajista, jotka pitivät kurssveja ensiavussa ja tapaturmantorjunnassa sekä metsätyötekniikassa.

Kaikkiaan valmistui kertomusvuoden aikana maassamme metsäyhtiöiden ja metsänhoitolautakuntien kouluista 87 metsätyönjohtajaa.

Maatilametsätalouden harjoittajain koulutus

Metsäoppilaitoksista annetun lain (141/64) tultua voimaan kertomusvuoden alusta myös metsänomistajain metsäopetus sai lakisääteisen pohjan ja yhtenäiset suuntaviivat toiminnalleen. Metsänhoitolautakuntien omistamat kymmenen metsänhoitokouluun tai kurssikeskusta muuttuivat kertomusvuoden alussa lain tarkoittamiksi yksityisluontoisiksi metsäkouluiksi, jotka ovat metsähallituksen valvonnan ja tarkastuksen alaisia. Varsinaisena koulumuotoisena opetuksena on kouluissa lähinnä maatilametsätalouden harjoittajille tarkoitettu metsätalouden perusopetusjako, sekä kurssimuotoisena opetuksena mm. maatilametsätalouden metsätyönjohtajakurssit, hakkuu- ja metsänhoitotyökurssit, nuorison metsäkurssit ja metsäammattimiesten jatko- ja täydennyskoulutus.

Opetuksen ja oppilaiden määrät mainituissa kouluissa käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

Koulu — Skola	Koulumuotoinen opetus Undervisning av skolform			Kursstoiminta Kursverksamhet	
	Opetuspäiviä Undervisnings- dagar	Oppilasluku Elevantalet	Vastaava hakijamäärä Resp. antalet av aspiranter	Opetuspäiviä Undervisnings- dagar	Osanottajamäärä Deltagar- antalet
Etelä-Savon	187	24	45	40	273
Keski-Pohjanmaan	124	18	20	6	20
Lounais-Suomen	82	19	23	—	—
Onkamon	106	19	24	45	18
Pohjois-Savon	94	24	32	130	274
Saarijärven	106	30	59	104	77
Satakunnan	101	23	23	159	29
Selkolan	133	12	18	24	50
Syvälammin	64	20	31	229	275
Vallinkorvan	60	20	31	227	73
Yhteensä — Summa	1 057	209	306	964	1 089

Opetuspäiviksi on luettu kaikki koulun työkentelypäivät, jolloin ao. koulumuotoinen opetus tai kurssi on ollut käynnissä. Oppilaslukuun ja kurssien osanottajamääriin on sisällytetty kertomusvuoden aikana päättäneiden opetusjaksojen

allmän yrkesutbildning av skogsarbetsledare, i början dock mera i experimentsyfte i Tammela forstinstutts kurslokaliteter. Den första kursen i skogsarbetsledarskolan påbörjades den 8. 11. 1965 och beramas den att bli avslutad den 30. 9. 1966. 218 aspiranter sökte inträde i skolan och godkändes av dessa 20 för den första undervisningsperioden. Som lärare har fungerat tre ordinarie lärare (föreståndare, forsttekniker samt skogsarbetslärare), två timlärare samt speciallärare som höll kurser i förstahandshjälp och förebyggande av olycksfall samt i skogsarbetsteknik.

Under berättelseåret utbildades i vårt land i av skogsbolag och skogsvårdsnämnder ägda skolor inalles 87 skogsarbetsledare.

Skolning av idkare av hemmansskogbruk

Efter lagens om forstläröanstalter (141/64) ikraftträdande fr.o.m. från berättelseårets början skapades även lagstadgad grund och enhetliga riktlinjer för skogsägarnas skogsundervisningsverksamhet. De tio av skogsvårdsnämnder ägda skogsvårdsskolorna eller kurscentralerna förvandlades vid berättelseårets början till forstskolor av privat natur förutsatta i vederbörande lagen och står dessa under forststyrelsens övervakning och inspektion. Som egentlig undervisning av skolform i skolorna är en grundundervisningsperiod i skogsbruk avsedd närmast för idkare av hemmansskogbruk, samt undervisning i kursform avsedd för skogsarbetsledare inom hemmansskogbruk, kurser i avverkningsteknik och skogsskötsel, skogskurser för ungdomar samt fortsättnings- och kompletteringskurser för skogsyrkesmän.

Uppgifter om undervisning och elevantalet i sagda forstskolor framgår från följande tabell:

tai kurssien osanottajamäärät. Mihinkään taulukon lukuun ei sisälly tietoja metsähallituksen toimesta järjestetyistä metsätyökursseista. Nämä luvut on esitetty kohdassa »Metsätyön ammattiopetus».

Metsätyön ammattiopetus

Metsätyön ammattiopetusta on kertomusvuotena pyritty laajentamaan ja tehostamaan käytettävissä olevien koulutustilojen ja opettajavarojen sallimissa rajoissa.

Työtehoseuran opetuskeskuksessa Rajamäellä on metsähallituksen toimeksiannosta jatkettu metsätyöneuvojien peruskoulutusta. Heistä 24 sai päästötodistuksen vuonna 1965.

Vuoden aikana aloitettu kolmannen johtavien opettajien ryhmän, 11 metsänhoitajaa tai metsätekniikkaa, koulutus jatkui vuoden 1966 puolelle.

Hirvaan, Nikkarilan, Evon ja Kurun metsätyökoulut ovat edelleenkin toimineet metsäopistojen kurssitiloissa. Oppiaika näissä valtion metsätyökouluissa on 10 kuukautta ja lukuvuosi alkaa syyskuun alussa sekä päättyy kesäkuussa. Kuhunkin kouluun on voitu ottaa vain 20 oppilasta eli yhteensä 80 oppilasta 204 hakijasta. Metsätyökoulujen opetuksesta on luokkaopetusta noin viides osa muun toiminnan ollessa käytännön töitä ja työharjoitteluja niihin liittyvine havainto-opetustunteineen.

Kausiluontoisesti metsätöitä tekevän työvoiman kurssimuotoista opetusta on jatkettu kertomusvuoden aikana. Tammi-helmikuun vaihteessa 1965 päättyivät Etelä-Savon, Itä-Hämeen, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Lounais-Suomen, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Satakunnan metsänhoitolautakuntien metsäkouluissa metsähallituksen toimeksiannosta järjestetyt 4 kuukauden pituiset hakkuutyökurssit. Oppilasmäärä näillä kursseilla oli yhteensä 143. Nikkarilan metsätyökoulun toimesta järjestettiin A. Ahlström Oy:ltä vuokratussa Jyrkän metsäkoulussa Sonkajärvellä 2 kuukauden pituinen metsänhoito- ja metsänviljelytyökurssi. Vastaava ruotsinkielinen kurssi järjestettiin Tammsaaren hoitoalueen Saukonpirtin kämpällä Eura-joella.

Vakinaistuvan metsätyöntekijäkunnan kurssi-muotoisen täydennys- ja jatkokoulutuksen järjestämistä varten on maa jaettu kahteen alueeseen. Perä-Pohjolan ja Pohjanmaan piirikuntien muodostaman pohjoisen alueen keskuspaikkana on Hirvaan metsätyökoulu sekä Itä- ja Länsi-Suomen piirikuntien muodostaman eteläisen alueen Nikkarilan metsätyökoulu. Kertomusvuoden aikana on järjestetty 17 työmaakurssia, joihin on osallistunut yhteensä 277 oppilasta. Työmaakurssin pituus on ollut neljä viikkoa, jolloin kahden viikon koulumaista kurssijaksota on seurannut saman pituinen opetus varsinaisessa työssä.

Hirvaan metsätyökoulu järjesti yhteistyössä Kemijoen Uittoyhdistyksen kanssa Kemissä 4 viikon pituisen kurssin niputuskoneiden ja hinausmoottorien käyttäjille. Oppilaita oli kurssilla 35.

avslutade undervisningsperioder eller kurser. I tablåuppgifterna ingår ej några uppgifter om skogsarbetskurser som anordnats i uppdrag av forststyrelsen. För dessa uppgifter redogöres i punkt »Skoglig yrkesundervisning».

Skoglig yrkesundervisning

Skogsarbetsundervisningen har fortsättningsvis effektiviserats och utvidgats inom ramen av lärarkrafter samt skolningsplatser.

I uppdrag av forststyrelsen har i Rajamäki vid Arbeteffektivitetsföreningens undervisningscentral fortsatt med grundundervisning av skogsarbetsinstruktörer, av vilka 24 erhöill avgångsbetyg under år 1965.

Under år 1965 påbörjades den tredje ledande lärargruppens skolning med 11 forstmästare eller -tekniker och fortsatts den under år 1966.

Hirvas, Nikkarila, Evo och Kuru skogsarbetskolor har fortsättningsvis inhysts i respektive forstinstitutets lokaliteter. Lärotiden i dessa statliga skogsarbetskolor är tio månader med början i september och avslutning i juni. I var skola har godkänts 20 eller inalles 80 elever av 204 aspiranter. Av undervisningstiden användes c:a en femte del för lektioner och resten för övnings- och praktiska arbeten med till dem anknuten åskådningsundervisning.

Undervisning av kursform av den sesongartat arbetande arbetskraften har fortsatt under berättelseåret. Vid skiftet av januari—februari avslutades vid Etelä-Savo, Itä-Häme, Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Lounais-Suomi, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa och Satakunta skogsvårdsnämnders skogsskolor en fyra månaders kurs i virkesupphuggning arrangerad i uppdrag av forststyrelsen. Elevantalet var 143. I uppdrag av Nikkarila forstinstitut arrangerades vid av Oy A. Ahlström Ab. hyrda Jyrkkä skogsskola i Sonkajärvi en två månaders kurs i skogsvård och -kultivering. En motsvarande svenskspråkig kurs anordnades vid Saukonpirtti skogshärbärge i Ekenäs revir i Eurajoki.

För anordnande av kompletterings- och fortsättningsundervisning av kursform för den stabiliserande skogsarbetarkontingenten har landet indelats i två regioner. Nordliga distriktet och Österbotten bildar norra regionen med Hirvas skogsarbetskola som centralställe. Västra och Östra Finlands distrikt bildar södra regionen med Nikkarila skogsarbetskola som respektive centralställe. Under berättelseåret anordnades 17 arbetsplatskurser med 277 elever. Varje kurs varade i fyra veckor, varvid efter två veckors kursperiod av skolform har eleverna tilldelats undervisning i egentliga arbetet.

I samarbete med Kemijoki Flottningsförening anordnades vid Hirvas skogsarbetskola en fyra veckors kurs i användning av knipningsmaskin och bogseringsmotor med 35 elever. Likaså

Metsätraktorin kuljettajien 3 viikon pituinen kurssi järjestettiin Hirvaalla yhteistoiminnassa metsähallituksen hankintateknillisen toimiston kanssa.

Metsätyön teknillinen kehitys on nopeata, joten opettajien jatkuvaan täydennyskoulutukseen on kiinnitettävä suurta huomiota. Kertomusvuoden aikana opettajat osallistuivat yhteensä 17 eri koulutustilaisuuteen. Pääosa opetuksesta on kohdistunut metsätyöneuvojen jatkokoulutukseen.

Metsätyön ammattiopetuksen yhteenlaskettu oppilasmäärä kaikilla kertomusvuoden aikana järjestetyillä kursseilla oli 982 ja oppilaspäivien luku oli 34 500.

Edellä esitetyn opetustoiminnan lisäksi on jatkettu työmailla tapahtuvaa työntekijöiden henkilökohtaista työnopetusta. Pääpaino on edelleenkin ollut moottorisahan tuntemuksen ja huollon sekä työtekniikan opettamisessa. Myös metsänhoito- ja metsänviljelytöiden opetus on aloitettu. Työmaaneuvontaa annettiin yhteensä 2 500 työntekijälle.

Metsätyön ammattiopetukseen käytettiin kertomusvuonna valtion varoja 1.7 mmk.

4. Metsänparannustoiminta

Metsähallitukselle on määrätty tehtäviä sekä metsänparannuslain (423/57) että metsäojitus-työstä maksettavista palkkioista annetun lain toimeenpanossa (309/60). Metsähallitus tarkastaa ja hyväksyy keskusmetsäseurojen laatimat metsäojitus-, metsätie- ja metsityssuunnitelmat, jotka toteutetaan valtion tulo- ja menoarvioon sisältyvien metsänparannusvaroista myönnettävien lainojen ja avustusten turvin. Metsähallitus valvoo myös po. varojen käyttöä sekä hoitaa metsänparannuslainojen panttioikeutta koskevat asiat.

Kertomusvuonna käsiteltiin ja hyväksyttiin metsähallituksessa 1 890 metsänparannuslain mukaista suunnitelmaa, mitkä sisälsivät metsäojien tekoa 34 606 km, metsäteiden rakentamista 860 km ja metsitystöitä 4 254 hehtaarin alalla. Hankkeiden toteuttamiseen myönnettiin samalla tarvittavat laina- ja avustusvarat. Suunnitelmien kustannusarviot käsittivät lainoja 17 745 265 mk, raha-avustuksia 9 012 320 mk sekä avustuksia työnjohtoa ja työvälineitä varten 2 843 120 mk yhteensä siis metsänparannusvaroja 29 600 705 mk. Yhteissummasta tuli ojituksen osalle 21 455 940 mk, metsäteille 6 696 885 mk ja metsitykseen 1 447 880 mk.

Uusjaon yhteydessä toteutettaviin metsäojituksiin (1 543 km) metsähallitus myönsi avustuksia työnjohtoa ja työvälineitä varten 143 180 mk. Metsänparannuslainojen vakuudesta annetun lain edellyttämä ilmoitus ao. tuomiokunnan tuomarille tehtiin 13 586 tilasta.

anordnades i Hirvas i samarbete med forstförvaltningens byrå för utdrivningsteknik en tre veckors kurs för skogstraktorkörare.

Den snabba tekniska utvecklingen inom skogsarbetssektorn fordrar att lärarkåren fortfarande tilldelas kompletteringsundervisning. Under berättelseåret deltog lärarkåren i 17 olika skolningstillfällen. Huvuddelen av undervisningen var inriktad på fortsättningsskolning av skogsarbetsinstruktörer.

Det totala elevantalet under alla under berättelseåret anordnade skogsarbetskurser var 982 motsvarande 34 500 elevdagar.

Förutom ovannämnda undervisningsverksamhet har i arbetsplatser fortsatt med personlig arbetsundervisning av skogsarbetare. Huvudvikten har fortfarande legat i att undervisa i hantering och försörjning av motorsåg. Dessutom tilldelades undervisning i arbetsteknik samt i skogsvårds- och -kultiveringsarbeten. Arbetsplatsinstruktion tilldelades sammanlagt 2 500 arbetare.

Under berättelseåret användes statsmedel för skoglig yrkesundervisning inalles 1.7 mmk.

4. Skogsförbättringsverksamhet

Forststyrelsen har anbefallts åligganden beträffande utbetalning av premier enligt verkstälighetsförordningarna för både skogsförbättringslagen (423/57) samt lagen om premier för skogsdikning (309/60). Forststyrelsen granskar och godkänner av centralskogssällskapen uppgjorda skogsdiknings-, skogsvägsbyggen och besogningsplaner som förverkligas medels lån och understöd från skogsförbättringsanslag förutsatta i budgeten. Forststyrelsen övervakar även användning av skogsförbättringsmedel, samt handlar ärenden berörande pantförskrivning av skogsförbättringslån.

Under berättelseåret behandlades och godkändes i forststyrelsen 1 890 enligt skogsförbättringslagen uppgjorda projekt, vilka omfattade skogsdikning om 34 606 km, skogsvägar om 860 km samt besogningsarbeten på 4 254 ha. För projektens realiserande beviljades tillika lån och understöd. Projektens kostnadskalkylering omfattade lån om 17 745 265 mk, penning-understöd om 9 012 320 mk samt understöd för arbetsledning och arbetsredskap 2 843 120 mk eller inalles 29 600 705 mk skogsförbättringsmedel. Av den totala summan tillkom 21 455 940 mk för dikning, 6 696 885 mk för skogsvägar samt 1 447 880 mk för besogning.

För skogsdikningar (1 543 km) som realiserar i samband med nyskiftet beviljades forststyrelsen understöd för arbetsledning och arbetsredskap 143 180 mk. Anmälan till domsagans domare beträffande den enligt lagen förutsatta garantin för skogsförbättringslån, gjordes för 13 586 lägenheter.

Metsänparannustyönä kaivettiin kertomusvuonna ojaa 27 306 km, mikä vastaa 126 303 hehtaarin kuivatusta, rakennettiin metsäteitä 663 km, suoritettiin kylvöjä 756 ha, istutuksia 3 070 ha sekä tehtiin muita metsänhoitotöitä 1 434 ha:n alalla.

Metsäojitustyöstä maksettavista palkkioista annettun lain mukaan metsähallitus hyväksyy palkkiohakemukseen liittyvän, metsänhoitolautakunnan toimesta laaditun ojitussuunnitelman, milloin palkkion suuruus on yli 1 500 markkaa. Tällaisia palkkiohakemuksia hyväksyttiin metsähallituksessa kertomusvuonna 77 ja ne käsittivät ojaa 576 km. Palkkioiden yhteismäärä oli 242 241 mk.

Metsähallitus valvoo yllämainittujen tehtävien lisäksi myös työllisyysvaroilla yksityismetsissä suoritettavia taimikonhoitotöitä (risusavotta), joita kertomusvuonna tehtiin 37 789 ha:n alalla. Näihin töihin käytettiin valtion varoja 3 813 210 mk.

Metsänviljelyn edistämisestä 1 päivänä marraskuuta 1963 annetun lain (478/63) mukaisia metsänviljelysuunnitelmia hyväksyttiin kertomusvuonna 5 205 kpl. Niihin sisältyi istutusta 12 138 ha, kylvöä 3 293 ha sekä perusparannusluontoista taimikonhoitotyötä 1 050 ha. Suunnitelmista toteutettiin kokonaan 2 245 kpl ja osittain 700 kpl käsittäen ne työtuloksena istutus-alaa 5 063 ha, kylvöä 2 787 ha ja perusparannusluontoista taimikonhoitotyötä 266 ha. Metsänviljelylain mukaisia avustuksia maksettiin 816 526 markkaa.

Kaikkia edellämainittuja metsänparannustöitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot on esitetty Keskusmetsäseura Tapio ry:n ja Centralskogssällskapet Skogskultur rf:n vuosikertomuksissa.

5. Jäkälän ja puolukan viennin valvonta

Kertomusvuonna toimitettujen jäkäläerien tarkastusten (yht. 767) tulos oli seuraava:

Kosteata jäkälää puulaatikoissa esitettiin tarkastettavaksi 35 839 kokolaatikkoa ja 500 puolilaatikkoa. Edellisistä hyväksyttiin 34 227 kpl ja jälkimmäisistä kaikki 500 kpl. Kuivaa jäkälää kartonkilaatikoissa esitettiin tarkastettavaksi 301 934 puolilaatikkoa. Näistä hyväksyttiin 269 760 kpl.

Pääosa kertomusvuoden jäkälänviennistä on suuntautunut Länsi-Saksaan.

Maasta vietäväksi hyväksytyt laatikkopuolukat luokitellaan vientitarkastuksessa kolmeen laatuluokkaan: 1. erikoisen hyvät, 2. hyvät ja 3. säilykepuolukat. Kertomusvuonna toimitettujen tarkastusten (yht. 22) tulos oli seuraava:

Kokolaatikoita jätettiin tarkastettavaksi 12 130 kpl (303 250 kg). Näistä hyväksyttiin maasta vietäviksi 11 031 kpl (275 775 kg) ja hylättiin 1 099 kpl (27 475 kg). Hyväksytyistä laatikoista oli 86 % 1. luokan, 8 % 2. luokan ja 6 % 3. luokan puolukoita.

Jäkälän ja puolukan viennin virallisen valvonnan tarkoituksena on estää ala-arvoisen jäkälän ja puolukan maastavienti.

Som skogsförbättringsarbete grävdes under berättelseåret 27 306 km diken motsvarande torrläggning av 126 303 ha, byggdes 663 km skogsvägar, besådes 756 ha, planterades 3 070 ha samt utfördes skogsskötsel av olika slag på 1 434 ha.

Forststyrelsen godkänner enligt lagen om premier för skogsförbättringsarbeten premieansökan som bifogats av skogsvårdsnämnden uppgjort dikningsprojekt, ifall premiebeloppet överstiger 1 500 mk. Forststyrelsen godkände under berättelseåret 77 sådana premieansökningar omfattande 576 km diken. Det totala premiebeloppet uppgick till 242 241 mk.

Förutom ovannämnda åligganden övervakar forststyrelsen dessutom, av med arbetslöshetsanslag utförda skogsskötselarbeten i plantbestånd i privatskogar (»risusavotta») som utfördes under berättelseåret på 37 789 ha. För dessa arbeten användes 3 813 210 mk statsmedel.

Kultiveringsförslag uppgjorda enligt lagen om befrämjande av kultivering från den 1. 11. 1963 (478/163) godkändes 5 205 st. under berättelseåret. I dessa ingick 12 138 ha plantering, 3 293 ha sådd samt 1 050 ha skötselåtgärder av grundförbättringskaraktär i plantbestånd. Av förslagen hann man realisera totalt 2 245 st samt delvis 700 st omfattande som arbetsresultat en planteringsareal om 5 063 ha, 2 787 ha sådd samt 266 ha skötselåtgärder av grundförbättringskaraktär i plantbestånd. Understöd förutsatta i kultiveringslagen utbetalades 816 526 mk.

För alla ovannämnda skogsförbättringsarbeten redogöres detaljerat i Keskusmetsäseura Tapio ry:s och Centralskogssällskapet Skogskultur rf:s årsberättelser.

5. Övervakning av lav- och lingonexport

Resultatet av under berättelseåret utförda granskningar av lav-partier (in. 767) var följande:

Av fuktig lav i trälådor inlämnades till granskning 35 839 halv-lådor och 500 halv-lådor. Av de förstnämnda godkändes 34 227 st. och av de senare samtliga 500 st. Av torr lav i kartonger inlämnades till granskning 301 934 halv-lådor. Av dessa godkändes 269 760 st.

Exporten av lav har under berättelseåret till största delen skett till Västra-Tyskland.

För export godkända lādådon sorterar vid kontrollen i tre kvalitetsklasser 1) extragoda, 2) goda och 3) konserveringslingon. Resultatet av den under berättelseåret utförda kontrollen (in. 22) var följande:

Halv-lådor inlämnades till granskning 12 130 st. (303 250 kg). Av dessa godkändes för export 11 031 st. (275 775 kg) och 1 099 st. (27 475 kg) underkändes. Av de godkända lādådon var 86 % av 1-klass, 8 % av 2-klass och 6 % av 3-klass.

Avsikten med den officiella kontrollen är att förhindra utförseln av underhållig lav och exportodugliga lingon.

6. Kulonvartiointi

Tehokkaan metsäpalojen tähyttämisen ja tiedottamisen aikaansaamiseksi on valtion mailla olevien kulonvartiointitornien lisäksi vuodesta 1961 lukien rakennettu suomenkielisten metsänhoitolautakuntien alueille, lähinnä yksityismetsiä varten, kertomusvuoden loppuun mennessä kaikkiaan 33 kulonvartiointitornia. Kulonvartiointia suoritettiin valtion määrärahan turvin yhteensä 41 kulonvartiointitornissa ja -tähytyspaikassa sekä Lounais-Suomessa myös lentokonetähytystenä. Tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen osoitettua määrärahaa käytettiin 64 226 mk.

7. Yleinen kuljetuspolitiikka, metsätalouden edun valvominen kuljetus-, tie- ja vesiasioissa

Metsähallituksen tehtäviin kuuluu yleisen kuljetuspolitiikan seuraaminen metsätalouden kannalta ja siihen liittyvien lausuntojen antaminen eri valtion viranomaisille sekä kuljetuskysymyksiin liittyvien tutkimusten ja kannattavuuslaskelmien teko.

Metsätalouden edun valvontatehtävistä huolehtii metsähallituksen insinööriosasto lähettämällä asiamiehen uitto- ja muihin vesistön hyväksikäyttöä koskeviin katselmuksiin, antamalla lausuntoja, tekemällä muistutuksia ja valituksia vesilain ja tielakien edellyttämällä tavalla. Eri-laisia tehtäviä on kertomusvuonna ollut seuraavasti:

Asiamies- ja toimitusmääräyksiä — Ombuds- och förrättningsförordnanden	132
Lausuntoja — Utlåtanden	99
Valituksia — Reklamationer	4
Muistutuksia vesioikeuksille — Anmärkningar till vattendomstolar	55
Paikallistiealoitteita — Lokalvägförslag	2

Insinööriosasto määrittelee metsähallituksen osuuden niihin yksityisiin teihin, joiden vaikutuspiirissä on valtion maita ja käsittelee tieosakkuudesta johtuvat määräraha-asiat. Metsähallitus on osakkaana 843 yksityistiessä, joita koskevien tiemaksujen suorittamiseen myönnettiin kertomusvuonna määrärahaa 63 000 markkaa.

8. Vesilain mukainen uitonvalvonta ja uittoväyläkatselmuksset

Metsähallituksen insinööriosaston uitonvalvonta- ja katselmustoimiston tehtäviin kuuluu: vesilain ja sen nojalla annettujen uitto- ja koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen yleinen valvonta, uittosääntöjä koskevien muutosten vireillepano, uittoväyläkatselmusten suorittaminen, toimitusinsinöörien ja avustavien insinöörien määrääminen vesilain mukaisiin uittokatselmuksiin ja avustavien insinöörien luovuttaminen vesi-

6. Skogsbrandsövervakning

För ernående av effektiv observation och av rapportering om skogsbränder har som komplettering till å statsens marker redan befintliga observationstorn, å de finskråkiga skogsvårdsnämndernas områden och närmast för privatskogarnas del, fr.o.m. år 1961 till berättelseårets slut uppförts 33 vakt-torn. Skogsbrandsövervakning utfördes under statsanslagets hägn inalles i 41 vakt-torn och observationsställen. I sydvästra Finland utfördes den även luftledes. För detta ändamål användes 64 226 mk av anslag förutsatt i budgeten.

7. Allmän transportpolitik, övervakning av skogshushållningsintressen i transport-, väg- och vattenfrågor

Till forststyrelsens åligganden hör att följa med den allmänna transportpolitiken med hänsyn till skogshushållningen och givande dessa frågor berörande utlåtanden till olika statliga instanser, samt att utföra undersökningar och uppgöra räntabilitetskalkyler beträffande transportfrågor.

Övervakningen av skogshushållningsintressen handhaves av forststyrelsens ingenjörsavdelning, som sänder ombud till syneförrättningar rörande vattendrags utnyttjande för flottning och andra ändamål, ger utlåtanden, gör anmärkningar och inlämnar besvär enligt bestämmelserna i vatten- och väglagarna. Under berättelseåret har uppgifter av olika slag utförts som följer:

Ingenjörsavdelningen definierar forststyrelsens andel i de privatvägar inom vilkas verkningskrets det finns statsmark samt behandlar av vägdelaktighet härlydande anslagsärendena. Forststyrelsen har andel i 843 privatvägar, för vilkas forststyrelsen tillhöriga andelar under berättelseåret beviljades anslag om 63 000 mk.

8. Flottningsövervakning och flottledssyneförrättningar enligt vattenlagen

Byrån vid flottningsövervakning och syneförrättningar vid forststyrelsens ingenjörsavdelning ålägges: allmän övervakning av efterlevnaden av vattenlagen och bestämmelserna däri, anhängiggörande av förändringar i flottningsstadgar, verkställande av flottledssyneförrättningar, förordnande av förrättande och biträdande ingenjörer till övriga syneförrättningar enligt vattenlagen, slutförande av syner,

lain mukaisesti muihin katselmustoimituksiin, lopputarkastusten pitäminen, asiantuntija- ja virka-avun antaminen uittoa koskeissa asioissa muille viranomaisille, uittoyhdistysten ohjesääntöjä koskevien asioiden käsittely, valtiolle vesilain mukaan kuuluvan uittoväyläomaisuuden hallinnasta ja hoidosta huolehtiminen, uittoyhdistysten lakkauttamiseen ja syntymiseen liittyvien asioiden käsittely sekä uittosääntöarkiston hoitaminen ja uittosääntöjen painattaminen ja myynti. Erilaisia tehtäviä on kertomusvuonna ollut seuraavasti:

Uittoväyläkatselmuksia oli vireillä kertomusvuoden päätyessä	58
Uittoväyläkatselmuksia valmistui kertomusvuoden aikana	3
Uittoväyläkatselmuksia lopetettiin muuten	4
Uittoväyläkatselmuksiin liittyviä kokouksia ja tarkastuksia	4
Uitonvalvonta-asioiden käsittelyjä	35
Uusia uittosääntöjä painettiin	8
Vanhon uittosääntöjen uusia painoksia otettiin	49

Käsittelyn alaisia vesiasioita on ollut kaikkiaan 802 kpl. Kertomusvuonna on käsitelty 247 vesioikeuden päätöstä. Tärkeimmät vesiasiat ovat olleet voimalaitos- ja säännöstelyhankkeet Kemi- ja Iijoen vesistöissä, Kalkkisten kanavan rakentaminen Kymijoen vesistöön ja Kuurnan uittosulun rakentaminen Pielisjokeen. Lokan-Porttipahdan uittotoimikunta, jonka puheenjohtajana on toiminut kuljetustaloudellisen toimiston toimistopäällikkö ja sihteerinä saman toimiston metsänhoitaja, on saanut työnsä päätökseen. Puutavaran kuljetuksia koskevia kannattavuuslaskelmia on lisäksi suoritettu useilla pääuittoväylillämme.

givande av expertishjälp och handräckning i vattenfrågor till andra instanser, behandlande av flottsrensanden beträffande flottsrensningars flottsrensstadgar, sörjande av förvaltningen och omvårdnaden av staten enligt vattenlagen tillhörig egendom för flottsrensändamål, handhavande av ärenden vid grundande eller upphävande av flottsrensningar, handhavande av flottsrensstadgararkivet samt tryckning och försäljning av flottsrensstadgar. Under berättelseåret har uppgifter av olika slag utförts som följer:

Anhängiggjorda flottsrensningens förrättningar vid utgången av år 1965	58
Genomförda flottsrensningens förrättningar	3
Slutförda flottsrensningens förrättningar	4
Möten och inspektioner vid flottsrensningens förrättningar	4
Behandlande av ärenden vid flottsrensöversvakning	35
Nya flottsrensstadgar trycktes	8
Nya upplagor av gamla flottsrensstadgar togs	49

Under behandling stående vattenärenden har funnits inalles 802 st. Under berättelseåret har behandlats 247 utslag från vattendomstolen. De viktigaste vattenärendena har omfattat planer för utbyggande av kraftverk i samt reglering av Kemi- och Iijoki vattendrag, utbyggande av Kalkkinen kanal i Kymmene vattendrag samt Kuurna spardammsbygge i Pielinen älv. Lokka-Porttipahta flottsrenskommitté med byråchef i transportpolitiska byrån som ordförande samt med forstmästare i samma byrå som sekreterare har slutfört sitt arbete. Dessutom har räntabilitetskalkyler utförts beträffande virkestransport vid flere av våra huvudflottleder.

IV. Metsähallinnon tulot ja menot

Metsähallituksen virallisiin tilinpäätöksiin perustuen esitetään seuraavat yhdistelmät tuloista ja menoista. Niitä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että siirtomäärärahat eivät aina tule käytetyiksi todellisuudessa sinä vuonna, jolloin ne esiintyvät tulo- ja menoarviossa sekä tilinpäätöksessä. Niinpä kertomusvuonna metsähallituksella oli käytettävissään vuodelta 1964 siirtyneitä määrärahoja 6 946 561 mk ja vuodelle 1966 siirtyi tilinpäätökseen jo otettuja määrärahoja 18 419 007 mk. Seuraavassa on lueteltu ne siirtomäärärahojen käytöt, jotka huomattavimmin poikkeavat jäljempänä olevan yhdistelmän tilinpäätöksen mukaisista määristä. Kertomusvuonna on käytetty valtion metsien metsänhoitotoihin 10 545 700 mk, kuljetussuhteiden parantamiseen 3 320 700 mk, metsätyömaiden perushankintoihin 2 638 400 mk, metsäkoulujen rakennustöiden ja kalustonhankintojen avustuksiin 1 381 300 mk, metsätyömiesten koulutukseen 1 699 800 mk, yleisiin uittoväylätöihin 1 640 600 mk, taimitarhojen ja siemenviljelmien perustamiseen 1 096 000 mk sekä metsäoppilaitosten rakennustöihin ja kalustohankintoihin 105 200 mk.

IV. Forstförvaltningens inkomster och utgifter

Följande sammandrag beträffande inkomster och utgifter har uppgjorts enligt forststyrelsens officiella bokslut. Vid granskning av desamma bör iakttagas att reservationsanslag inte alltid bli använda under det år de förekomma i budgeten och bokslutet. Sålunda under berättelseåret forststyrelsens disponerade medel utgjorde 6 946 561 mk från år 1964 och till år 1966 överfördes 18 419 007 mk, som redan omfattats i årets bokslut. I följande avsnitt har uppräknats de mängder reservationsanslag, som mest avsevärt avvika från de belopp i uppställningen som upptecknats enligt bokslutet. Under berättelseåret har för skogsskötselarbeten i statsskogarna använts 10 545 700 mk, för förbättrande av transportförhållandena 3 320 700 mk, för skogsarbetsplatsernas grundanskaffningar 2 638 400 mk, för bidrag av skogsskolornas byggnadsarbeten och inventarieanskaffning 1 381 300 mk, för skolning av skogsarbetare 1 699 800 mk, för allmänna flottledsarbeten 1 640 600 mk, för grundande av plantskolor och fröodlingar 1 096 000 mk samt för skogsläroanstalternas byggnadsarbeten och inventarieanskaffning 105 200 mk.

1. Valtion metsätalous — Statens skogshushållning

Valtionmetsien tulot: — Inkomster av statsskogarna:

	1 000 mk
Tulot pystymetsän myynnistä — Inkomster av ståndsogsförsäljning	12 198.5
Hankintatulot — Inkomster av leveransvirkesförsäljning	164 378.7
Sekalaiset tulot — Diverse inkomster	2 862.9
Tulot metsähallituksen työkonoiden käyttämisestä — Inkomster av användning av forststyrelsens arbetsmaskiner	3 365.0
Yhteensä — Summa	182 805.1

Valtionmetsien menot: — Utgifter för statsskogarna:

Metsähallitus: — Forststyrelsen:

Palkkausmenot ja matkakustannukset — Avlöningar och resekostnader	1 735.0
Eläkkeet — Pensioner	321.2
Muut menot — Övriga utgifter	399.5
Yhteensä — Summa	2 455.7

Aluehallinto: — Revirförvaltningen:

Palkkausmenot ja matkakustannukset — Avlöningar och resekostnader	10 634.2
Eläkkeet — Pensioner	2 539.8
Tapaturmakorvaukset — Skadestånd för olycksfall	828.8
Verot — Skatter	6 126.6
Metsätalouden tarkastus — Skogshushållningsrevisionsutgifter	189.2
Kiinteistöjen korjaus ja kunnossapito — Reparation och underhåll av fastigheter	400.0

	1 000 mk
Teiden ja uittoväylien kunnossapito — Underhåll av vägar och flottleder	710.3
Metsänhoitotyöt — Skogsskötselarbeten	12 000.0
Leimaus ja luovutus — Stämpling och utleverering	1 082.2
Hakkuunvalvonta — Hyggesbevakning	169.7
Puutavaran hankinta (liiketoiminta) — Anskaffning av leveransvirke (affärsverksamhet)	94 144.8
Muut menot — Övriga utgifter	1 485.5
Kuoletukset — Amorteringar	1 027.1
Raskaan kaluston käyttökustannukset — Driftkostnader för maskinparken	3 362.7
Yhteensä — Summa	134 700.9
Menot yhteensä — Summa utgifter	137 156.6

Valtion metsätalouden ylijäämä on ollut seuraava: Vinst av statens skogshushållning har varit följande:

	1 000 mk
Tulot — Inkomster	182 805.1
Menot — Utgifter	137 156.6
Ylijäämä — Vinst	45 648.5

Valtion metsätalouden pääomamenot — Kapitalutgifter i statens skogshushållning

	1 000 mk
Maiden ostaminen metsätaloutta varten (sisältää 15 Pl II:1 momentilta maksetun 467 100 mk) — För inköp av jord för skogshushållningen (innefattar 467 100 mk utbetalad från 15. Ht. II:1)	567.1
Peruskuivatukset ja perusmetsitykset — Grundtorrläggning och grundbeskogning	5 000.0
Valtion huonerakennustyöt sekä kaluston hankinta — Statens byggnadsverksamhet samt inventarieanskaffning	980.0
Kuljetussuhteiden parantaminen — För förbättrande av transportförhållanden	4 000.0
Metsätyömaiden perushankinnat — Skogsarbetsplatsernas grundanskaffningar	3 500.0
Tuloa tuottavat pääomamenot työllisyyden turvaamiseksi — Inkomstbringande kapitalutgifter för tryggnad av sysselsättning	6 791.1
Yhteensä — Summa	20 838.2

2. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous — Den allmänna forstförvaltningen samt den privata skogshushållningen

Hallinto- ja avustusmenot: — Förvaltnings- och understöds-kostnader:

	1 000 mk
Hallintomenot — Förvaltningskostnader	533.7
Asutustoiminta ja maankäyttömenot — För kolonisation och statsjordarnas disposition	1 730.0
Avustukset keskusmetsäseuroille ja metsänhoitolautakunnille — Understöd åt centralskogssällskapen och skogsvårdsnämnderna	8 763.2
Avustukset metsäkouluille rakennustöihin ja kaluston hankintaan — Understöd för byggnadsarbeten samt för anskaffning av inventarier till forstskolor	970.0
Yksityismetsien metsänhoito- ja metsänparannustyöt — Skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten i privata skogar	21 819.9
Työtehoseuran avustaminen — Understöd åt Arbetseffektivitetsföreningen	207.2
Metsänjalostussäätiön avustaminen — Understöd åt stiftelsen för skogs-trädsförädling	208.6
Muut yleiset menot — Övriga allmänna omkostnader	862.6
Yhteensä — Summa	35 095.2

Metsäopetusmenot: — Utgifter för den forstliga undervisningen

	1 000 mk
Valtion metsäoppilaitokset (teknikkokoulutus) — Statliga forstläroanstalter (teknikerskolning)	1 467.1
Yksityiset metsäoppilaitokset (metsäkoulut) — Privata forstläroanstalter (forstskolor)	827.7
Metsätyömiesten koulutus — Skolning av skogsarbetare	2 350.0
Muut opetusmenot — Övriga undervisningsutgifter	206.7
Yhteensä — Summa	4 851.5

Pääomamenot: — Kapitalutgifter:

Lainat metsänparannustöihin — Lån för skogsförbättringsarbeten	13 100.0
Metsätyökoulujen rakennustyöt — Skogsarbetskolornas byggnadsarbeten	400.0
Yleiset uittoväylätyöt — Allmänna flottledsarbeten	2 250.0
Taimitarhojen ja siemenviljelmien perustaminen — Grundande av plantskolor och fröodlingar	5 300.0
Metsäoppilaitosten rakennustyöt ja kalustohankinnat — Skogsläroanstalternas byggnadsarbeten och anskaffning av inventarier	650.0
Tuloa tuottamattomat pääomamenot työllisyyden turvaamiseksi — Icke inkomstbringande kapitalutgifter för tryggande av sysselsättning	7 991.5
Yhteensä — Summa	29 691.5

Pääomaluontoiset ja muut yleiseen metsähallintoon kuuluvat tulot — Inkomster av kapitalkaraktär och övriga inkomster som hänföra sig till den allmänna skogshushållningen..... 1 688.3

Report on the activity of the State Board of Forestry in 1965

I. Forest Administration

1. State Board of Forestry

The organisational basis and the working methods of the State Board of Forestry are laid down in the Forest Administration Act of 1921 and in the Cabinet Decree on the Rules and Regulations for the Forest Administration, of 1922, as subsequently amended.

2. Local Administration

The State Lands under the supervision of the State Board of Forestry are divided into the following four regions: North Finland Region (3 inspectional sub-regions with 19 districts), Ostrobothnia Region (3 inspectional sub-regions with 20 districts), West Finland Region (3 inspectional sub-regions with 17 districts), and East Finland Region (2 inspectional subregions with 12 districts). There are altogether 68 districts including 7 ranger institute districts and the training district of the University of Helsinki.

3. Employees

There are 905 permanently employed civil servants in the State Forest Administration. Of these, 151 are working in the central office and 754 in regional and district positions. In addition, the Board employed under private agreement about 400—500 foremen; their salaries were paid from so-called work grants.

4. Technical Training of Employees

In the report year, 44 separate courses with 1 187 persons attending were conducted. 7 of them took place at the Forest Administration's Training Centre at Hirvas near Rovaniemi (North Finland) and 37 elsewhere in the country. Also excursions to the Centre were organized. Several short courses and other professional meetings were arranged in different parts of the country.

Technical training of employees has constantly increased and intensified. It includes also information service which is mainly intended for the men in the field.

5. Encouragement of Initiative

Special policy for encouraging initiative in the State Board of Forestry was started in 1953. Nine suggestions were submitted in 1965, three of which were prized.

6. Research

One of the main duties of the Logging Office of the Forest Administration is to study problems in the field of rationalization and mechanization of logging. The Office carried out five different experiments and studies to be published. In addition, many-sided experimental work was carried on in the forest regions.

II. State Forests and State Forestry

1. Area

The area of the State Forests is presented in the table on page 15. Of the total land area of the State Forests (8 404 731 ha) 69.9 per cent, or 5 877 576 ha, were managed for timber production.

2. Forest Inventories and Forest Management Planning

Revisions of forest management plans and timber inventories were completed in 5 districts. The work was under process in 11 districts.

Forest management planning for districts is carried on by specially trained foresters under supervision of the Department Forest Management Planning and its regional offices.

3. Business Activity

The State Board of Forestry sells timber both on the stump for cutting by the buyer, and on a delivery basis. In the latter case the Board itself takes care of logging and delivers the prepared timber to the buyer. Saw log sales by delivery have stayed on an average level compared with previous years, but the corresponding cordwood sales have decreased. In 1965, saw log sales by delivery made up 83 per cent, and the corresponding cordwood sales were 80 per cent of all sales.

Delivery Sales

Logging operations for delivery sales were carried out in all districts. They were directed by district foresters and were additionally supervised by totally eight logging foresters in the region offices.

During the report year, labour supply was good, but the weather conditions were worse than average. Wages in logging and floating operations went up about 5 per cent.

The State Board of Forestry still exported timber to different countries, but the amounts were rapidly declining. In total, the export consisted of 250 000 cu.ft. of large-sized timber and 26 000 cu.m. of cordwood.

The amounts of timber delivered and other delivery products are presented on page 22.

Amounts and Prices of Timber Delivered

The table on pages 24—25 reveals the amounts of timber delivered and the corresponding stumpage prices.

Total Cut and Net Income

The table on pages 28—31 shows the amounts of timber cut and the corresponding net income in 1965 by districts, inspectional sub-regions, regions, and as an average for the whole country. The cut was calculated by converting the amounts delivered into cubic meters, solid measure, without bark, and adding the estimated amounts of logging waste. The last mentioned comprises the logging waste proper, small-sized wood from cleanings and thinnings, and other classes of non-merchantable wood. The amount of logging waste depends on marketing conditions in different districts and vary in the regions as follows: North Finland 22—44 %, Ostrobothnia 13—27 % West Finland 9—19 %, and East Finland 9—22 %. In calculating the net income in marks per hectare only the area of productive woodland under commercial management has been taken into account.

4. Improvement of Traffic and Transportation Conditions

Machinery

Activity in this field consists of the acquisition of different working machines, their use and its supervision. The machines owned by the Board were in operation totally 87 207 hours during the report year. In addition, several independent contractors were used.

Road Work

In the State Forests road work is carried on, under the supervision of the Engineering Depart-

ment, by Regional Engineering Departments, district foresters, and, in some cases, by foresters working mainly in drainage operations.

Road construction and maintenance is presented in the table on page 33.

Floatway Construction

Floatway construction has been carried on almost solely by the Department on Engineering. The cost of floating facilities and floatway construction and maintenance was totally 9.77 million marks.

5. Silviculture

Acquisition of Seeds and Plants

In the report year, a total of 155 000 kg of cones were obtained which yielded totally 4 810 kg of seed. The cost acquisition of the seed material was 274 400 marks.

During the last decade, the production of planting material has been increasingly concentrated to large central nurseries operated on regional basis. In addition, many districts still have their own nurseries mainly for local use.

Information on the nurseries is presented in the table on page 34.

Regeneration and Tending of Forests

Information on the preparation of logged areas for regeneration, as well as other silvicultural measures are given in the table on page 35. The table reveals only the work costs; the value of seed and plant material used in artificial regeneration are presented separately in the table on page 36.

In addition to the activities presented in the tables referred above, totally 7 848 ha of forest lands were fertilized of which mineral soils make up to 2 082 ha.

Forest Tree Breeding

In co-operation with the Foundation of Forest Tree Breeding, 1 123 elite trees have been marked and registreted in the State Lands under the Board. For collection of seed of good genetic origin, 126 elite stands covering an area of 2 433 ha have been selected. There are now 79 seed orchards, totally 945 ha in area.

Cutting Methods

The aim of the cutting-method reports is to find out the size of forest area treated with different cutting methods. Cuttings are divided into two main categories: regeneration cuttings and intermediate cuttings. In the cutting year 1965—1966, an area of 60 675 ha was cut for regeneration, while intermediate cuttings were applied to 19 584 ha of forest land.

6. Forest Drainage

The total length of ditches dug in 1965 was 9 850 km. Of this amount, 9 643 km, or 98 per cent, was accomplished by machine (plowing, digging-machine, *etc.*), 130 km by blasting methods, and 77 km manually. Information on drainage work is given in the table on page 39.

In the report year, an area of 5 766 ha of peat lands was fertilized at the total cost of 927 661 marks.

Forest drainage is carried on by the Forest Drainage Department, divided into 4 regions.

7. Forest Damage

In 1965, 29 forest fires occurred in the State Forests. The table on page 40 gives the amount of fires, the area burnt, damage, and costs of fire-fighting and prevention.

The causes of forest fires are presented in the table on page 41.

Storm damages were reported in 6 districts. The value of the damage totalled appr. 10 000 marks.

No snow damage was reported.

Elk damage, in 2 districts, was slight, totalling about 5 000 marks.

Insect damage was reported in two districts.

No frost damage was reported.

Timber was stolen in 4 cases, totalling 31 cu.m.

8. Labour Force

Information on the labour force employed by the State Board of Forestry are presented in the tables on pages 43—44. There has been some changes in the construction of the tables compared with previous years. The amount of the labour force is now reported straight in work days. Information on foremen and their assistants are included in the figures on a special column. The work statistics of hauliers with horse are not any more given separately; instead the independent contractors and their earnings are listed.

The average daily earnings of men are given in the table on page 44.

Accidents

Totally 2 149 accidents 2 of which led to death were reported in 1965. Because of accidents and sicknesses totally 63 012 work days were lost during the report year (Every case of death = 6 000 work days).

9. Land Settlement

The Settlement Act (332/36) was repealed by the Land Use Act (353/58), effective from the beginning of 1959. It has been the principal land settlement law from that year on.

In the report year, the State surrendered for settlement purposes 71 231 ha land and 739 ha water.

In accordance with different laws, totally 2 702 405 ha of land and 46 402 ha of water has been taken from the State for settlement purposes. The table on pages 50—51 gives detailed information on the areas requisitioned for settlement.

Renting of State Land

In 1965, 397 farms, dwelling sites, and other land lots, totalling 17 008 ha, were leased. At the end of the report year, there were 5 205 lots under different kinds of lease, making up a total of 146 617 ha. The total rent was 498 394 marks.

Land Surrendered for Purposes other than Settlement

In the report year, the Ministry of Agriculture authorized the Board of Forestry to sell State Land 17 lots with a total area of 10 ha, and to transfer 7 lots with a total area of 123 ha under other State Boards.

10. Official Residences for Forestry Personnel

At the end of the report year, there were totally 335 official residences for forestry personnel. During the year 1965, 2 residence buildings were completed.

11. Land Coming under the State Board of Forestry

In the report year, the Ministry of Agriculture authorized the State Board of Forestry to buy 3 holdings with a total area of 98 ha. In addition, a total of 1 168 ha was transferred from other State Ministries and Boards under the State Board of Forestry.

12. Grazing on State Lands

In 1965, totally 142 666 of domestic animals were grazed on State Lands. Of these, 322 were horses, 1 911 full-grown cattle, 323 young cattle, 374 lambs, and 139 736 over one-year-old reindeers. A total of 55 600 marks was paid for grazing privileges and rights.

13. Game Management and Hunting

In 1965, 6 106 hunting rights and licences were leased. On State Domains, 2 696 licences were granted for shooting elks. Of these, 1 608, or 60 per cent, were killed in the report year (820 bucks, 724 does, and 64 calves). Income from all hunting licences amounted to 298 400 marks.

14. Fish Management and Fishing

In 1965, 27 305 fishing licences were granted and 215 fishing rights were leased. The total income from these was 216 700 marks. Fish was planted as follows: 21 986 000 whitefish and 372 800 other salmonoid fishes.

15. Nature Conservation and Protection

In 1965, a total area of 3 044 ha was established as special nature conservation areas. Of these, 1 433 were virgin forests and 1 611 ha park-forests.

16. Camping

Camping is a form of holiday making which is becoming ever more popular. The State Board of Forestry has found it justifiable to establish and maintain special camping areas. They numbered 42 by the end of the report year, having a total area of 142 ha.

17. Taxation of State Forestry

In the report year, the State Board of Forestry paid a total of 6.13 million marks in taxes as follows: 5.28 million marks in communal taxes, 0.48 million marks in ecclesiastical taxes, 0.07 million marks in Assessment Unit payments, and 0.30 million marks in forest management fees to local forestry associations.

III. Activities outside State Forestry Supervised by the State Board of Forestry.

1. Jointly-owned Forests

By the end of 1965, there were under the supervision of the State Board of Forestry 29 jointly-owned forests with an area of 250 980 ha. District Forestry Boards advise on the management and utilization of these forests.

2. Promotion and Supervision of Private Forestry

The enforcement of the Private Forest Act of 1 928 is the responsibility of District Forestry Boards under the State Board of Forestry. It is also the task of the District Forestry Boards to promote private forestry in general. The Central Forestry Associations, Tapio and Skogskultur, function as connecting links between District Forestry Boards and as central agencies for the promotion of private forestry, the former in Finnish-speaking areas and the latter in Swedish-speaking areas of Finland.

3. Forestry Education

The Law of Educational Institutes in Forestry (141/64) came into effect from the beginning of the report year. At the same time it repealed the Law of Forestry Schools (37/22) from 1 922. The State operated ranger schools were re-named as ranger institutes and 10 private forest schools or training centres became official forest schools. The Statute Concerning Ranger Institutes (83/65) was given 19. 2. 1965.

In the report year, there were 7 ranger institutes working, one of which was for Swedish-speaking students. The institute of Kuru acts as «normal» ranger institute where graduate foresters who look forward to become teachers in the field of forestry get practical training and instruction in the art of teaching.

The ranger institutes have a 2-year syllabus, composed of totally six terms. During the autumn and spring terms the instruction is mainly of theoretical nature and during the summer terms the students are carrying out practical work under leadership of their teachers.

In the report year, there were totally 262 students in all the ranger institutes, 109 of whom were graduated as forest technicians.

Five short courses were organized in 1965 by the ranger institutes. Totally 86 persons took part into the courses, and instruction was given 687 hours. At all the courses, at least one half of the program has consisted of practical training and demonstrations, and the rest has been lessons and other theoretical exercises.

Wood Management Institute

As the Law of Educational Institutes in Forestry came into effect, the Sawmill School at Kotka was transferred from private school, aided and supervised by the State, as Wood Management Institute, owned and operated by the State. The State Board of Forestry has continued in having control over the Institute.

According to the Act, the Wood Management Institute has three departments according to their syllabus: sawmilling, forestry, and board making. All the graduate students equal to forest technicians graduated from ranger institutes in their position.

During the report year, there were totally 144 students in the Institute, divided by department as follows: sawmilling 50, forestry 50, and board making 44. Of these, 25, 25, and 22 students, respectively, were graduated in 1965.

Professional Training of Forest Foremen

Of the total of appr. 4 000 professional forest foremen, only one third has got any proper vocational training for their task. Since the need of trained forest foremen is constantly increasing, the State Board of Forestry began training of

forest foremen in the report year. The first, still experimental course began at Tammela Ranger Institute with 20 students out of 218 applicants.

As a total, 87 forest foremen were graduated in Finland in 1965. Most of them came from foremen schools, operated by lumber companies and District Forestry Boards.

Training of Farmers and other Forest Owners

Also the training of farmers, *etc.* was legally set up in 1965 in connection with the Law of Educational Institutes in Forestry. The instruction in the forest schools, operated by the District Forestry Boards, but supervised by the State Board of Forestry, comprises long courses, intended for farmers, and short courses, dealing with special topics. The total amount of students and days of instruction given at courses make up to 209 and 1 057 at long courses, and 1 089 and 964 at short courses, respectively.

Training of Forest Workers

Training of professional forest workers has continued during the report year in four vocational forest schools, acting temporarily in short course rooms of ranger institutes. In 1965, there were totally 80 students in these schools. The course time is 10 months, about one fifth of which is theoretical class-work, while the rest is made up of practical work and demonstrations.

In 1965, 8 short courses in logging and hawling technique were arranged in the official forest schools. The courses lasted four months each, and were attended by 143 temporal forest workers. Two short courses in silviculture were arranged, too.

In addition, there has been 17 short courses for professional forest workers, with totally 277 participants.

As a whole, instruction was given to 982 forest workers and the number of course days was 34 500 man-days. Besides this work instruction in the field was given to 2 500 forest workers.

4. Forest Improvement Work

According to the Forest Improvement Act (423/57) and the Forest Drainage Act (309/60) the State Board of Forestry supervises the planning of forest improvement operations for private forests and the use of the means granted for these operations.

In 1965, the Board handled totally 1 890 plans which consisted of 34 606 km forest drainage, 860 km construction of forest roads, and 4 254 ha of reforestation. The total amount of money granted for these purposes was 29 600 705 marks.

During the report year, a total of 27 306 km of forest drain were made, corresponding to 126 303 ha of drying land, 663 km of forest roads were constructed, and 756 ha of forest land

were reforested by direct sowing and 3 070 ha by planting. Other silvicultural measures were done on 1 434 ha.

Totally 5 205 operational plans, made according to the Forest Planting Act (478/63), were passed.

Detailed information on all the above mentioned activities are presented in the annual reports of the Central Forestry Associations, Tapio and Skogskultur.

5. Supervision of Lichen and Red Whortleberry Export

The export of lichen (*Cladonia sp.*) has been under official quality control since 1931, and the export of red whortleberry (*Vaccinium vitis-idaea*) was set under control in 1934. The State Board of Forestry is entrusted with the enforcement of these regulations.

In 1965, 35 839 full- and 500 half-boxes of moist lichen and 301 934 half-boxes of dry lichen were inspected.

Most of the lichen exported went to West-Germany.

12 230 boxes (303 250 kg.) of red whortleberry were inspected, 90 % of which were passed for export.

6. Prevention of Forest Fires

In addition to the fire watch-towers, owned by the Board, totally 33 new towers have been erected for private forests since 1961. Fire watching was kept in 41 watch-towers and look-out places.

7. General Policy of Transportation; Supervision of General Floating Intrests

The State Board of Forestry supervises general floating intrests by having agents to represent it on surveys and executions bearing upon floating, hydroelectric plants, lake drainage, *etc.* and by issuing legal decisins on water questions.

In the report year, there were:

- 132 preliminary and final surveys
- 99 decisions issued
- 61 other surveys

IV. Income and Expenditure of the State Board of Forestry.

According to the official accounts of the State Board of Forestry, the income and expenditure were in the report year:

<i>State Forestry</i>		<i>General Forest Administration and Private Forestry</i>	
Income	1 000 marks		
Sales on the stump	12 198.5	Expenditure:	1 000 marks
Delivery sales	164 378.7	Settlement activity	1 730.0
Miscellaneous	2 862.9	Private forestry	31 553.1
Income from rented Board machinery	3 365.0	Forestry education	4 851.5
<u>Total</u>	<u>182 805.1</u>	Miscellaneous	1 812.1
		<u>Total</u>	<u>39 946.7</u>
Expenditure		Capital Expenditure:	
Central office	2 455.7	Loans for forest improvement ...	13 100.0
Local administration	134 700.9	Floatway construction due to regulation of water systems and building of power plants	2 250.0
<u>Total</u>	<u>137 156.6</u>	Miscellaneous	14 341.5
		<u>Total</u>	<u>29 691.5</u>
Net income or surplus of state forestry was:			
Income	182 805.1		
Expenditure	137 156.1		
<u>Surplus</u>	<u>45 648.5</u>		
		Capital income and other income from outside forestry	1 688.3

In January 1, 1963 a currency reform took place in Finland: a new mark, 100 times more valuable than the old one, was introduced. A new mark =

100 old marks. This publication deals with times after to the currency reform, and all sums of money are given in new marks.